

TRANSCRIPT VAN DE RAADSCIE ONTWIKKELING VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 29 oktober 2020

16.30-17.00 uur Ingediende vragen Vragenuur 29-10

1. 17.10 uur Opening en mededelingen door voorzitter Dilia Leitner

De voorzitter: Vergadering van de commissie ontwikkeling van 29 oktober. Ik heet welkom aan mijnheer Bloem als nieuwe lid van de SP en opvolger van mijnheer Garretsen. Ook een welkom aan mevrouw Kok, die digitaal zal deelnemen aan deze vergadering. En we hebben een bericht van verhindering ontvangen, of in ieder later, is mevrouw Otten. Een half uurtje later. Dan een mededeling dat de derde raadsgroep omgevingswet dichterbij over het omgevingsplan en de rol van de raad plaatsvindt op donderdag 19 november om 19:30 uur. Ja. Er staat bij, indien mogelijk weer fysiek in de Zijlpoort, anders digitaal. Ik vermoed dat dat toch digitaal zal zijn. U kunt zich aanmelden op een lijst die achterin ligt bij de tasjes met eten.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dan de agenda voor vanavond, kan ik die conform vaststellen? Ja? Dan doen we dat.

3. Mededelingen commissieleden en wethouder(s)

De voorzitter: Zijn er nog mededelingen vanuit het college? De commissie? Nee, ook niet.

4. Transcript commissie d.d. 24 september 2020 en 8 oktober 2020 (alleen naar aanleiding van)

De voorzitter: Transcript van de vergaderingen van 24 september en 8 oktober. Zijn daar nog opmerkingen naar aanleiding van? Mijnheer Klaver.

De heer Klaver: Ja, ik weet niet hoe het kan, maar er zijn ...

De voorzitter: Profiteer ervan.

De heer Klaver: Bij de kweektuin, toen dat onderwerp aan de orde was, zijn de wethouder woorden in de mond gelegd van mij en andersom, en mijnheer Van Leeuwen. Dus daar gaat het niet helemaal goed, ik heb het de griffie al doorgegeven.

De voorzitter: Oké, maar het is ook goed dat het bij dezen in dit transcript ook weer is vastgelegd dat u die opmerking heeft gemaakt.

5. Agenda komende vergadering(en), Jaarplanning en Actielijst

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5. De agenda van de komende vergadering, de jaarplanning en de actielijst. Zijn er op de jaarplanning en de actielijst nog zaken waar de commissie aan de wethouder om verduidelijking wil vragen? Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Volle mond. Ja. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Niet met volle mond praten, mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Daarom vroeg ik of er iemand anders was misschien.

De voorzitter: Mijnheer Klaver.

De heer Klaver: Ik heb één opmerking en één verzoek. Ik zal beginnen met het verzoek. En het verzoek gaat erover de stukken ter kennisname van de Patronaat, daar kunnen we lezen dat 2019 financieel niet goed gaat bij het Patronaat. Nu gaat het de hele culturele sector natuurlijk op dit moment niet goed. Maar voor corona had Patronaat eigenlijk al een financieel probleem. Nou zijn de stukken alleen terugblikken. En ik zou graag het Patronaat willen agenderen voor één van de komende vergaderingen. Niet alleen met een terugblik, maar ook met een vooruitblik. Hoe gaan we dit oplossen?

De voorzitter: Goed, het agenderen dat is al gebeurd voor de volgende commissievergadering. Maar dat met betrekking tot die vooruitblik?

Griffier Blaauboer: Nee.

De voorzitter: Dat kunnen we even kijken. Ook niet. Bij dezen, staat genoteerd. We zullen overleggen hoe we dat gaan oplossen. Mevrouw Van Zetten.

De heer Klaver: En ik had nog een opmerking.

De voorzitter: Oh, nog een opmerking. Mijnheer Klaver.

De heer Klaver: En de opmerking is dat ik heb begrepen dat het scenario van het Frans Hals Museum, de scenario's waar we al een tijdje op zitten te wachten, dat die nu in maart volgend jaar in deze commissie komen. Nou, beter kwaliteit dan snelheid, zullen we maar zeggen. Maar ja, de scenario's lagen al in juni bij de wethouder. Ik begrijp dat er extra aandacht nodig is voor het nul scenario. Dat is ook belangrijk, want dat nul scenario dwingt tot keuzes, tot onconventionele keuzes, om die in beeld te brengen. En mijn oproep is eigenlijk om dat niet alleen een belangrijk te laten zijn bij het college, maar ook bij het museum, om serieus werk te maken van dat nul scenario. Ik begrijp dat de wethouder daar goed op zit, maar dat zou mijn oproep zijn.

De voorzitter: Ja, en de wethouder heeft u gehoord. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nee, als we het over Patronaat gaan hebben en de financiële problemen, dan lijkt het me dat we de Frans Hals ook meenemen. Het staat ook bij de inge...

De voorzitter: Nee, maar dit ging over de agendering van ter kennisname.

Mevrouw Van Zetten: Ja, dat bedoel ik. Want het jaarverslag van het Frans Hals zit er ook bij, en zo'n stuk. Dus ik neem aan dat dat één bundel wordt. U mag het ook apart doen, maar ik zou het wel graag even erover willen hebben. Ik weet helemaal nog niks van scenario's, zoals het CDA weet. Dus misschien kan de wethouder dat dan ook meenemen.

De voorzitter: Moet ik even naar kijken, dat kan ik zo snel niet zien. Komen we nog heel even later op terug. Mijnheer Wiedemeijer, wat zegt u?

De heer Wiedemeijer: Jaarverslagen bestuur.

De voorzitter: Jaarverslagen bestuur. Maar ... Komen we zo op terug. Dit was eigenlijk naar aanleiding van de jaarplanning en de actielijst. Zijn er verder geen opmerkingen? Dan is er ...

Griffier Blaauboer: Mijnheer Aynan.

De voorzitter: Ja, mijnheer Aynan, toch. Oh ja, mondwisseling.

De heer Aynan: Ja, ja. Voorzitter, dank u wel. Een opmerking over motie goed op weg. Ten eerste, de ontstaansdatum is niet 7 november, maar 21 november vorig jaar, 2019. En daarin wordt het college verzocht om allerlei dingen over de bereikbaarheid van Zuidwest op een rijtje te zetten. En tot mijn verbazing lees ik, rede van afwijking, omdat hier sprake is van een monitorvraagstuk, zal deze motie niet op korte termijn kunnen worden beantwoord. Er is geen sprake van een monitor, het zijn hele duidelijke vragen die gesteld worden in de motie. En vooral ook omdat er subsidie wordt aangevraagd bij het Rijk om te versnellen in Zuidwest, lijkt het me juist urgenter om de motie nu te beantwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, staat genoteerd. Dank u wel. Nog opmerkingen? Nee? Dan voor de volgende vergadering, die is op 3 december. Weer een flink aantal stukken verwacht. Tot nu toe is in ieder geval al binnen de beheersverordening Haarlem Zuid, verkoop kavel Koningstein, vrijgave voor inspraak van de huisvestingsverordening en verkoop van Kinderhuisvest 15. En dan gaan we nu naar de ter kennisname stukken. Zijn er anderen die nog stukken daarvan willen agenderen? Behalve dan datgene wat we al besproken hebben. Nee? Dank u wel.

Ter advisering aan de raad

6. 17.20 uur Startnotitie 'Cultuurplan 2022-2028' (MTM)

De voorzitter: Dan gaan we naar de agenda. Het eerste agendapunt wat we behandelen is de startnotitie cultuurplan 2022-2028. En dan moet ik even kort overleggen met de griffier, moment. Dank u wel. De cultuurnota loopt dit jaar af. 2021 wordt een overgangsjaar om de huidige gesubsidieerde culturele voorzieningen zekerheid te bieden tijdens de coronacrisis. En de startnotitie biedt de inhoudelijke en procesmatige kaders voor het opstellen van het cultuurplan. Dat zal bestaan uit een cultuurvisie tot 2028 en een uitvoeringsagenda van 2022 tot '24. Om tot een gedragen cultuurplan te komen, zal de participatie met verschillende groepen plaatsvinden. De planning is om voor of net na het zomerreces volgend jaar, het cultuurplan ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. En het college stelt nu voor om de startnotitie cultuurplan '22-'28 vast te stellen en de eerder mondelinge aangekondigde verlenging van het cultuurbeleid voor het overgangsjaar 2021 te formaliseren. Een schriftelijke reactie van de negen grote cultuurinstellingen is bijgevoegd bij de vergaderstukken. En dan heb ik nog een opmerking vooraf. Er is een omissie in het stuk geslopen. Het is een kader stellend traject voor de gemeenteraad. En de bedoeling daarbij is dat de raad niet alleen een klap aan de voorkant, maar ook en aan achterkant mag geven. Maar ook actief kan meedenken over de inhoud, de keuzes, de wensen, et cetera. Naar aanleiding van die werkwijze blijkt de planning die in bijlage 3 zit aan het stuk, niet compleet te zijn.

De heer ...: Oh jee, niet behandelrijp.

De voorzitter: Nou ja, dit is een ... Maar ik vind het belangrijk dat u dat weet. Raadsleden uitnodigen en betrekken met de bijeenkomsten bij de externen, tussen stap 2 en 3. En het conceptplan na vaststellen door het college ter bespreking aanbieden aan de commissie ontwikkeling, voordat het plan ter inzage wordt gelegd. Die stap ontbreekt ook, dan weet u dat. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Van den Doel, GroenLinks.

De heer Van den Doel: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde gelijk als eerste, dat leek mij wel leuk. We zijn blij met de startnotitie, dat die nu voor ons ligt. Overigens ook dat het oude plan tot 2021 wordt aangehouden. Er zijn momenteel teveel onzekerheden om een nieuw plan in werking te stellen. We zijn zeer nieuwsgierig naar de reacties uit het culturele veld en de stad op deze startnotitie. Wel willen we laten weten dat de startnotitie te weinig ambitie uitstraalt. Misschien wel begrijpelijk in deze door coronapandemie getijstere tijden, maar we willen een cultuurplan maken tot en met 2028, en dan is enige ambitie echt op zijn plaats. Een positieve zaak is, dat er is aangegeven om een grotere verbinding aan te gaan met het sociale veld. Cultuur en sociaal behoren verbonden te zijn. Cultuur kan troosten, vermaken, verlichten, en zelfs verlichting brengen. De toegankelijkheid is belangrijk voor GroenLinks, en we zijn blij met deze passage daarover in de startnotitie. De startnotitie laat ook zien dat we in Haarlem een relatief groot en sterk cultuurveld en aanbod hebben. Veel van de subsidies zitten echter in huur gebouw en exploitatie. Het budget is zijn geheel bestemd en laat, uitgezonderd het cultuurstimuleringsfonds, eigenlijk geen ruimte voor het experiment en vernieuwing van buitenaf. Nieuwkomers hebben eigenlijk nauwelijks tot gaan kans in Haarlem. We komen al budget te kort voor alle bestaande initiatieven, dus de nieuwe hebben nauwelijks tot echt geen kans. De bestaande instellingen werken hard, en schuwen daar waar het kan ook de vernieuwing niet. Daar ligt het niet aan. Maar de vernieuwing van buitenaf heeft geen tot weinig mogelijkheden, en dat vinden we jammer. Dat gaat op den duur ook tegen het veld werken, zijn we bang. Vernieuwing in de kunst en cultuur zijn zeer belangrijk voor de vitaliteit en het belang van de Haarlemse cultuursector. Een cultuursector waar wij overigens trots op zijn, en die internationale erkenning en waardering krijgt. Met wat meer ambitie kunnen we in vertrouwen naar de toekomst kijken van onze mooie en bijzondere cultuursector. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Oomkes, PvdA.

Mevrouw Van Zetten: Mag ik even een vraag ...

De heer Oomkes: Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw Van Zetten: Mag ik nog even een vraag stellen?

De voorzitter: Interruptie, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, wat bedoelt GroenLinks dan met meer ambitie? Bedoelt u dan dat de gemeente meer geld moet bijleggen? Of gaan we dat vragen aan onze culturele instellingen, of zij wat meer gaan doen? Hoe ziet u dat? Want het is altijd heel erg vaag.

De heer Van den Doel: Nou, het is een notitie tot 2028. Dus ik kan me voorstellen dat er na '25, 2025, want tot die tijd vermoed ik dat we bezig zijn met de wonden te likken die corona veroorzaakt heeft, maar dat er wat geld bij komt in de cultuursector. Zouden we, zeker vanuit de verantwoordelijkheid van de cultuursector die we hebben en de positie die we hebben en waar Haarlem bekend om is, dan zou het ons niet slecht omkomen om daar wat geld bij te doen. Hoeveel, dat gaan we nu nog niet zeggen, dat weet ik niet. Maar het lijkt me sterk als ze alleen maar bezuinigen, want dan gaat de cultuursector op een gegeven moment op slot, en dus

bijna dood. En dan wordt het gewoon een iets wat je bezoekt op een zaterdagmiddag, en verder niet interessant. En wij willen juist, juist waar Haarlem beroemd om is en bekend om is, die cultuursector die dragen we een warm hart toe.

De voorzitter: Mijnheer Oomkes, PvdA.

De heer Oomkes: Dank u wel, voorzitter. Het instellen van een tussenjaar mag niet leiden tot het bevriezen van ambities voor het culturele aanbod wat de stad Haarlem, het promoten en archiveren daarvan. Voor twijfelaars, kijk eens naar de zeer positieve waardering van de sector in de omnibus enquête, recent besproken. 88% van de Haarlemmers is trots op de cultuursector. 94% is het eens met de inspanningen voor behoud van het totaal. Dat had ik deze notitie net zo duidelijk mogen worden geformuleerd als de uitgewerkte plannen tot publieksparticipatie. De meerjarencijfers verraden dat de gemeente, ondanks haar ambities en goede wil, ruim 1 miljoen bezuinigt op de uitgave tussen '20 en '25, de noodhulp en haar eigen gederfde inkomsten daargelaten. Dat is vreemd in een stad waar een groot deel van de subsidies op gaat aan de huisvesting van de podia en het museum die eigendom van de gemeente zijn, dus vestzak-broekzak elementen bevat. In de uitgangsprincipes van deze nota kan de fractie van de PvdA zich vinden. Een betere toegankelijkheid, inzet voor culturele broedplaatsen en verbinding tussen cultuur en welzijn. Wat dat laatste betreft, rekenen wij erop dat het college alles doet om het Triple Threat, wat ook een cultuurinstelling is, een duidelijk startsubsidie te verschaffen. Hetzelfde geldt voor de festivals die in grote problemen zijn, gezien de noodbrief van vandaag. Maar daar komen we nog over te spreken. Kijk, die extra aandacht moet niet ten kosten gaan van het cultuurbudget, maar ook uit de extra middelen van ... Die extra ambitie voor de stad blijkt uit de extra middelen voor het cultuurbudget, 3 miljoen. Maar ook voor de extra gelden voor de sport. De startnotitie waarschuwt nadrukkelijk voor de negatieve effecten van COVID19 op de ambities van de coalitie in duurzaam doen, en gebruikt zelfs de term ontwrichtend. Dat is een vreemd vertrekpunt voor een toekomstgericht beleidsplan. Haarlem moet durven investeren in haar toekomst. Juist op dit gebied, en wel omdat de nul supplier ervoor zorgt dat je deze investeringen in publieksbereik, economische groei en in het functioneren van de stad, dubbel en dwars terug krijgt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer? Ik moet even goed kijken. Mijnheer Van Leeuwen, Actiepartij.

De heer Van Leeuwen: Ja. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, kunst en cultuur zijn onlosmakelijk met verbonden met de identiteit en de aantrekkingskracht van Haarlem. Dat staat in het stuk, en daar zijn wij het mee eens. Maar het is een misvatting om te stellen dat dat de afgelopen 7 jaar zou zijn bewerkstelligd. Sterker, de bezuinigingen onder leiding van Halbe Zijlstra en consorten hebben in die periode de sector ongelooflijk veel schade berokkend, en daar hebben we nog steeds last van. Misschien wel met als treurig resultaat dat uit het door de voorganger, de heer Oomkes, aangehaalde onderzoek, blijkt dat 79% van de ondervraagden, door deze neoliberale brainwash, vindt dat het aanbod van kunst en cultuur activiteiten niet verbeterd dan wel aangevuld zou hoeven te worden. Het is duidelijk dat cultuur wat ons betreft niet meer wordt weggezet als een linkse, kostbare hobby. Dat gevaar lopen we wanneer we halfbakken ambities gaan formuleren, en één daarvan is dat we bijvoorbeeld cultuur meer moeten vermengen met welzijn. Twee sectoren die veel aan elkaar kunnen hebben, maar met weinig middelen de dag door moeten zien te komen. En dat betekent uiteindelijk een verzuring van de wijn, om het maar even zo te zeggen. Voorzitter, een startnotitie moet wat ons betreft een aanzet zijn tot een gezonder cultuurbeleid en een zelfbewuste cultuursector. En dat moet snel gebeuren. Het is dan ook een slechte zaak dat we hier in 2019 aan begonnen zijn, en door dat verrekte corona dat kennelijk een jaar hebben moeten laten liggen. Dat is verkeerd, want we moeten er snel mee aan de slag. Volgend jaar willen we ermee aan de slag. De reactie van de C9 is in die zin

dan ook duidelijk, uw startnotitie roept vooralsnog meer vragen op dan dat het lijkt te beantwoorden. Wij doen de wethouder dan ook een vijftal suggesties aan de hand, die we concreet voor ons zien. Eén, wacht niet tot na 2025 met een depot, maar begin er volgend jaar aan. Zorg dat het er is in 2022. Actiepartij en andere lokale partijen zullen daar bij de begroting volgende week ook voorstellen voor doen. Twee, vergeet de nachtcultuur niet. De nachtwacht Haarlem heeft u en ons in de commissie al vaker aangesproken dat de nachtcultuur een wezenlijk onderdeel is van de cultuur in Haarlem. Drie, indexeer nu eindelijk eens de financiën voor de sector zoals in tabel 3 staat, maar dan ook de hele sector. Vijf, 2021 ... Of, sorry, vierde punt, 2021 is een overgangsjaar. Kijkt u in dat geval eens naar de stad Zwolle. Zij hebben een onderzoeker aangesteld voor enkele maanden, om de coronaeffecten op het cultuurbeleid en voor de sector aldaar in beeld te brengen en om duidelijk de rijksbijdrage die nog komt voor 2021, om die goed in de sector te laten landen. Dat is heel nuttig wat ons betreft. En de laatste, doe niet aan windowdressing door te suggereren dat u de volgende periode 3 miljoen gaat investeren in cultuur, zonder enige notie van een plan, zonder enige visie daarop te hebben. U doet daar namelijk de sector mee te kort, want laat vooral de sector komen met die plannen. En u doet de gemeente financiën op korte termijn enorme schade hieraan. Eigenlijk is het regeren zonder visie over uw termijn heen, en dat nemen we u in die zin een beetje kwalijk. En we hopen dat deze punten meegenomen worden. Dank u wel.

De heer Klaver: Ik heb een vraag.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Klaver, CDA. Interruptie?

De heer Klaver: Ja, even een vraag aan de Actiepartij. Als ik u goed begrijp. Zegt u nu, die invulling van die 3 miljoen, laat die aan het veld over? Of zegt u juist aan de wethouder, geef daar richting aan?

De heer Van Leeuwen: Ik had verwacht dat het college voor zowel sport als cultuur een richting zou hebben gegeven, die zien we totaal niet. Ik zou alleen ook voor dit soort bedragen graag de sector ook horen, en dan gezamenlijk tot een goed besluit komen. En dat verklap ik u reeds, dat zien wij niet nu gebeuren in het licht van de gemeentefinanciën.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Ja, termijn. Voorzitter, om maar kort te gaan over de beslispunten. Wat ons betreft kan de startnotitie vastgesteld worden. En beslispunt 2, het is logisch om 2021 als overgangsjaar te bestempelen, en de bestaande afspraken en subsidies 1 jaar te verlengen. Dus wat ons betreft is dat akkoord. Wat we zouden mee willen geven voor het vervolg van het proces, is samenwerken. Ik denk dat de culturele sector er erg bij gebaat is, juist in deze moeilijke tijden, in de jaren die komen gaan, dat de culturele instellingen elkaar buitengewoon goed weten te vinden. Elkaar sterker weten te maken, elkaar door deze moeilijke tijd heen boksen, helpen. Ik denk dat samenwerken wel een sleutelwoord is voor de culturele sector in Haarlem om die, ja, verder te versterken, verder te ontwikkelen. Dat zou ik graag willen meegeven. Wat betreft de broedplaatsen en de ateliers, dat is natuurlijk op zich prima, maar laten we wel ons nuchtere verstand blijven gebruiken. Dat de middelen die we er in steken, dat die ook in relatie staan tot het aantal gebruikers en tot het aantal genen die er baat bij hebben zeg maar, dat dat goed in verhouding staat. Want daar zijn toch wel voorbeelden van geweest waarvan ik zeg, nou, nou. Dus dat zou ik ook mee willen geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Blokpoel. Of even ... Was dat een interruptie, mijnheer Oomkes? Ja? Ga uw gang.

De heer Oomkes: Ik zou de heer Klaver graag willen vragen. Uit zijn betoog lees ik af dat hij van mening is dat er in de culture sector nog te weinig wordt samengewerkt om de krachten te bundelen. Maar bij de C9 gebeurt dat juist. Wat vindt u?

De heer Klaver: Er zijn ongetwijfeld hele mooie voorbeelden van samenwerking te vinden. Maar ja, ik zie ook voorbeelden waarvan ik denk, nou, daar kunnen instellingen echt elkaar sterker maken. En in de notitie van de C9 wordt daar juist ook een voorbeeld van genoemd. Van het Patronaat en de lichtfabriek, die elkaar sterker kunnen maken, die elkaar op een bepaald vlak hebben gevonden. Nou, dat soort voorbeelden, laat er daar maar velen van volgen.

De voorzitter: Ja. Mijnheer Blokpoel, VVD.

De heer Blokpoel: Ja. Dank u wel, voorzitter. Het cultuurplan, startnotitie voor het cultuurplan 2022-2028. Mijnheer Klaver zei het ook al, het is een startnotitie, en wat ons betreft stellen we die ook vast. En wat ons betreft gaan we hier ook mee door, is het met het huidige beleid voor komend jaar. Uiteraard moeten we wel, zoals de C9 ook terecht aangeeft, kijken naar die indexatie van de gelden en ook kijken naar de inflatie, zodat er geen geld te kort is komend jaar en we gelijk alweer met te korten zitten binnen de culture sector. Het bevreemd ons dat de wethouder van te voren aangeeft dat de plannen voor het Frans Hals museum pas medio volgend jaar komen, terwijl die er al lang hadden moeten liggen. Ergens begrijp ik het ook wel weer, want dat komt dan hopelijk tegelijkertijd met het nieuwe cultuurplan. Hopen we dan maar, vraag aan de wethouder. De ambities die opgenomen zijn in de startnotitie die kunnen we beamen, goed om daar zo die uitwerking daarvoor te maken. Nog wel enkele opmerkingen die we graag mee willen geven. De lijnen die worden aangehaald, kunst en cultuur voor iedereen, daar staat nu niet de relatie die er is met het onderwijs. Ja, er is een aparte kop, ambitie cultuureducatie. Maar dat focust zich echt op de culturele sector op de scholen. Wat de VVD bedoelt, is dat het onderwijs niet de culturele instellingen in wordt gehaald, oftewel juist de andere kant op. Dat zouden we graag zien. Want ook dat is voor de scholen een enorm belangrijke motivatie om meer met educatie aan de slag te gaan. Daarnaast zou ambitie voor ruimtevermakers, lijkt vooral over uitbreiding te gaan, uitbreiding van de culturele sector. Ja uiteraard, hoe meer hoe beter, maar moeten we niet eert het huidige weer op orde krijgen, voordat we überhaupt gaan dromen van uitbreiding van het aanbod, zoals mijnheer Van den Doel ook al zei. De nood is hoog. De komende jaren zullen in het teken staan van herstel. En is de ambitie dan nu vooral uitbreiding, of behoud en zorgen dat die funding weer goed wordt. Dwarsverbanden zijn ook volledig nodig. Nou ja, de C9 laat dat al zien. Ook weer met de heer Klaver eens, dat kan ook nog breder, sterker en diepgaander. Vooral ook met gemeenten, zodat de lijnen nog korter worden. Het vergroten van belang voor de voorzieningen ontbreekt in het stuk. Oftewel, cultuur staat niet op zichzelf. Daar ligt de relatie met de detailhandel in de stad, daar ligt de duidelijke relatie met de horeca in de stad, het kan niet separaat van elkaar worden gezien. En ik wil de wethouder graag meegeven in het stuk, dat daar ook nader naar gekeken wordt, hoe die sectoren elkaar kunnen versterken, hoe dat ook de stad daarmee kan versterken.

De voorzitter: Interruptie, mijnheer Van den Doel. Als het goed is.

De heer Van den Doel: Ja, u vraagt of cultuur ook met horeca en detailhandel in gesprek gaat om te kijken of ze zich versterken. U vraagt of de creatieve sector met elkaar in gesprek gaat, nog verder dan ze al doen. Ik weet niet of u het weet, maar er wordt op alle mogelijke manieren, elke dag van de maand en van het jaar wordt gekeken, hoe kunnen we samenwerken, hoe kunnen we versterken. Het feit ... De tijd dat de instellingen niet van elkaar wilden weten, ligt echt decennia achter ons. Maar u laat het maar op, u laat maar

op, het is al moeilijk om te overleven. Moeten ze ook in gesprek gaan met Jan en alleman om te kijken wat ze elkaar kunnen versterken. Dat gebeurt namelijk al.

De voorzitter: Uw vraag?

De heer Van den Doel: Dus ik zou niet weten wat er nog meer moet, zonder dat het een wolk geld kost. Bent u dat met mij eens?

De voorzitter: Was dit een betoog of een interruptie? Dank u wel.

De heer Blokpoel: Leuk betoog van GroenLinks. Ben ik het niet mee eens. In die zin, ja, de sectoren spreken elkaar. De sectoren spreken elkaar hartstikke goed. U hoort mij ook niet zeggen dat dat niet goed gaat. Het kan op sommige vlakken beter, dat is het enige wat we zeggen. Daarnaast kan de differentiatie richting de detailhandel en horeca ... Zeggen we niet, nee, het Frans Hals Museum moet met, noem een willekeurig restaurant, Toujours in gesprek gaan over wat dan doen. Nee, natuurlijk niet. De sectoren moeten met elkaar in gesprek. Daar hebben we het over, mijnheer Van den Doel, niet één op één, niet kleinschalig, maar juist de versterking van elkaar en de versterking van de stad. Dus de participatie voor het cultuurplan vragen we ook graag, betrek Koninklijke Horeca erbij, betrek de BIZ erbij, want er staat wel een ondernemersvereniging, maar de BIZ staat niet als zodanig benoemd. Daarnaast mist er een relatie met landelijke instellingen, het ministerie en de raad voor cultuur wordt ook niet benoemd als participant voor dit cultuurplan. Graag zien we die ook toegevoegd.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer? Mijnheer De Groot, D66.

De heer De Groot: Nou, voorzitter, u was bijna mijn naam vergeten.

De voorzitter: U zit ... Ja, ik moet er gewoon even aan wennen. Ja, ja, ja. Hij is het echt.

De heer De Groot: Ik ben het echt, ja. Voorzitter, D66 kan zich vinden in de besluitpunten zoals die voorliggen. En D66 kan zich ook vinden in de gestelde vijf ambities, fasering en de opzet van de participatie zoals die voorligt. Wij hebben genoten van de reactie van de C9, zoals die bijgevoegd is, en dat zijn nogal wat vragen. Wethouder, heeft u deze partijen dan wel voldoende betrokken bij de opzet van deze startnotitie? Het is in ieder geval mooi om te zien dat de culturele instellingen hier opnieuw aangeven dat ze eventuele bezuinigingen graag in onderling overleg oplossen. Dat siert deze sector dat ze daartoe in staat zijn. Ik heb een technische vraag gesteld over de verdeling van de middelen. Het antwoord is ook toegevoegd. Helder antwoord, dank daarvoor. Wat mij daarin opviel, wethouder, dat ik de popschool daar nog in mis. En dat is wat mij betreft wel een locatie die een deel van de middelen gaat gebruiken. Dus moet die helemaal onder Hart en Patronaat teruggevonden worden, of is dat nog een extra kostenpost straks? En dan lezen wij terug in de startnotitie dat er sprake is van harde keuzes die gemaakt moeten worden. Wethouder, zou u ons een indicatie kunnen geven over welke harde keuzes u voor zich ziet. Zijn dat huursubsidies naar vastgoed, of kunnen wij simpelweg minder instellingen overeind houden? Ik ben heel benieuwd hoe die harde keuzes van u eruit zien. Afsluitend, de cultuurgelden in Haarlem zitten muurvast. Er zit bijna geen ruimte in, en we zien dat een cultuurstimuleringsfonds tot drie keer toe overvraagd wordt. En wij kunnen ons dan ook sterk vinden in de ambitie om hier meer ruimte te creëren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rijbroek, Trots.

De heer Rijbroek: Dank u wel, voorzitter. Nog even herhalend. Cultuurvisie 2028 uitvoeringsagenda 2020-2024. Dank voor de inzet van al diegene die daar aandacht en inzet aan hebben gedaan. Dan ga ik even naar de beargumentatie, daar wordt over gesproken. En dan hebben we het erover dat de participatie tussen culturele instellingen, makers, maatschappelijke organisaties en inwoners moet plaatsvinden. Nou stel ik mij de vraag, hoe ziet u dat voor zich qua verhouding uitvoeringskosten van de visie, de participatietraject versus budget voor vaststelling van de visie, en dat ook nog eens voor de zomer van het zomerreces van 2021. Let wel, cultuurpodia gaan vaak een meerjarenprogramma aan. En nogmaals, dan kunnen we handjes schudden met een aantal fracties, dan ben je eigenlijk al te laat.

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek? Kijkt u eens naar het scherm. Misschien kunt u iets opschuiven?

Mevrouw ...: Naar links.

De heer Rijbroek: Zo? Het reflecteert, dat ligt niet aan mij. Dat ligt niet aan mij.

De voorzitter: Prima.

De heer Rijbroek: Dan ga ik weer verder, naar de risico's. Er wordt gesproken op dit moment, dat er vooral een aantal ambities geen financiële middelen beschikbaar zijn. Er worden er vijf genoemd. En ik zal dat wel even zeggen. Kunst cultuur voor iedereen, ruimtevermakers, creativiteit zichtbaar in de stad, verstevigen van dwarsverbindingen tussen zorg, welzijn en cultuur, versterken van cultuureducatie en vergroten van het belang van culturele voorzieningen en erfgoed van Haarlem. Nou staat daar dus in, als je het hebt over die ambities, dat vanwege de financiële omstandigheden, ze niet allemaal kunnen worden waargemaakt. Dat wekt bij mij de indruk dat er al een, zeg maar min of meer, al naar gekeken is welke wel en welke niet. En daar ben ik eigenlijk nieuwsgierig naar. Gezien de moeilijke financiële situatie van culturele organisaties, moeten we eerst vaststellen wat de huidige positie is en wat er nog valt te verwachten. Eerder kunnen we toch niet vaststellen hoeveel budget voor de cultuursector benodigd is? Daarbij komt dat vanmiddag iets is rondgestuurd, mogen we geen rechten aan verlenen, en dat baart me toch wel zorgen. Dan daarnaast hebben we het over ondersteuning in coronatijd. Door de gemeenteraad ondersteund en goedgekeurd, een noodpakket. Grote podia in Haarlem krijgen rijkssteun, en de tweede tranche door de provincie Noord-Holland. Vragen. De beleidskeuzes zullen moeten worden gemaakt, afhankelijk van de duur van de coronacrisis en de gevolgen wat die kunnen zijn, hoe moeilijk ook. Welke gaat u als bestuurder nemen? Gaat u bezuinigen, niet meer steunen, waardoor cultuurpodia wegvallen? Wat betekent dit voor de financiële steunbedragen? Terug betalen als ze omvallen? Financieel verlies pakken als gemeente? Wanneer wij het ook voor Haarlemmers met lage inkomens cultuur bereikbaar willen blijven, wil ik daar ook nog even aan toevoegen, wat is dan de insteek voor de Haarlempas? Laten we dat op cultuurgebied ook niet vergeten, want zoveel centjes hebben ze niet. En dan heb ik nog een vraag, ik ga er een paar overslaan. Ja, over de financiële kaders, iemand kaartte dat aan, borstzak-vestzak. Er wordt 3,5 miljoen gereserveerd voor cultuur, maar ik zie voor de taakstelling cultuur en vastgoed voor 2022 €250.000 bezuinigen, 2023 €330.000, 2024 €330.000, is €910.000. Dan blijft er wat mij betreft minder over. En daarbij komt dat ik er één ding uit haal van de Filo-Money, dat is een bepaald budget, ga ik niet benoemen. Maar het baart mij zorgen, en ik stel mij de vraag, is dat budget all inclusief of is dat exclusief de brandbeveiliging, want daar moet ook nog een enorm bedrag naar toe. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja, dank u wel. Ja, Hart voor Haarlem vindt het toch een beetje oubollig verhaal dat hier wordt gepresenteerd. De culturele sector moet alles weer gaan oplossen, net zoals het onderwijs alle problemen van de stad of van het land moet gaan oplossen. En ik vind dat we daar een beetje als politiek terughoudend in moeten zijn. Ik vind ook dat er een ... Je verwacht toch wel een visie van een GroenLinks wethouder, van ja, hoe verhoudt de bemoeienis van de overheid zich met de culturele sector, versus de culturele ondernemers waar wij jaren geleden, die hebben we allemaal in het zadel gehesen, en die zouden alles gewoon zelf bepalen, en wij zouden faciliteren. Ik vraag me af hoe het er mee staat. Want ik vind eerlijk gezegd, we hebben hele goede mensen hier in de stad, met een hele bijzondere collecties, en ja, ik vind dat je daar die gewoon zelf kan vertrouwen dat ze het beste voor elkaar krijgen voor de stad. Het grote probleem is natuurlijk de financiën. We zien nou al tekorten bij Patronaat, bij het Frans Hals Museum. Inderdaad, de popschool komt eraan. We hebben nog geen idee hoe dat gaat lopen met de exploitatie. Hart staat onder een financieel toezicht. Dus er zijn ... Daar ligt nogal wat op het bordje van onze culturele ondernemers en de stad. En ik had verwacht, zeker als we gaan kijken naar '28, dat je dan toch een beetje een inkijkje krijgt van, waar gaan we dan naar toe, in plaats van al die verhaaltjes. Ja, dan denk ik, nou, dat weten we allemaal wel. Maar we zien natuurlijk wel, we hebben geen depot voor het Frans Hals, het kost hartstikke veel geld om de collectie op te slaan en te laten verpauperen eigenlijk bij Baars. Nu ineens blijkt de archeologische dienst een depot nodig te hebben. Ik wil nog even ... De speelgoedcollectie Ruizenaar staat gewoon op de zolder van het stadhuis weg te rotten, dat is ook cultureel bezit. En ja, dan verwacht ik toch vanuit het huis hier, vanuit het college, daar toch wel meer een idee over hoe we dat dan gaan oplossen de komende tijd. Nog één dingetje, als ik dan wel even inbrengen over ... In '22-'23 is het 500 jaar geleden dat het beleg van Haarlem is begonnen. En dat is een hele belangrijke gebeurtenis, en ik hoop dat het college daar ook enige ruimte voor laat financieel, en mensen daar in meeneemt om dat eens groot te vieren. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mijnheer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Omdat het hier een startnotitie betreft, zullen we ons beperken. We hebben door dat rotvirus gezien, na de sluiting van de culturele instellingen van zowel groot als klein, hoe belangrijk cultuur voor de stad is. En ja, ik zelf liep en fietste door de stad, ook met die gesloten horeca. En dan, ja, dan zie je eigenlijk een ontzielde stad. En dan pas kom je er achter hoe waardevol cultuur is voor de stad. En ja, dat besef moeten wij eigenlijk ook gewoon laten indalen, dat niet alles in geld uit te drukken is. En dingen die ... Nou ja, cultuur is gewoon ontzettend belangrijk voor de stad. En wat dat betreft, ja, mijnheer Van Leeuwen had het over identiteit. Daar ben ik het echt heel erg mee eens, cultuur gaat ook over identiteit. En dan is het wat Jouw Haarlem betreft een klein beetje teleurstellend om, als we het over diversiteit hebben, komt het er vier keer in voor, dat is echt onderbelicht. Want de identiteit van Haarlem kent vele facetten. En als we dan naar diversiteit kijken, dan komt dat eigenlijk helemaal niet goed uit de verf. Het woord vernieuwing wordt wel vaak gebruikt, maar ik bedoel, als we kijken naar wat we hebben meegemaakt met een klein beetje vernieuwing dat we zochten met de stadsdichter. En dan, ja, dat is toch echt gewoon niet wat we willen. Dus daar moet ook het besef van diversiteit moet ook een plek krijgen, ook qua programmering. Uiteraard in samenspraak met de culturele instellingen zelf. Dus graag ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van Zetten.

De heer Aynan: Sorry?

De voorzitter: Interruptie, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, wat bedoelt u nou met diversiteit? Dat is toch gewoon een heel modieus en vaag begrip. Maar wat stelt u dan voor voor de stad?

De heer Aynan: Voorzitter, ik ben daar heel concreet in. Kijk even naar de programmering en dan weet u genoeg. En vergelijk de programmering van ons met een vergelijkbare stad, dan weet u wat wij bedoelen. Dus graag daar in het vervolg aandacht voor.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten:

Mevrouw Van Zetten: Ja, bent u dan wat concreter. Van welke andere stad bedoelt u dan?

De heer Aynan: Kijk is even naar onze buurstad Amsterdam, wat daar allemaal voor programma's worden neergezet. Nou, en dan zijn ... Kijk, je kunt ... In deze nota staat dat we streven naar een divers publiek. Maar je kunt niet streven naar een diverser publiek, zonder het aanbod daar ook op aan te passen. Daar gaat het om, mevrouw Van Zetten. En ik hoop dat u mij daarin snapt. Voorzitter, dus graag in samenspraak met die culturele instellingen. Concreter aandacht voor een diverser beleid, ook qua programmering. Dank u wel.

De voorzitter: Wie nog meer? Mijnheer Bloem, SP.

De heer Bloem: Voorzitter, het is best wel lastig voor de ... Voor mij in ieder geval, om vooruit te kijken, als we kijken naar dit cultuurplan. Het is toch een beetje alsof we gaan praten over het huis van cultuur. Hoe we dat gaan onderhouden, hoe we dat misschien gaan verbouwen en uitbreiden, terwijl het nu gewoon in de brand staat. Ik overdrijf in die zin niet, want we krijgen ook een brandbrief binnen van de muziekfestivals, waarin zij letterlijk vragen van, goh we gaan het niet redden. Wethouder, wat is uw reactie erop? En gaat u ervoor zorgen dat deze culturele parels het ook gaan redden de komende tijd. En dat we niet alleen bezig zijn met participatie over festivals die dit komende jaar al niet redden. In algemene zin vindt de SP, en andere partijen hebben het ook al genoemd, breed naar cultuur kijken. Niet alleen de podia die van groot belang zijn, maar juist ook de kleinere initiatieven, de aansluiting bij het welzijn. Daar zit de kern. En dat is ook belangrijk omdat cultuur nu te vaak, niet alleen door corona, onder vuur ligt, maar ook vanuit rechts keihard aangevallen wordt en gezien wordt als linkse hobby. Dan kun je zeggen, nou dat is maar rechts gepraat, maar het is wel een signaal dat we blijkbaar in bredere zin ervoor moeten zorgen dat cultuur aansluit, en meer aan zal sluiten bij de gewone mensen en wat gewone mensen ervan verlangen.

De voorzitter: Interruptie, mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Ja, mijnheer Bloem, kunt u uitleggen wie heeft uitgescholden voor linkse hobby.

De heer Bloem: Nou, voorzitter, je kunt gewoon even linkse hobby op Twitter opzoeken en je ziet genoeg aanvallen. Ik spreek hier niemand specifiek aan. Ik heb het hier vandaag niet gehoord, dat klopt. Maar dat wil niet zeggen dat het in de maatschappij niet bestaat.

De voorzitter: Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: We hebben het vanavond over Haarlem. En er zitten hier ook wat partijen die aan de rechterkant zitten, heeft u specifiek één van ons op het oog?

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Nou kijk, als u daar een mening over wilt geven, dan hoor ik die graag als u dat zo vindt, maar die heb ik niet gehoord. Dus ik ... Als ik ... Ik ben niet te beroerd om iemand aan te spreken als hij een verkeerd standpunt heeft, geen enkel probleem. Maar dit gaat niet alleen over rechtse partijen, dit gaat over wat er leeft in de samenleving wat een kwalijke ontwikkeling is, want het ondermijnt het vertrouwen in de cultuur. Het ondermijnt het draagvlak voor de cultuur, en die cultuur is juist zo belangrijk om verder te komen en samen te komen in plaats van tegen elkaar te strijden. En als u zich daartoe ... Die schoen past, dan mag u aantrekken. Maar volgens mij heb ik dat soort verhalen niet in deze raad gehoord, wel daarbuiten.

De voorzitter: Mijnheer Blokpoel.

De heer Blokpoel: Ja, ik hoor mijnheer Bloem praten over het verenigen en niet tegen elkaar strijden. Maar ondertussen houdt mijnheer Bloem hier wel een heel betoog over links, rechts, linkse bral. En wat probeert u nu te zeggen? Probeert u nu wel mensen samen te brengen, of probeert u ze juist weer uit elkaar te drukken door over links en rechts te praten?

De heer Bloem: Nou, voorzitter, ik ben links. En ik heb een andere maatschappijopvatting dan rechtse mensen, dus daar zit het verschil. Maar als het om cultuur gaat, kan het juist een overbrugging zijn. En in de samenleving, en daar kunnen we niet zomaar aan voorbij gaan, wordt cultuur als een linkse hobby geframed. En dan kunnen wij wel met zijn allen hier in deze glazen bol vinden, of glazen bol, hier in deze kaasstolp, vinden dat dat niet zo is, maar daarbuiten speelt het wel. En er is maar één oplossing voor, we kunnen wel zeggen, dat is onzin en u moet uw mond houden. Nee, we moeten ervoor zorgen dat die cultuur verbindt, blijft verbinden en daarop inzetten.

De voorzitter: Dank u wel. U was aan het einde van uw betoog?

De heer Bloem: Nee. Dus kortom, samenvattend. Wethouder, kunt u nog even ingaan op de inspanningen die er zijn? En kunt u ons verzekeren dat wij tijdens de participatie hierover niet allemaal culture parels verliezen. Wij zullen de participatie tegemoet zien. Maar echt die nadruk op die kleinschalige, ook die kleinschalige, culturele initiatieven, dat die behouden blijven, en dat we daarmee cultuur een verbinder laten zijn.

De voorzitter: Mevrouw Otten, Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Ja. Liberaal Haarlem, als zogenoemde rechtse partij, vindt dat de cultuur bijdraagt aan het welbevinden van de stad. Het laat de stad opleven op heel veel fronten. Maar door de coronacrisis komt alles in een ander perspectief te staan. Ik zou van de wethouder willen weten hoe u daarop gaat anticiperen de komende jaren. Blijf organisaties betrekken bij het opstellen van beleid en het verdelen van de middelen. In de organisatie zelf zit namelijk zeer veel kennis. En ook Liberaal Haarlem zou nadere toelichting willen hebben over de popschool, hoe dat gefinancierd gaat worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft iedereen het woord kunnen voeren? Ah, mijnheer Visser.

Mevrouw Kok: In principe, ik had ook '...'.

De voorzitter: Ah, ja, dat klopt. Ja, ja. En ik heb nog één iemand in de zaal. Maar nu toch bent u toch aan het woord ... Mevrouw Kok, ga uw gang.

Mevrouw Kok: Ja, dank u wel. Goedenavond, collega's. Ik wilde een klein stukje toch hierover '...'.

De voorzitter: Heeft u uw camera aan, mevrouw Kok? Hebt u de camera aan?

Mevrouw Kok: Ja, maar ...

De voorzitter: Maar we zien u niet.

Mevrouw Kok: Oh kijk, er is nu een stukje tekst, dus dan gaat het misschien mis als ik die ... Ja? Dan ziet u mij nu wel als het goed is.

De voorzitter: Ja, welkom. Ga uw gang.

Mevrouw Kok: OPH is verheugd dat er extra aandacht is voor het verstevigen van de dwarsverbanden tussen zorg, welzijn en cultuur, en benadrukt dat de functie van de Haarlempas dan ook versterkt moet worden om de dwarsverbanden echt inhoud te geven. Hulde voor de Toneelschuur, die de drempel voor de Haarlempashouders heeft wel genomen. Eén opmerking nog, ook al door meerdere partijen genoemd, aangezien ik ook de laatste ben, de financiële consequenties van de coronalockdown. Deze zijn nu nog helemaal niet in te schatten, maar ze zullen tot ver in 2021 hun effecten hebben en mogelijk nog meespelen in 2022 en volgende jaren. Ja, wij willen meegeven, blijf daar toch rekening mee houden. En tot zover.

De voorzitter: Mijnheer Visser, ChristenUnie

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Wat ons betreft is de startnotitie oké, dus het college kan aan de slag. Er maakte net iemand nog wel een opmerking over van de bezuinigingen in de afgelopen 7 jaar, en dat dan het resultaat van inbedding. Nou zou ik aan de andere kant willen hangen, volgens mij is de cultuursector in Haarlem al veel langer ingebed dan die 7 jaar, dus we mogen ook best trots zijn op die sector. Maar toch zijn wij het niet eens met de partijen die klagen over de bezuiniging. Als ik kijk naar hoeveel budget er beschikbaar is, €28.000.000 per jaar. Dat is echt niet niks, dat is bijna €170 per inwoner per jaar.

De heer ...: 28?

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen?

De heer Visser: Ja, achter in de ... staat het staatje.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen, kijkt u eens naar het scherm? En kunt u misschien eventjes een kleine aanpassing doen? Mijnheer Visser, gaat u verder.

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Ja, nu ben ik even van mijn stuk. Wij sluiten ons aan bij de opmerking van GroenLinks, er moet meer ruimte zijn voor vernieuwing. Maar wat ons betreft kan dat binnen die 28 of 27 miljoen, als je die bezuinigingen meeneemt. En dat betekent dus dat je echt moet kijken naar fundamentele vernieuwingen in de sector. Kan het efficiënter? En dat kan best. We hebben vorige week een ...

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Het lijkt inderdaad een formidabel bedrag. En het is leuk om het te noemen, elke keer weer. En dan vervolgens denkt iedereen, oh dan kan er wel op bezuinigd worden. Want ja, ik bedoel, zoveel stelt het nou ook weer niet zo voor, die cultuur in Haarlem. En dat moet dan allemaal zoveel geld kosten? Dus het is natuurlijk echt een hele rare redenering. En er wordt volledig aan voorbij gegaan dat de sector al

jarenlang bezuinigd, bezuinigd, bezuinigd, bezuinigd, omdat er bijna niks bij kan. Af en toe wordt er wat geïndexeerd, maar over het algemeen moet er altijd bezuinigd worden. Dus dan gaan we nu weer de boodschap sturen van, leuk allemaal, maar jullie moeten in eerste maar bezuinigen, want 28 miljoen is best veel geld. Vindt u dat ook niet een beetje vreemde redenering?

De heer Visser: Nou, u was mij net voor, want ik wilde juist zeggen van, misschien moeten we wel meer investeren in de sector. Want als wij zorgen dat bijvoorbeeld gebouwen op orde zijn en efficiënter kunnen worden gebruikt, dan kan op termijn je misschien in de exploitatie juist naar beneden. En we hadden het net over dat die sector zo vol zit. Nou, het college heeft 3 miljoen euro beschikbaar gesteld om te investeren. Wat ons betreft moet dat bedrag dus ook echt worden ingezet om te zorgen dat dan de exploitatie op termijn omlaag kan. En moeten we veel creatiever, dat mag je van deze sector wel vragen, veel creatiever denken. En daarom ben ik zo teleurgesteld dat wij rond de bibliotheek, waar meer dan een derde, of de helft geloof ik, van de bezoekers van de cultuursector jaarlijks heen gaat. Dus die bibliotheek is heel erg belangrijk. Dat we rondom die bibliotheek niet creatief zijn geweest. Wij gaan er 6,5 miljoen aan besteden om eigenlijk vooral gericht een beetje achterstallig onderhoud en verduurzaming. Allemaal belangrijk, maar als we zoveel geld gaan besteden, dan moet je juist creatief zijn. En wat nou als we Hart en de Pletterij ook erbij hadden betrokken, en hadden gezegd van, we gaan wel kijken naar een combinatie van functies. Spannende, creatieve combinaties. Dan hadden we misschien inderdaad meer moeten investeren, maar was op den duur het resultaat veel beter geweest en de exploitatie veel goedkoper, en dan hadden we ook veel meer kruisbestuiving overal gehad. Precies dit document gaat over die kruisbestuiving. En ik vind het wat dat betreft een gemiste kans. Het voordeel is, het meeste geld van de bibliotheek gaat pas in 2022 uitgegeven worden. Dus ik hoop dat er bij het opstellen van dit plan, alsnog die creativiteit er gaat komen, dat we met een ander plan voor bibliotheken gaan komen. En als daar meer geld voor nodig is, dan hoor ik het graag van de wethouder. Maar we hebben ook gezegd, er kunnen ook inkomsten tegenover staan. Maar je kunt er ook nog woningen bouwen, en dat kan voor extra inkomsten zorgen. Dus graag, wethouder, meer creativiteit.

De voorzitter: Oké, dank u wel. U hebt twee interrupties. Mevrouw Van Zetten.

De heer Van Zetten: Ja, u hebt het over die kruisbestuiving en alles weer bij elkaar in een gebouw. Maar die kans hebben we toch al laten lopen bij de Egelantier? Daar hadden ze moeten zitten, mijnheer. Bent u het daar niet met ons eens?

De heer Visser: Nou, ik weet niet of de bibliotheek ook in het gebouw van de Egelantier er nog bij had gepast. Maar ik zie in allerlei plaatsen dit soort kruisbestuiving. Ik was een paar weken terug nog in Den Bosch, echt een hele leuke combinatie van functies. En wij missen echt die kans in Haarlem als we nu gewoon plat 6,5 miljoen gaan investeren zonder een creatieve visie.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, mijnheer Visser ken ik ook als een creatief man, en hij heeft hier allerlei creatieve ideeën. Maar vindt u het dan niet zeer matig dat er niet, want u roept op voor meer investeringen. Vindt u het niet gek dat er gewoon 3 miljoen wordt geroepen voor een periode na deze bestuursperiode, en we zien wel wat we gaan doen. Vindt u niet dat dat een uitkomst moet zijn van een cultuurplan? Dat we weten wat we gaan doen met het geld, in plaats van dat we van te voren roepen wat voor geld we erin gooien, zonder dat we weten wat we krijgen?

De heer Visser: Nou, ik denk dat de cultuursector blij kan zijn dat er geld ligt. Maar als ik dan zien hoe groot de te korten elders zijn, bij bijvoorbeeld de onderwijshuisvesten, dan vind ik het eigenlijk inderdaad slecht dat er gewoon 3 miljoen ligt. Ik weet niet of het te veel, te weinig of genoeg is. Maar mijn neiging is, nu er geen creatieve plannen zitten, heb ik zelf zo iets van, nou ja, misschien is 2 miljoen ook wel genoeg. En dan kunnen we 1 miljoen extra in onderwijs steken. Ik mis dus inderdaad die visie, en ik hoop dat die met dit plan er wel gaat komen, want als we geen visie hebben, dan komen we nergens.

De voorzitter: Prima. Iedereen heeft het woord kunnen voeren, dan is het woord aan wethouder Meijs. Ga uw gang.

Wethouder Meijs: Dank u wel, voorzitter Dank u wel, commissie. Ik heb hier ruim drie A4'tjes vol geschreven over tips en richtingen. Daar is een startnotitie ook voor bedoeld, om vooral van u te horen, welke kant gaan we op. Ja, het ontbreekt nog aan een visie, dat hoort ook niet thuis in een startnotitie. Een startnotitie is nu echt bedoeld om op te halen. En ik heb een aantal oproepen gehoord, en ik zal ze bundelen en zeker meenemen. De één zal zeggen, te weinig, de ander zal zeggen, meer geld. De ander zegt, hebt u nog geen plan voor die 3 miljoen. Waarom moeten wij dat verzinnen, of geef het aan de instellingen. Het is altijd lastig om iedereen het naar de zin te maken. Maar we gaan zeker aan de slag als het gaat over die 3 miljoen. Eén van de voorbeelden is al genoemd, om te kijken naar een gezamenlijk depotvoorziening. Dat popt zo her en der al in de verschillende commissies op. Ik heb niet van te voren willen zeggen van, nou, en zou gaan we het besteden, omdat er best wel wat wensen ook in het veld liggen. Er liggen nogal wat uitdagingen als we kijken naar individuele ontwikkelingen. Een popcentrum wat er inderdaad nog niet is ingebracht, is wel al met u gecommuniceerd door mijn voorganger. In 2017 is er al een bedrijfsplan bij u op tafel geweest. En de huidige nieuwe directeur van het Patronaat, Jolande, ik ben even haar achternaam kwijt, sorry.

De heer ...: '...' (buiten de microfoon).

Wethouder Meijs: Beyer, ja. Die heeft kennis van deze zaken, dus die zal dat zeker meenemen, en dat zal ook zeker nog weer bij u terug komen. Maar goed, ik heb het niet geturfd, maar ik hoor wel zo een aantal partijen zeggen, schuw niet om uw ambities hoger in te zetten. En als dat zal leiden tot meer geld, ja, dan zullen we ook over de brug moeten komen met elkaar. Ik hoop dat we dan op dat moment genoeg guts hebben om het met elkaar te willen. Dat het een lastige periode is, dat zal niemand ontkend hebben hier. Ik heb het ook al een paar keer gehoord. Ik kan u in ieder geval vertellen, op het moment dat de COVID uitbrak, eigenlijk vrij snel nadat eigenlijk de eerste paniek over was en we ons eerst hebben gericht op de zorg. Mijn tweede gang was om op de fiets langs alle grote instellingen in ieder geval te gaan om te horen, hoe staat het ermee met jullie. En ik kan jullie vertellen dat dat hartverscheurende taferelen waren. Er sprak hier al net iemand over een ontzielde stad. Nou dat was het gevoel wat ik had. En ik kan u ook verklappen dat één van de instellingen mij eigenlijk vroeg, nadat ik mijn jas had opgehangen, kom je de sleutel terug vragen. En toen heb ik eigenlijk als eerste gezegd, dit is een wethouder van cultuur, en die zal echt never nooit een sleutel terug vragen. Die zal hooguit zeggen, geef de sleutel dan hier, ik neem hem in bewaring en wacht op betere tijden. Maar ik zal hem echt niet vanzelf hier zomaar even op mijn fiets komen terug eisen. Maar het geeft wel aan in wat voor noodsituatie men zich voelde en nog steeds voelt. We hebben ook niet voor niets volgens mij, vlak voor de zomer, of vlak na de zomer, met elkaar afgesproken om een noodfonds in te stellen om in ieder geval niet nu al keuzes te moeten maken om bedrijven of culturele instellingen om te laten vallen. We hebben hier met elkaar de ambitie uitgesproken om in ieder geval voor dit jaar iedereen te redden wat er te redden valt, en dit jaar door te komen. En ik ben me er ongelooflijk van bewust wat voor bizarre tijd we eigenlijk leven. En als ik dan hoor van u, dit straalt nog te weinig ambitie uit, of waar is de visie. Ja, we hebben ook even op een punt

gestaan om te zeggen, is het wel ... Is het eigenlijk niet van de zotte om nu een nieuw cultuurplan te schrijven in deze periode. Terwijl we eigenlijk allemaal staan te schudden op onze grondvesten. Maar ik denk dat juist in tijden van nood alleen maar ontzettend belangrijk was geworden, en ik spreek volgens mij namens u, dat cultuur een enorme rol speelt. Dat we ons allemaal op onze eigen manieren, de één zal het in een museum hebben, de ander zal het met muziek hebben, de ander met ballet en de ander met literatuur of op wat voor manier dan ook, maar dat cultuur een troostende waarde heeft en ook vooral een hoopgevende waarde die we denk ik allemaal dondersgoed kennen. Een aantal zaken zou ik toch wel even nog een antwoord op willen geven. Behalve dat ik natuurlijk veel van uw input meeneem en terug zal komen in een wat meer gedetailleerder plan. Even kijken, ik loop ze even af. De koppeling tussen cultuur en welzijn werd als eerste genoemd door de Actiepartij, en ook eigenlijk met een toch wat kritische noot van twee sectoren die elkaar wel wat kunnen bieden, maar misschien ook wat cynisch toch teveel negatieve energie zouden kunnen geven, als ik u goed heb begrepen.

De voorzitter: Interruptie, de heer ...

Wethouder Meijs: Maar ik ben juist voor de verbinding geweest, omdat ik denk dat de versterking alleen maar wat kan opleveren. Ik zag een handje.

De voorzitter: U hebt een interruptie van mijnheer Klaver.

De heer Klaver: Ja, u gaat naar een ander onderdeel toe, dus ik wilde even doorvragen op die 3 miljoen. De Actiepartij heeft daar aandacht voor gevraagd. Eigenlijk had ik dat ook willen doen de eerste termijn, dat ben ik vergeten. Die 3 miljoen, dat is een stelpost in de begroting. We zien geen plan. Hoe kijkt u met de wetenschap van nu daar tegenaan? Zegt u van, nou ja, die 3 miljoen die hebben we echt wel nodig, gewoon om het fundament in tact te houden? Of ziet u mogelijkheden voor vernieuwing? Het woord wat hier ook voorbij is gekomen. Hoe ziet u dat?

Wethouder Meijs: Dat kan aan beide kanten. Ik denk dat het dondersgoed belangrijk is om van u in ieder geval wat richting mee te krijgen. De één die ziet dat in uitbreiding in vernieuwende kunst of in vernieuwende onderdelen zoals een depot. Maar het kan ook zijn dat we dit gaan investeren in de huidige voorzieningen. Ik wil dat graag met u in overleg doen. En natuurlijk, ik kan zo zeggen, god, ik zou wel graag nog extra investeringen willen in het museum voor dit of in een museum voor dat. Ik vind bijvoorbeeld in Schalkwijk, dat er nog veel te weinig cultureel aanbod is. Daar hebben we nu een grote nieuwe bioscoop, maar daar is nog donders weinig. Dus wat dat betreft ben ik ook wel voor investeringen in wijken waar nog veel minder te vinden is.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, in aanvulling. U weet ook dat ook dat er 1,3 miljoen in de begroting staat, aanvullend investering voor het depot, dus dat lijkt me dan wat anders dan die 3 miljoen. Dus als u het bij cultuur veegt, is dat 4,3 miljoen, en dan is er dus 1,3 miljoen concreet. Waarom komt u niet eerst gewoon met een cultuurplan en gaan we volgend jaar met elkaar dat vaststellen. En zeggen we van, dit is er nodig, en dat gaat er een begroting 2022 lopen. En dan komt u met een aanvullende investering die wel hout snijdt. Dat is toch veel logischer dan nu, waar alles onzeker is, de financiën van de gemeente op de helling te zetten met vooralsnog onduidelijke, maar goed bedoelde, investeringen?

Wethouder Meijs: Ik ben het wat dat betreft niet met u eens. Ik denk dat investeren ook moet om niet tot stilstand te komen. Kijk maar naar de bouw, daar hebben we ook van geleerd in vorige crisissen. Op het moment dat je alles stillegt, dan is er een nog multiplyend effect in achteruitgang. Dus ja, ik denk dat we het enorm lastig hebben op dit moment in de cultuursector, en dat hadden we al. Daar is ook al door andere collega's van u op gerefereerd. Dus ik ben van mening dat elke investering ook nuttig is, en ook weer nieuwe kansen biedt. Dat was ook één van de vragen van, wat voor keuzes of harde keuzes wilt u dan gaan maken? Ik denk als we niet hier met elkaar durven uitspreken om ook eens naar andere instellingen te kijken die vernieuwingen kunnen bieden binnen het culturele, en ons behouden aan de afspraken zoals we nu hebben en alles in beton gieten. Ja, dan hoeven we misschien ook niet met elkaar een nieuwe cultuurvisie te maken, want dan kunnen we het gewoon 2.0 vinden, of 3.0, en dan zetten we door. Ik denk dat we heel goed met elkaar creatief kunnen kijken van, wat kan wel en wat kan niet. En dat vergt soms misschien van partijen die nu een bepaald bedrag krijgen, dat ze in de toekomst wat minder zullen krijgen. Dat zou best kunnen. Als dat de uitkomst van ons debat is, dan wil ik me daar hard voor maken. Want we hebben ook met elkaar afgesproken dat we vernieuwing willen, en dat we ook we kleine initiatieven een kans willen bieden. En u weet als geen ander denk ik allemaal, ik heb de brief van de festivals nog niet gezien, ik ben tot 16:55 uur druk bezig geweest met andere dingen, dus die ga ik zeker nog lezen. Maar het is geen nieuws dat er instellingen noodlijdend zijn. En al sinds jaar en dag noodlijdend zijn. Maar ook daar hebt u een keuze in te maken.

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, die brandbrief is wel wat eerder gestuurd. Maar goed. U zegt van, ja, daar heeft u een keuze te maken. Wat voor keus legt u ons dan voor exact? Wat vraagt u nu van ons voor keuze om te maken?

Wethouder Meijs: Ja, dit is A een startnotitie die in ieder geval aan u de keuze legt om ... Wat de bedoeling was geweest om dat dit jaar eigenlijk al in een afrondende fase te hebben, om al veel eerder in dit jaar met deze startnotitie van gang te gaan en begin volgend jaar dus al met een nieuwe nota te werken. Nou, dat hebben we uitgesteld vanwege de COVID, en dat heb ik ook uitgelegd in deze notitie. En ik stel u voor om het dus met een overgangsjaar te doen. Dat is een keuze. U kunt zeggen, nou, dat wil ik niet. Ik wil dat u daar minstens al 5% of 10% of 20% vanaf haalt en daarin vernieuwen of andere instellingen geld voor vraa... Dat is een keuze die aan u is.

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Voorzitter, die keus begrijp ik. Maar als dat gaat om, nou, de instellingen die al dan niet nu al bij ons aan de bel hangen, maar ook anderen. Kunt u ons toezeggen te informeren. Gewoon ook tijden van, dit zijn de keuzes die je voorliggen, dit is wat we gaan doen en dit is waar we geen fondsen voor uittrekken nu.

Wethouder Meijs: Ja, zeker. Zeker.

De voorzitter: Gaat u verder.

Wethouder Meijs: Ik ga verder. Indexering, dat was één van de vragen die ook van de C9 afkwam. Ja, en het lijkt wel alsof wij niet communiceren met onze culturele instellingen. Maar er is voortdurend uitwisseling, niet alleen met mij, en zeker niet dagelijks. Maar er is, of door de afdeling met de accounthouders voortdurend uitwisseling. Maar ook onderling is er heel veel uitwisseling, daar was ook een vraag over. En daar hebben we ook tijdens de COVID weer hele goede voorbeelden van gezien, dat er onderling ontzettend veel expertise is

uitgewisseld over hoe de maatregelen die het Rijk ons oplegde om om te gaan met de noodverordeningen. Daar hebben de instellingen onderling heel veel steun aan elkaar gehad, en zijn er ook echt maatschappen ontstaan, voor zover ze er al niet bestonden. Want volgens mij is er een enorm goed netwerk onderling. Maar ook voor de COVID waren er al hele goede voorbeelden van samenwerking. Er is een ... Zoals de groene sleutels. Ik ben even de goede naam kwijt. Green Deals, onderling van de culturele instelling om duurzaam te opereren. Daar zijn maatschappen uit, daar zijn de ambassadeurs voor om van grote instellingen naar kleine instellingen de expertise ook uit te wisselen. Vergeet de nachtcultuur niet. Ja, we hebben vorig jaar al een paar keer met de sector gesproken over mogelijkheden als nachtburgemeester. Ja, is ook ... Ja, het klinkt een beetje flauw, maar het is ook een beetje door de COVID weer helemaal tot het nulpunt bevroren. Want er is geen nachtleven op dit moment, dat is niet aan de orde. Dus het moment dat we daar weer tijd en ruimte voor hebben, gaan we daar zeker mee aan de slag. Zeker. Cultuur en onderwijs, was een oproep van de VVD. Ja, ik ken uit mijn eigen verleden als directeur van onderwijs, hoe belangrijk cultuur voor onderwijs is. Dus ja, dat gaan wij zeker doen, daar geven we ook een podium voor. Niet alleen via cultuureducatie, maar er zijn allerlei programma's die daar handen en voeten aan geven. En denk bijvoorbeeld ook maar aan de bibliotheek of een Frans Hals Museum die zich opwerpt. Dus daar is enorm veel connecties. Ik hoor de heer Van den Doel, Teylers roepen. Even kijken, wat is er nog meer. De popschool had ik al gezegd. Op dit moment zijn Hart en Patronaat daar in een samenwerking mee bezig. Daar is inderdaad voor '21 nog geen geld voor gereserveerd, maar het zal zeker in de nota die daarna komt zeker in opgenomen worden. Even kijken. Hart voor Haarlem.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Even over die popschool. Ik verwacht toch wel van het college dat er toch wel een beetje een visie is, een vooruitblik hoe dit nu gaat, terwijl ... Want we weten allemaal nu, Hart heeft al jaren financiële problemen. Het Patronaat heeft financiële problemen. Die moeten gaan samenwerken in die popschool. Hoe ziet u dat nou? Dat moet u toch allang voor elkaar hebben? U zit toch met een meerjarenbegroting te werken?

Wethouder Meijs: Zeker.

Mevrouw Van Zetten: Dat heeft toch helemaal ... Los van de visie op cultuur die hier moet zitten. Dit is een basis. U hebt besluiten genomen, dat moet u toch nu weten hoe u dat gaat aanpakken? Zeker financieel.

De voorzitter: Mevrouw Meijs.

Wethouder Meijs: Zeker, ik hoor uw oproep. Dat zullen we zeker meenemen. Maar ik bestrijdt dat Hart in financieel zwaar weer zit. Zij zitten inderdaad ...

Mevrouw Van Zetten: Dat vergeet u. Dat is jaren geleden. Maar ze stonden de hele tijd onder toezicht.

Wethouder Meijs: Oké. Ja. Nu nog ...

Mevrouw Van Zetten: We weten dat daar gewoon een wankel basis is, en die moeten zich wel allemaal gaan bemoeien met die popschool. En we hebben geen idee hoe het zit met de exploitatie en het college. De coalitie heeft een keuze gemaakt voor die popschool. Daarom hebben we ook geen geld voor het Frans Hals Museum.

Wethouder Meijs: Ik hoor uw oproep en ik neem hem mee, om het maar even diplomatiek te zeggen.

Mevrouw Van Zetten: Ik zou zeggen, gaat u aan de slag.

De voorzitter: Mevrouw Meijs, gaat u verder.

Wethouder Meijs: Ik hoorde het me zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Meijs, gezien de tijd, kunt u tot een afronding komen.

Wethouder Meijs: Sorry. Ik ... Ja. Ik heb de oproep van Jou Haarlem gehoord over diversiteit, die trek ik me aan. Ik ben het eens dat ik dat ook onvoldoende terug zie in de programmering. Ik weet dat men er hard mee aan de slag is. Ik weet niet of u erbij was, maar wij hebben volgens mij vorig jaar een enorm feest gehad in het Patronaat, of in de Filo-Money. Waarop ik toch op een soort ereronde, of de ereplaats zat vooraan en binnen 5 minuten stond te swingen. Dat was geen doorsnee Hollandse band, mag ik u wel zeggen. Dus ja, meer diversiteit, cultuur voor iedereen. Ga ik meenemen. En volgens mij heb ik daarmee ...

De heer Aynan: Voorzitter, om misverstanden te voorkomen.

De voorzitter: Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Ik swing net zo hard op Andre Haze hoor, maar u snapt ...

Wethouder Meijs: Ja, diversiteit.

De heer Aynan: Ja, precies.

Wethouder Meijs: Cultuur voor iedereen, gaat niet om het kleurtje.

De voorzitter: Mevrouw Meijs, rondt u af.

Wethouder Meijs: Ja. Volgens mij heb ik hier nog een vraag over popschool. Nou, en volgens mij heb ik alle vragen die ik genoteerd ...

De voorzitter: Is er in de commissie behoefte aan een tweede termijn? Mijnheer Rijbroek?

De heer Rijbroek: Nog even een aanvullende vraag. Want ik had in mijn betoog gezegd van, we hebben het over structurele subsidies, wat moet daarvoor gedaan worden? Want we hebben nu inmiddels oude cijf... We hebben ... Dan moet ik het maar zo doen hè. We hebben inmiddels oude cijfers, en nieuwe, gekregen vanmiddag, die mogen we niet benoemen. Maar wat houdt dat nou in, structurele subsidies. Wat moeten die verschillende cultuurorganisaties daarvoor doen? Wat is daarmee van inbegrip hè, dus inclusief? Wat is dat?

De voorzitter: Dat is vrij technisch, maar vooruit.

Wethouder Meijs: Ik weet niet op welke oude en nieuwe cijfers u doelt. En het is een vrij technische vraag. Volgens mij gaat het over de subsidie inclusief. En dat is exploitatie, onderhoud ...

De voorzitter: U kunt hem ook technisch laten beantwoorden.

Wethouder Meijs: Lijkt me verstandig.

De voorzitter: Ja. Of dat u hem even technisch stelt, dan kan hij technisch beantwoord worden. Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Dank u wel, wethouder, voor uw antwoorden. Ik wil nog toevoegen dat het cultuurplan inderdaad nu juist extra noodzakelijk is om een stip aan de horizon te hebben voor de instellingen, in plaats van dat zwarte gat waar ze nu voor staan. En tot slotte de 3 miljoen. GroenLinks was juist blij dat het geen geormerkt geld was en geen bestemming had, omdat we daar nu goed over kunnen praten, zodat we een samenhangend verhaal krijgen waarin in die 3 miljoen maximaal rendeert voor de stad. En daar zijn wij blij om. Dus we zijn blij dat het überhaupt vrijgemaakt is kunnen worden in de begroting. En we begrijpen dat er niet gelijk allemaal doelen heeft, maar dat we dat nog kunnen bepalen, zodat de stad het geld maximaal gaat renderen voor de stad. En het zou best wel eens kunnen zijn dat wij daar met een motie over komen. Dat was het even voor nu, ik hoop dat u geluisterd heeft.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Heeft de heer Van den Doel een glazen bol en kent hij de verkiezingsuitslag van 2022 al?

De heer Van den Doel: Nee, maar ik ken wel de begroting. Dus ... En daar staat 3 miljoen op, en die gaan we invullen. En als het een andere coalitie is of een ander college is, dan wordt het nog steeds ingevuld. En ik ga uit van een goede invulling met een maximaal rendement voor de stad en de instellingen.

De heer Van Leeuwen: Ja, u zegt, dan wordt het nog steeds ingevuld. Dat heet arrogantie van de macht. Als u een goed plan heeft nu, dan bent u de eerste bij Actiepartij welkom om te praten over dat goede plan. Maar dat is er niet, en u regeert vooruit. En dat vinden wij onwenselijk. En dat is in de breedte van de begroting ook te zien dat u dat doet. Dat kan toch niet?

De heer Van den Doel: U mag vinden wat u vindt. Maar ik denk dat dat staat in de begroting voor '21 en '22, en dat we het dan gaan adresseren. En dat lijkt mee en goede zaak. Dus in plaats van dat we een lijstje krijgen met punten waar dat aan besteed wordt, en dan gaan we daar vervolgens eindeloos over discussiëren omdat we het er niet mee eens zijn. Dan kunnen we het beter gelijk goed doen.

De voorzitter: Dank u wel. Geen behoefte meer aan aanvullende vragen? Nee. Hoe mag dit stuk dan naar de raad? Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Voorzitter, mag ik daar een vraag over stellen?

De voorzitter: Ja.

De heer Aynan: Over welke raad hebben we het nu?

De heer ...: De laatste dit jaar ...

De voorzitter: Wanneer is die? Hier staat 26 november.

De heer Aynan: Oké.

Mevrouw ...: 27?

Mevrouw Van Zetten: Graag een stemverklaring.

De voorzitter: Hamerstuk met stemverklaring. Mwah, mwah. Hamerstuk?

De heer Aynan: Nee, stemverklaring, voorzitter.

De voorzitter: Hamerstuk met stemverklaring. Ja? Oké. Dank u wel.

6.1 Ingekomen stuk om te betrekken bij agendapunt 6 Startnotitie Cultuurplan 2022-2028

7. 18.10 uur Bestuursrapportage 2020 (alleen programmanrs 4.1 (deels), 4.2 en 4.3 geheel en 5.3 (deels)(college)

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 7. Het gaat over de bestuursrapportage 2020, en dat gaat over de programmanummer die betrekking hebben op deze commissies. Dat zijn 4.1, 4.2 en 4.3 en 5.3 deels. Met deze bestuursrapportage geeft het college inzicht in het verwachte financiële- en beleidsmatige resultaat van het lopende jaar. En het college stelt voor om kennis te nemen van de prognose realisatie investeringen, de Haarlemse rapportage grote projecten, de actuele risico's die nog niet in beeld waren bij het opstellen van de begroting 2020 en de nieuwe paragraaf bedrijfsvoering. En zoals u weet wordt hij in alle commissies behandeld, dus wij praten vanavond alleen over de relevante punten voor de commissie ontwikkeling.

7.1 Motie 4BIS Verplichte sluiting dan ook minder belasting betalen

De voorzitter: Dan is er toegevoegd, 7.1, motie 41BIS, verplichte sluiting dan ook minder belasting betalen. Maar die is eigenlijk gisteravond al in de commissie bestuur behandeld, dus waarvan akte. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Ja, voorzitter, programma 4, daar zitten grote uitdagingen in door corona. De economische activiteit loopt terug, toerisme ligt op zijn gat, de ambitie van kwaliteitstoeristen naar Haarlem halen, verdwijnt naar de achtergrond, en kunst en cultuur zit in de knel. Nou, dat gezegd hebbende, bij de behandeling van de economische visie op 4 juni van dit jaar, was het CDA positief over de visie en de vervolgstappen in het licht van de coronacrisis. We beginnen nu wat ongerust en ongeduldig te worden. Hoe staat het met het actieplan detailhandel en horeca? Hoe gaan we de leegstand van de winkelpanden te lijf? Ook hiervoor zou een actieplan komen, waar blijft die? Hoe zit het met de extra capaciteit voor de uitvoering van de economische visie, is dat nu geregeld bij de begroting? Waar blijft het economisch actieplan naar aanleiding van de economische visie? Wanneer is het eerste economisch jaarplan te verwachten? Staat het economisch jaarplan eigenlijk in de jaarplanning van de commissie? Voor zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Leeuwen, Actiepartij.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Voorzitter, beleidsveld 4.1, stedelijke ontwikkeling. Duurzame stedelijke ontwikkeling was onderwerp van de commissie Duisenberg dit jaar, dat is u niet ontgaan. Het college geeft echter wederom zichzelf op dat hele beleidsveld groene smileys, terwijl bijvoorbeeld op pagina 36 blijkt dat voor duurzaamheid €245.000 extra nodig is, zonder toelichting waarom dat nodig is. De woningbouw wordt groen gescoord, terwijl de wooncrisis verder om zich heen slaat. Voorzitter, als het college haar eigen prestatiewaardering niet serieus neemt, dan gaat de Actiepartij op dit punt haar schaarse spreektijd daar verder niet aan verdoen. Maar het slaat natuurlijk helemaal nergens op. 4.2, economie en

toerisme, gelukkig een realistischer beeld. Goede vragen van het CDA, daar willen wij ook graag antwoorden op zien. Het lijkt ons verstandig dat we nog eens goed kijken naar die wens om die toeristen hier te krijgen, die kwaliteitstoeristen inderdaad. We hebben in elk geval door de coronacrisis geleerd dat die toeristen het snel laten afweten als er een pandemie heerst zoals deze. Dus ja, je kunt je afvragen of je daarop moet willen blijven sturen. En daarbij, reizen heeft natuurlijk een grote impact op de leefbaarheid van onze planeet, dus je kunt je afvragen of je dat moet blijven stimuleren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer? Mijnheer De Groot, D66.

De heer De Groot: Ja. Dank u, voorzitter. Een kort citaat uit de bestuursrapportage, en die begint met: de richtlijn duurzame stedenbouw kon niet altijd volledig toegepast worden, omdat andere belangen, tussen haakjes, zoals versnelling van de woningbouw, prevaleerden. Oh ja? Is dan eigenlijk meteen mijn vraag. Wethouder, of college, kunt u reageren op hoe deze zin hier geland is, want wat ons betreft blijft kwaliteit altijd boven snelheid gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer? Niemand? Ah, mijnheer Van den Doel, GroenLinks.

Mevrouw Kok: Mag ik misschien nog wel even heel kort iets zeggen, voorzitter?

De voorzitter: Ja, maar ik kijk altijd eerst even naar de zaal. Maar eerst mijnheer Van den Doel. Dan mag u.

Mevrouw Kok: Oh, oké.

De heer Van den Doel: Ja, we hadden één wat technische vraag over de VPB. Daar is van 2016, daar liggen we overhoop met de belastingen. Daar is inderdaad geld voor gereserveerd voor mocht het tegenvallen. Maar mijn vraag is, in de lopende begroting wordt er ook rekening mee gehouden dat over die passende VPB betaald zou moeten gaan worden, of wordt dat later dan weer als extra verlies genomen, mocht de uitslag slecht zijn?

De voorzitter: Dan mevrouw Kok, OPH.

Mevrouw Kok: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, net als de Actiepartij hadden wij ook wel enige verbazing over waarom er soms rode en soms groene smileys staan bij de coroneffecten. De ene keer worden ze beoordeeld met rood en de andere keer met groen. Wellicht kan daar nog een kleine toelichting op komen. En we wilden nog aangeven dat, over de motie, dat wij het antwoord van het college zeer plausibel vinden, en volgens mij de meerderheid van de raad.

De voorzitter: Dank u wel. Wie van de wethouders zal ik als eerste het woord geven? Ik kijk zo maar ... Mijnheer Berkhout, ga uw gang.

Wethouder Berkhout: Ja, dank u wel. Ik zal even ingaan op de vragen van, in eerste instantie, het CDA. Kwaliteitstoerist naar de achtergrond. Nou, dat bestrijd ik. De kwaliteitstoerist was al de focus. Ik zou nog even wel willen weten wie dan in uw optiek de focus zou moeten hebben qua toeristen. Alleen, en dan ook eventjes in reactie op de Actiepartij, de kwaliteitstoerist haakt al snel af bij een pandemie. Ja goed, dat kon ook even niet anders zou ik willen zeggen. Maar ik wil je wel meegeven dat in de zomer de Duitse toeristen onze horeca toch wel behoorlijk hebben geholpen. En dat waren toch ook wel kwaliteitstoeristen. Nee, maar even zonder gekheid. De toeristische koers, waar u wellicht op doelt, die lag eigenlijk al zo grotendeels klaar, en toen brak

corona uit. Toen we hebben gezegd, het is niet opportuun om nu dit gesprek over balans en drukte in de stad aan te gaan als het onderuit gaat. Dus we hebben het een half jaar uitgesteld. We zijn afgelopen weken weer ook in gesprek geweest met ... Nou, eigenlijk ... Nee, moet ik zeggen, eigenlijk een maand geleden weer het eerste gesprek gestart met de hoteliers. En weet je, en dan komen weer die tweede maatregelen. En dan zit ik toch ... Ik wil toch liever, en dan ga ik even op uw tweede deel van uw vraag in, ik wil liever in het moment nu bezig zijn met wat hebben de ondernemers nu nodig, dan die toeristische koers voor de lange termijn. Dus dat maakt het steeds wel lastig. Maar uw andere vragen zijn, waar blijft actieplan, jaarplan, et cetera? Nou, ik kan u geruststellen, 3 december is het actieplan detailhandel en horeca er, is het jaarplan er en is het convenant Waarderpolder er. En de leegstand, en dat is overigens een lichtpuntje, is niet op dit moment, op dit moment, loopt niet significant op. Dus dat is ... Kijk, dat kan stilte voor de storm zijn, dat weet ik niet zo goed. Maar uw zorgen daarover. Er is al een actiegroep die met leegstand bezig is, al enige tijd. Maar op dit moment zien we gelukkig niet een stijging daarvan. Maar we zitten er dichterbij. Zoals ook voor de zomer gezegd, economische visie moet zich ook gaan uitwerken in het actieplan detailhandel en horeca, in het jaarplan. En ik wil daarnaast ook dus zeggen, het convenant Waarderpolder komt ook naar u toe. Alle drie, het belooft een leuke avond te worden, 3 december. Dus ja, dat even tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Klaver.

De heer Klaver: U bent niet ingegaan op de vraag hoe het nou zit met de extra capaciteit voor de uitvoering van de economische visie, want die was nogal voorwaardelijk voor een aantal ambities die in de economische visie zitten.

Wethouder Berkhout: Nou, ik zie het niet als voorwaardelijk, het zou wel helpen. U hebt daar zelf een punt van gemaakt, uw partij. U hebt ook de begroting inmiddels kunnen lezen. Daar is niet voor gekozen deze keer. Betekent dat we het met de middelen, de huidige middelen, moeten doen. De huidige capaciteit. Dat betekent wel prioriteren, en ook daar zult u de eerste slag van zien bij de drie stukken die ik u heb aangegeven in de commissie van 3 december.

De voorzitter: Dank u wel. Wie van de wethouders volgt? Mevrouw Meijs, ga uw gang.

Mevrouw Meijs: Ik neem ... Pardon. Ik neem een stukje over van de vraag over nieuwbouw in verhouding met duurzaamheid, van de heer Roduner, want die is op dit moment in een andere commissie actief. Maar het zal u niet verbazen, zoals daar al staat, dat soms andere belangen, zoals versnellen, beschikbaarheid, parkeernormen, duurzaamheid. Het zijn vele bordjes die we als een Chinese circushouder omhoog moeten houden en dan toch uiteindelijk tot nieuwbouw moeten komen.

De voorzitter: Dank u wel. Was het college hiermee voorzien? Mijnheer Botter? Nee hè. Toch? Nee. Dan is dit agendapunt voldoende behandeld en zijn wij toe aan een pauze. En ik wilde voorstellen de pauze niet een half uur te laten duren, maar 20 minuten, en om 18:50 uur weer te beginnen. Nou, gewoon, omdat ik een beetje tempo in de vergadering wil houden. Maar als alleen als u dat met mij deelt natuurlijk. Ja? Gaan we tot 10 voor, 25 minuten is dat. Ja, nee, 20. Tot 10 voor schors ik de vergadering.

18.30 – 19.00 uur Eetpauze

Overige punten ter bespreking

8. 19.00 uur Verduurzaming gemeentelijk vastgoed (JB)

8.1 Toezegging overzicht per pand kosten achterstallig OH en verduurzaming (JB)

De voorzitter: Goed, dan heropen ik de vergadering van de commissie ontwikkeling van 29 oktober. Wij gaan verder met de bespreking van agendapunt 8. Dat is de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Het college van B&W besluit om te kiezen voor een maximaal scenario voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. En hier, onder voorbehoud van besluitvorming, de gemeentelijke begroting voor 2021, 9 miljoen voor te reserveren in de periode 2021-2024. Daarna verduurzaming te behalen voordelen uit de verlaging van het energieverbruik toe te voegen aan het revolverende fonds voor verduurzaming, als dekking voor de kapitaallasten van de toekomstige investering in verduurzaming. En dan wil ik hierbij graag opmerken dat gister in de Raadzaam daarvoor een aantal scenario's zijn toegevoegd. Hiervoor heeft zich een inspreker aangemeld, dat is mijnheer Van Wieringen. En u hebt een pleidooi voor de raad. Hebt u al eens eerder ingesproken bij een commissie?

De heer Van Wieringen: Lang geleden.

De voorzitter: Lang geleden. Maar dan weet u een beetje hoe het gaat. U mag straks het knopje indrukken en dan heeft u 3 minuten om uw verhaal te vertellen, ga uw gang.

De heer Van Wieringen: Geachte leden van de commissie ontwikkeling, mijn naam is Jan Tjemme van Wieringen, en ik spreek in namens de Stichting Haarlemmer Kweektuin. Ik ben buurtbewoner en als vrijwilliger betrokken bij de Haarlemmer Kweektuin. En zoals de meesten van jullie wel weten, is het belangrijk voor de buurtbewoners, voor Haarlem als geheel en voor de regio, met zo'n 50.000 bezoekers per jaar, en dat neemt nog steeds toe. Ik vraag uw aandacht voor twee gebouwen in de kweektuin die verduurzaamd worden. Het NME kantoorgebouw, dat is Kleverlaan 11. En de beheerderswoning, dat is Kleverlaan 9A. Wij zijn van mening dat deze gebouwen hoog op de prioriteitenlijst moeten staan. En de argumenten hiervoor zijn. Het eerste argument is, de berekening voor het NME-gebouw is gebaseerd op een verkeerde inschatting van de Energie-Index, de EI. Die staat ingeschat als 1,35. En voor een gebouw uit 1980 hebben we dat na laten gaan en ook ter plekke laten controleren, en dat is 1,71. En daardoor worden de besparingen van CO₂ te laag ingeschat en de kosten per bespaarde ton zijn te hoog. Het gebouw zou hoger op de lijst moeten staan. Ons verzoek is dan ook om een nieuwe berekening te maken, uitgaande van een Energie-Index van 1,71. Het tweede en belangrijker argument is, voor die hogere prioritering van het NME-gebouw, Natuur- en Milieu Educatie is dat. Verduurzaming moet namelijk integraal worden beoordeeld, en niet alleen op CO₂. Ook de exploitatie van het gebouw, inclusief alle kosten en baten, moeten worden beoordeeld. En voor het gebouw is door FARO architecten een ontwerp gemaakt voor de renovatie. En daardoor wordt het gebouw energieneutraal en klimaatneutraal en ook circulair, omdat we de bestaande gebouwen zoveel mogelijk hergebruiken en voor de komende 30-40 jaar weer geschikt maken. Een bouwkostenskundige heeft dit doorgerekend, en deze doorrekening toont aan dat uitvoering van het plan financieel duurzamer is dan alleen uitgaande van de CO₂ uitstoot verminderen. Ten onrechte is dat in de lijst in bijlage 1, met de 34 groen gemarkeerde gebouwen, niet meegerekend. Ons verzoek is dan ook om op grond van het plan en de toekomstwaarde van het gebouw, het NME gebouw, Kleverlaan 11, op te nemen in de voor verduurzaming geselecteerde gebouwen. Dus de groen gemarkeerde gebouwen in bijlage 1. Mijn derde en laatste punt is dat Kleverlaan 9A ten onrechte ontbreekt

op de lijst in bijlage 1. Hij staat overigens wel in bijlage 2, dus hoe kan hij dan vergeten zijn in bijlage 1? Deze woning is een voorbeeldwoning voor verduurzaming, en in het voorjaar is fase 1 voltooid. Voor fase 2 en 3 is nog een relatief kleine investering van €14.500 nodig om de woning daadwerkelijk aardgasvrij te maken. Ons verzoek is dan ook om Kleverlaan 9A op te nemen in de lijst van de verduurzamen gebouwen en om dit karwei af te maken als voorbeeldwoning. En daarbij wil ik toevoegen dat volgend jaar gemeente Haarlem de wijken zal aanwijzen die als eerste van het gas af moeten. En dan is het extra belangrijk dat de gemeente laat zien hoe dat tegen relatief geringe kosten kan met een bestaand gebouw, zoals de voorbeeldwoning in de kweektuin. En tot slot wil jullie graag danken voor jullie aandacht en ook uitnodigen om een keer een excursie bij te wonen op de kweektuin, zodat u kunt zien wat de ontwikkelingen zijn en u zelf vragen kunt stellen, op de hoogte stellen van de mogelijkheden daar, en kennis kunt maken met midden- en kleinbedrijf die daar actief is, de natuur- en milieueducatie en diverse werkgroepen die actief zijn op het terrein. Ik dank u hartelijk voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel. Vragen vanuit de commissie? Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, u hebt het over de beheerderswoning, en over welk nummer van de Kleverlaan was dat ook alweer?

De heer Van Wieringen: 9A.

Mevrouw Van Zetten: Want ik heb begrepen dat de gemeente al daarvoor 1,5 ton aan heeft verbouwd. Klopt dat?

De heer Van Wieringen: Nee, dat is een ander pand geweest.

Mevrouw Van Zetten: Welk pand ... Dat is de dienstwoning. Welk pand is ...

De heer Van Wieringen: Nee, de dienstwoning is nog niet zoveel aan verbouwd.

Mevrouw Van Zetten: Maar welke woning is dan voor 1,5 ton opgeknapt? Dat is waar die ...

De heer Van Wieringen: Dat is de molenaarswoning.

Mevrouw Van Zetten: Nee, nee, nee, dat was de beheerster. Want die heeft met een interview in de krant gestaan, en toen heb ik naar aanleiding daarvan een vraag gesteld. En het antwoord was dat er voor 1,5 ton was verbouwd om die woning, ja, bewoningsklaar te maken.

De heer Van Wieringen: Nou, dat bedrag klopt niet.

Mevrouw Van Zetten: Nee?

De heer Van Wieringen: Dat zal ik navragen bij vastgoed. '...' mensen.

Mevrouw Van Zetten: Oké, misschien kan ik dat ook navragen.

De heer Van Wieringen: Ja.

Mevrouw Van Zetten: Want mijn volgende vraag is natuurlijk, hoeveel geld is er inmiddels al in die stadskweektuin gestopt door de gemeente? Hebt u enig idee?

De heer Van Wieringen: Ik weet niet of de vraag relevant is voor de verduurzaming van de panden.

Mevrouw Van Zetten: In die zin is relevant. Wij gaan natuurlijk kijken, de hele stad, er zijn heel veel panden die gewoon al blij zouden zijn als ze geleverd zouden worden. En die duurzaamheid, daar wacht ook iedereen op. En mijn vraag is dan, je gaat natuurlijk kijken, hoe gaan we dat geld een beetje over die stad evenredig verdelen, hoeveel geld is er dan al in die stadskweektuin gestoken en wat dus niet ten goede is gekomen aan andere woningen. Dus u weet vast wel ongeveer dat dat best wel heel veel geld is geweest.

De voorzitter: Ja. Wilt u een vraag stellen die de meneer ook kan beantwoorden '...'? 

Mevrouw Van Zetten: Of hij enige inschatting kan geven over de kosten, of wat de gemeente Haarlem al heeft geïnvesteerd in dat gebied?

De heer Van Wieringen: Het lijkt me dat dit niet op de agenda staat dit punt.

De voorzitter: Ja. Dank u wel. Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, bedankt. Ja, ik zal een vraag stellen die voor een spreker zeg maar wat ...

De heer ...: Relevanter.

Mevrouw Oosterbroek: Relevanter is. Ja, dank je wel, van harte. Ja, mijnheer Wieringen, ik ken u al een tijdje, omdat ik mijn eigen huis ook heb verduurzaamd. En u weet zeg maar alle details op het gebied van energie eigenlijk uit uw hoofd. Ik durf daar gewoon echt op te vertrouwen, dat als u zegt, dit is een goede berekening, dat dat ook zo is. En u vraagt om een onderzoek. En ik heb ook het gevoel dat u waarschijnlijk ook wel weet, op het moment dat wij dat onderzoek gaan uitvoeren, op welke plek zou de woning zeg maar op de lijst stijgen. Zou het kunnen dat de verduurzaming, op het moment dat u het uitrekent, dat die CO₂ uitstoot juist heel erg ... Dat we ook heel veel waarde krijgen voor onze euro bij het investeren in de kweektuinen.

De heer Van Wieringen: Nou, het punt is dat, we hebben fase 1 voltooid, en we gaan nu in fase 2 beoordelen, hoeveel energie is er nog nodig voor die woning? En op grond daarvan kunnen we beoordelen wat fase 3 gaat opleveren en wat het kost. Dus naarmate de energiebesparing al hoger is, kunnen we in die laatste fase minder bereiken. Maar daar staat tegenover dat we dan in die laatste fase ook de investeringskosten lager zullen zijn. Dus het één hangt met het ander samen. Dus de berekening kan ik nu nog niet maken. Maar mijn punt is ook dat je de verduurzaming breder moet bekijken dan alleen kosten per CO₂, maar ook kijken naar de waarde als voorbeeldwoning, om te laten zien hoe je tegen relatief beperkte kosten een woning energieneutraal kan maken. Of zover mogelijk, want er kunnen geen zonnepanelen op de woning gelegd worden, dus dat is een beperking. Is dat voldoende antwoord op de vraag?

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ja.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er verder nog vragen vanuit de commissie. Mijnheer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Bedankt voor uw inspreken. Even een vraag. Waar u op doelt, de uitkomsten van energiereductie. Is dat dan een EPA, een Energie Prestatie Advies geweest met een energiecoach? En als dat zo is, hebt u contact daarover opgenomen met de gemeente om inderdaad als doel te hebben dat u toch ook wat meer budget kan krijgen voor die verduurzaming, vraagteken?

De heer Van Wieringen: Alle gebouwen zijn beoordeeld door BRINK. En ik heb de Kees Mense gesproken, en die is van vastgoed, en die is helemaal betrokken bij de verduurzaming van het gebouw. De laatste uitkomst is dat het na fase 1 energielabel B heeft, maar we zouden het graag naar A hebben en zo energiezuinig mogelijk, als voorbeeld van wat je met een bestaande woning kan bereiken. Dus de eerste fase was dak-, gevel-, vloerisolatie en glas, ramen. En de volgende fase is om de installaties verder aan te pakken.

De heer Rijbroek: Dan mag ik u feliciteren, want dan bent u verder dan het gemiddeld strategisch gemeentelijk vastgoed, die staat op G.

De heer Van Wieringen: Ja.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er verder nog vragen vanuit de commissie? Nee? Mijnheer Van Wieringen, dan wil ik u namens de commissie hartelijk dank voor uw komst vanavond, en uw bereidheid uw verhaal hier te komen doen. Oh, u mag even met de bode mee, en die heeft een tafeltje wel ergens voor. Komt helemaal goed. Dan gaan wij over tot de behandeling van dit agendapunt.

De heer Aynan: Kun je de microfoon uitdoen?

De voorzitter: De microfoon. Wil je de microfoon even uitzetten? Dank u wel. Wie mag ik het woord geven. Mijnheer Krouwels, D66.

De heer Krouwels: Dank u wel, voorzitter. Ben ik ook goed in beeld?

De heer ...: Nee.

De heer ...: Dat is niet zo relevant nu.

De heer Krouwels: Oh, pardon.

De voorzitter: Ben ik in beeld. Ja, heel mooi.

De heer Krouwels: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel. Ja, als allereerste, dank u wel, wethouder, voor het lijstje met ... Oh, moet ik. Te gek. Allereerst, dank u wel, wethouder, voor het lijstje met de verduurzaamde panden. Haarlem gaat haar vastgoed verduurzamen. En wethouder Botter heeft daar 9 miljoen voor vrijgespeeld. Deze commissie wordt gevraagd, welk pad gaan we met deze investering bewandelen. Twee opties zijn mogelijk. Het college stuurt aan op het maximaal scenario, daarin worden 34 panden tot aan het gewenste niveau verduurzaamd. Dat klopt ook met de duurzaamheidsambitie van dit college. Dit zijn de panden waar het het meest loont om te verduurzamen. En met een beetje geluk kan het ook nog gebeuren met het opknappen van achterstallig onderhoud. Iets met vliegen en een klap. Grootste nadeel van dit plan, er blijven nog 150 panden over om te verduurzamen. En deze 9 miljoen die we vrijspelen is nog zeker 4 of 5 keer nodig om het lijstje van de panden van de wethouder helemaal af te werken. Het andere scenario is kostenefficiënter. Deze kosten iets meer dan 13 miljoen, dat noem ik even het quick win scenario. In plaats van 34 panden worden 120 panden onder de loop genomen, de CO2 reductie per euro is hierin hoger. Toch

kiest D66 Haarlem niet voor dat plaatje, en streeft juist naar het maximale scenario. D66 Haarlem staat voor een klimaatneutraal Haarlem in 2030. En we willen deze 9 miljoen voorsorteren op de hoogste ambities, de ambities die juist horen bij duurzaam doen. Als wij nu die quick wins pakken op die 120 panden, maar we houden dezelfde duurzaamheidsambitie, dan kloppen we binnenkort weer aan bij dezelfde panden. Goedemiddag, wij komen uw pand isoleren. Ja, had u dat niet vorig jaar ook kunnen doen? Het spijt ons, maar dat kwam een paar kuub te kort in het plaatje van de efficiëntie... Dit is mijn telefoon overigens. Nee, het idee van D66 is, doe het nou in één keer goed. Want dat doe je ook als je een horecapand gaat verbouwen, dat doet u ook als u uw eigen woning gaat opknappen. D66 geeft mee aan het college, borduur voort op het maximale scenario. Ik ga als D66 hoogst persoonlijk campagne voeren om wederom een duurzaam college in het zadel te helpen na de verkiezingen van 2022. En wie weet, wie weet zit wethouder Botter er dan wel weer om zijn hele lijstje met panden duurzaam groen te kleuren.

De voorzitter: Mijnheer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Krouwels. Het maximaal verduurzamen scenario kost 40 miljoen meer. En het coalitieakkoord heet inderdaad duurzaam doen. Dus ik ga er vanuit dat als u aangeeft dat u dat scenario wilt realiseren, dat u ook een idee heeft hoe u dat wilt doen. Hoe gaat u er voor zorgen dat u tot 2030 20 miljoen euro extra beschikbaar stelt?

De heer Krouwels: Dat zijn wel vragen voor richting de begroting. Dit is ... Wat er nu op de agenda staat is hoe we deze 9 miljoen gaan voorsorteren. En dit zou mijn antwoord zijn. Ja, ik hoop toch dat dit niet de laatste euro's zijn die wij kunnen gaan reserveren in de toekomst voor verduurzamen van de panden. Ja, dan zouden we voor het kostenefficiënte scenario gaan. Ik heb er vertrouwen in dat de aankomende colleges hier ook nog verder in willen investeren, en dan is dit echt de juiste keuze.

De voorzitter: Mijnheer ... Oh, mijnheer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Ja. U geeft aan van, ja, dat is nu eigenlijk niet mijn zorg. Maar u maakt toch eigenlijk wel een keuze van, of u kiest voor een kostenplaatje wat 53 miljoen kost, of 13 miljoen. Dus dan moet u er ook rekenschap van nemen dat als u zegt, nou, ik wil die 53 miljoen, dat u dus ook zegt, nou, dan wil ik 40 miljoen euro extra uitgeven. En doorgaans vindt D66 het belangrijker dat de lokale lasten omlaag gaan, dus ik ben verbaasd dat nu uw prioriteit is dat u 40 miljoen extra wil uitgeven. Dus waar komt dat geld dan vandaan? Of zegt u, nou ja, dat gaat waarschijnlijk niet gebeuren, maar ik vind het belangrijk om nu een ambitie neer te leggen die ik nooit ga uitvoeren.

De heer Krouwels: Dit is ... Nee, de vraag is hoe we die 9 miljoen gaan voorsorteren. En bij het ene scenario, het kostenefficiënte scenario, kappen we met 13,1 miljoen. Dan zijn we klaar met die ambitie. Het maximale scenario is, om het hele plaatje af te werken inderdaad, kost bijna 50 miljoen. Alleen we kunnen het per pand kunnen we het gaan opknappen. Misschien halen we dat niet inderdaad. Maar ik stel voor, of D66 stel voor, om in ieder geval voorsorteren op dat maximale scenario, te beginnen met die 34 panden. Hopen dat we over een paar jaar naar 50, en uiteindelijk naar 150, gaan. Ja, en ik hoop op 2030. Maar ik wil niet stoppen bij het eerste scenario van 13,1 miljoen, dat past niet bij een duurzame ambitie.

De voorzitter: Mijnheer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Ik stel hem even heel zwart-wit. Vindt u de ambitie die u daarmee uitspreekt realistisch of niet

De heer Krouwels: Ja, dat staat in het coalitieakkoord. Ja, daar wil ik me aan vasthouden.

De voorzitter: Nog meer interrupties? Of termijn? Mijnheer Klaver.

De heer Klaver: Ja, u zegt kostenefficiënt scenario 13 miljoen, en dan stoppen we. Het gaat nu om de meest effectieve besteding van de 9 miljoen. Dat wil niet zeggen dat we na die 9 miljoen dat het dan stopt. Want u gaat verder met het programma van 53 miljoen, dus er kan ook nog een vervolg komen op het kostenefficiënte inzetten van de eerste 9 miljoen.

De heer Krouwels: Dat heeft u helemaal gelijk in. Het enige nadeel is, dat heb ik ook in mijn termijn gezegd. Ik kies er, D66 kiest er liever voor deze 34 panden te nemen, en niet 120 panden onder de loop te nemen. Dat als we dezelfde duurzaamheidsambities houden, wij bij die 120 panden nog een keer moeten aankloppen om een nieuwe investering te doen. Dat vind ik in praktische zin niet het handigst.

De voorzitter: Even kijken. Oh, mijnheer Amand.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de heer Krouwels van D66. In welke termijn denkt hij dit allemaal gerealiseerd te hebben. Want we hebben zo meteen alweer verkiezingen, dus wat gaat u eigenlijk proberen? Gaan we het stadhuis ook helemaal opknappen? Dus dat is de hamvraag van Trots. Gaat u daarmee beginnen, of zegt u, we gaan de rest van het vastgoed maar eens even op zijn beloop laten en na de verkiezingen zien we het wel weer.

De heer Krouwels: Wij kiezen ervoor om het per pand te bekijken, zoals het college het nu voorstelt.

De heer Amand: In welke termijn.

De heer Krouwels: 2030 klimaatneutraal.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, voorzitter, D66 heeft het heel bevlogen verteld, en ik kan me er eigenlijk bij aansluiten. En ik vind dat het college het ook in de stukken goed uitlegt dat het verstandiger is om voor het maximale scenario te gaan en je te focussen op deze panden. En ja, dan moet je daarna ook geld beschikbaar stellen, en dat zal inderdaad even wat tijd kosten. Maar wij vinden dit wel een verstandig scenario. Enige punt is, dat nog steeds misschien wel het risico is dat je toch nog een keer terug komt, want zelfs met het maximale scenario haal je maar 49%. En er staat in het stuk ook wel iets dat je nog met het warmtenet kan bereiken. Kan het college toch iets meer reflecteren hoe we dan uiteindelijk op die 95% gaan komen. Of moeten we accepteren dat we het bij een aantal gebouwen het gewoon niet redden. Dus daar zou ik graag wat meer over willen weten. In het stuk wordt gesproken over een combinatie met onderhoud. Nou, juist als je het met een beperkt aantal gebouwen doet, kan je ook die combinaties gaan zoeken. Doen we het in één keer goed. Ik mis daar nog het woord toegankelijkheid. Want ook daar hebben we een analyse van liggen, dat er ook heel wat moet gebeuren op het gebied van toegankelijkheid. Graag een toezegging dat als we met deze 34 panden aan de slag gaan, dat we dan ook toegankelijkheid meenemen. Dan het energiebesparingsfonds, waar het geld uiteindelijk ook ... De winst ingestort wordt, waar je weer nieuwe gebouwen mee kan aanpakken, dus dan wordt het meer dan die 9 miljoen. Hoe zit dat precies? Want we zitten ook met huurders. En volgens mij in het ene geval draagt de gemeente wel de energiekosten. Maar ik heb zo'n vermoeden dat in heel veel gevallen de energierekening niet bij de gemeente ligt, maar bij die huurder. Dus dan ligt de investering bij de gemeente,

maar de winst bij de huurder. En misschien moet je daar wel afspraken over maken. Dat je dus de huur hoger maakt, zodat er daadwerkelijk ook dat geld in dat laatje komt van het energiebesparingsfonds. Dus hoe gaan we dat energiebesparingsfonds technisch inrichten, dat alle winst die op de energieberekening te zien is, ongeacht wie die energierekening betaalt, dat het ook in het energiebesparingsfonds terecht komt. Is dat geregeld, anders overweg ik een motie op dat punt. En ten slotte voorzitter, mis ik de afweging sloop-nieuwbouw.

Mevrouw Van Zetten: Ik heb een vraag.

De voorzitter: Ik dacht, ik wacht even op een punt. Maar, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nee, dat gaat over dit punt. Want op de lijst staat Kleine Houtweg nummer 47. Daar hebben we net vorige maand besloten om de huur te verlagen, maar dat wordt wel aangepakt voor meer dan 2 ton. En dan ga je inderdaad mee met uw verhaal. De kosten zijn bij de gemeente, maar de winst ligt bij de huurder. Bent u het daar met me eens? En hebt u ook gekeken naar dat pand? Want dat is nou juist een interessant voorbeeld.

De heer Visser: Ja, ik heb het even niet helemaal scherp over welk pand u het hebt, maar in principe ben ik het helemaal met u eens.

Mevrouw Van Zetten: Ja.

De heer Visser: En ik ga dan toch even naar mijn laatste vraag, ik zie de spreektijd. Het college erkend zelf dat nog niet naar sloop-nieuwbouw is gekeken. En ik vind dat in een volgende fase, als we met die panden aan de slag gaan, daar wel naar gekeken moet worden. Want als wij weten van hé, dit pand daar moet zoveel aan gebeuren, we gaan het over 10 jaar afschrijven. Ook al zit hij misschien bij die top 34, dan is het denk ik niet zo verstandig om dit te gaan doen. En dan zijn er misschien andere panden die in beeld komen. Dus graag daar echt een duidelijke toets op. En ten slotte, net werd het stadhuis al genoemd. Nou, het valt me op dat het stadhuis inderdaad in de top 34 zit, maar wel de nummer 2 is qua hoogte van investering, ruim 3,5 miljoen.

Mevrouw ...: Ja.

De heer Visser: Ik ... Hoe hoger het bedrag, hoe meer aandacht ik vraag van het college voor meekoppelkansen. Er zijn ook nog allemaal andere ideeën in het verleden geweest over het stadhuis. Laten we echt goed kijken dat we ook daar niet de fout maken zoals met de bibliotheek van, we gaan allemaal noodzakelijke dingen doen, maar we missen toch de kans. Dan zou ik zeggen, doe het stadhuis goed. En anders, geef een paar andere gebouwen voorrang en doe hem iets later als je wel geld hebt om het echt goed te doen. Want bij het stadhuis is veel meer aan de hand dan alleen duurzaamheid. Daar gaat het ook over toegankelijkheid, daar gaat het ook over functionaliteit. Dus daar extra zorgvuldigheid gewenst. Maar wat ons betreft ook, pak het stadhuis zo snel mogelijk aan, maar dan wel goed.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ja. Bedankt, voorzitter. Nou, we zijn een jaar verder nadat de heer Botter aangaf dat de afdeling vastgoed als een feniks is herrezen. En de afdeling die er nu staat is er eentje om te blijven. En na twee jaar softwareontwikkeling zijn we zover, we kunnen akkoord geven op het verduurzamen van vastgoed. Nou, GroenLinks is blij met het voorstel wat hier nu ligt. Op dit moment willen wij hier snel akkoord op geven.

Wij geven helemaal graag akkoord omdat er wordt gekozen voor het maximale scenario. Als we iets doen, dan doen we het goed. De vorige bijdrage hebben wij aan de wethouder gevraagd of het mogelijk is om het onderhoudsplan van het Garenkokerskwartier te bekijken, en wij zien dat u dat heeft gedaan. En omdat er een duidelijke koppeling is met het achterstallig onderhoud en het verduurzamen, en daarom hebben wij er vertrouwen in dat we de meeste CO2 besparing krijgen voor onze eurocombinatie met het achterstallig onderhoud. En we hebben er ook vertrouwen in dat de energiekosten niet meer terugkomen, en dan gaat het dus niet over een kostenpost, zoals de PvdA al aan het hinten was, maar dan gaat het over een investering. Een investering in onze gebouwen. Als je kiest voor het maximale scenario, dan kies je ook gelijk voor maar één keer communicatiekosten, maar één keer voorrijkosten, maar één keer de bewonersbrief, en niet drie of vier keer de komende 30 jaar. Dan ben je eigenlijk gewoon werk aan het creëren, terwijl je het ook gewoon per pand in één keer goed kan doen. Dus we zijn hartstikke blij. En dan hebben we nog twee aandachtspunten. Het eerste aandachtspunt is juist omdat die kweektuinen, 50.000 bezoekers en we willen heel Haarlem mee van het gas af en we hebben nog wel wat te doen, is het inderdaad wat GroenLinks betreft wel handig om te kijken of we daar een voorbeeldwoning van kunnen maken. Vindt u dat ook? En dan de tweede, zon op dak bij vastgoed, daarbij zou u nog bij mij terug komen. Wat is daar de status van?

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer? Mijnheer Bruch, VVD.

De heer Bruch: Dank u wel, voorzitter. Ja, volgens mij kunt u mij zien. Er wordt gestart met objecten waarbij de verhouding tussen de investering en besparing en uitstoot het gunstigst is. Nou, daar kan de VVD zich uiteraard in vinden. Het is ook handig om alles in één keer te doen. En inderdaad niet, zoals eerder werd gesuggereerd, een keer of drie bij de mensen langs te komen om steeds een deel te doen. Hoewel het natuurlijk wel zo is dat misschien toekomstige ontwikkelingen efficiënter en goedkoper kunnen zijn dan wat er nu is. Aan de andere kant, we hebben ook in, volgens mij was dat memo wat gister bij de Raadzaam zat, kunnen lezen dat het aanpakken van 120 gebouwen in een korte tijd eigenlijk een onhaalbare optie is. Wat dat betreft is de door het college voorgestelde insteek, daar kunnen wij ons in vinden. We hebben wel een paar vragen. Tabel 7 laat zien dat ook voor objecten van voor 1990 het goed mogelijk is om die naar een label A te krijgen. Daar staat bij: wel is het echter ook bij een ouder object met label A nog een aanzienlijke CO2 uitstoot overblijft. Om deze uitstoot te verminderen kan nieuw noodzakelijk zijn. En dan hebben wij zoiets, het kan toch niet zo zijn dat je eerst gaat investeren en verduurzamen en dan later toch besluit tot sloop en nieuwbouw. Hebt u iets van een berekening gemaakt van de restant van de eventueel economische levensduur? Daarnaast het advies om de voordelen die voortkomen uit de verlaging van de energiekosten toe te voegen aan een revolverend fonds. Wij zien het eigenlijk liever gewoon in de onderhoudsreserve gestort. Er is een aantal panden dat u af wilt stoten. Gaat u daar dan ook haast mee maken? Want dan zijn we daar ook vanaf. En wat wij ook nog wel hebben, en dat sluit misschien een beetje aan met wat de heer Wiedemeijer ook vroeg. Het streefdoel is 45% reductie in 2030. Het einddoel, 95% in 250. Als die eerste 49% al 53 miljoen kost, dan houden wij wel een beetje ons hart vast voor de resterende bezuinigingen of de reductie van de uitstoot, want dat is dan nog wel heel erg hoog hangend fruit. En tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Wiedemeijer, PvdA.

De heer Wiedemeijer: Dank u wel, voorzitter. De Partij van de Arbeid die heeft de motie, om uit te spreken dat er een klimaatcrisis, ook gesteund. Wij vinden het enorm belangrijk dat we veel CO2 reductie realiseren. En daarvoor is het belangrijk dat we goed onderzoek hebben voor het verduurzamen van het vastgoed en het inhalen van achterstallig onderhoud. Het college en de heer Botter en de ambtenaren van de afdeling vastgoed hebben daar een lange periode hard aan gewerkt. Vorige maand hadden we een discussie of er

genoeg onderzoek is gedaan, dat gaat u mij deze maand niet horen zeggen. Er is knap werk verricht, en daarvoor complimenten. Dan is de vervolgvraag, wat doe je met het uiteindelijke onderzoek wat er ligt? En dan zie je toch dat er van de twee scenario's, voor beide scenario's is 9 miljoen beschikbaar, dat het scenario dat 53 miljoen kost, dat het toch wel bijzonder lastig wordt om te financieren. En hoewel ik graag dat zou financieren, heeft niemand van ons geldbomen in de tuin staan.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, interruptie.

De heer Wiedemeijer: Nou, die wel dan.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, bedankt. Ja, u zegt, niemand van ons heeft een geldboom in de tuin staan. Maar dat is juist waar we het over hebben. We hebben het over jaarlijkse energiekosten die wij jaarlijks uitkeren, gewoon eigenlijk de lucht in gooien. Op het moment dat we daar iets aan gaan doen, dat we onze energierekening naar beneden brengen, dan krijgen wij daar geld voor terug. En dat geld willen we weer terug in de begroting, zodat wij na die 9 miljoen nog meer panden kunnen verduurzamen. Dat is het principe van een revolverend fonds. U hebt het steeds over 53 miljoen. Of, bent u het met mij eens ... Sorry, ik moet naar een vraag. Bent u het met mij eens dat wij nu een beslissing maken op 9 miljoen? En dat wij nu inderdaad zitten, en dat over een periode, als die 9 miljoen is uitgegeven, er weer andere mensen zitten die ook elk jaar weer de kans hebben om het geld te verschuiven. Dus dat als u ...

De voorzitter: Ja. Uw vraag.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, bent u het met mij eens dat we nu 9 miljoen toekennen en niet 53 miljoen.

De heer Wiedemeijer: Nou, voorzitter, als mevrouw Oosterbroek aangeeft dat er na deze periode andere mensen zitten, dan hebben we denk ik nieuws. Maar misschien dat ik wel blijf, dat moeten we dan nog even tegen die tijd bekijken. U hebt helemaal gelijk, we kiezen nu voor 9 miljoen, en u geeft aan dat het belangrijk is om te kijken waar we de meeste energiekosten besparen. Bij het kostenefficiënt scenario besparen we 750.000, en bij die andere 555.000. Even resumerend, dat is dus minder. Dus als je kiest voor het kostenefficiënt scenario, dan gaat er meer in dat revolverende fonds. Dus als u dat zo belangrijk vindt, dan bent u het feitelijk gezien met mij eens. Dus als ik kijk van, welke keuzes liggen er voor. Wat ga je met die 9 miljoen doen. Dan is in het ene scenario heb je 160 objecten die je daarmee kunt verduurzamen, en in de ander 34. Dat is een behoorlijk stukje minder. In de ene heb je 1870 ton besparing CO₂. Dus iedereen die het meeste CO₂ wil besparen, kiest voor dat scenario. En in die ander 1251. Dat is bijna ... Dat is een derde minder. Dat zie je ook bij de terugverdientijd in jaren. Kortom, als je de vraag stelt, hoe gaat die 9 miljoen het beste renderen, kies je voor het kostenefficiënte scenario. Als u mij vraagt, wat wilt u het liefste realiseren, dan is dat die 49% reductie. Maar daar hebben we op dit moment simpelweg het geld niet voor beschikbaar. En iedereen die roept, dat gaan we eenvoudig beschikbaar stellen, zou ook eerlijk moeten zijn dat dat niet waar is. U gaat niet eenvoudig 40 miljoen beschikbaar ...

De voorzitter: Dat roept twee interrupties op. Mevrouw Oosterbroek, u wilde nog reageren? En dan mijnheer Krouwels.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, u geeft aan dat de CO₂ uitstoot bij de kostenefficiënte berekening, dat dat meer winst is. Maar is er in die berekening ook rekening gehouden met vier keer heen en weer voorrijkosten, het versturen van brieven, de communicatie, eigenlijk de ineffectieve organisatie die dat met zich meebrengt.

De heer Wiedemeijer: Nou, mevrouw Oosterbroek, ik heb het onderzoek niet gemaakt, dus ik het stuur als raadslid op de informatie die mij wordt aangediend. En op basis van die beslisinformatie probeer ik de beste keuzes te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Krouwels

De heer Wiedemeijer: Dus ik stuur op informatie die mij is aangereikt.

De heer Krouwels: Mijnheer Wiedemeijer, begrijpt u dat duurzaamheid en duurzaamheid van panden niet een quick win is, maar een lange adem nodig heeft. Volgens mij heeft dat hele coalitie die dat hele coalitieprogramma duurzaam doen heeft geschreven, dat heel goed begrepen. Een hoor de VVD een duurzamer verhaal houden. Mijn vraag is, als hij voor het kostenefficiënte plaatje gaat, wilt u als PvdA ook verder bouwen na die 13,1 miljoen?

De heer Wiedemeijer: Voorzitter, goede vraag. Het coalitieakkoord heeft duurzaam doen. Dus als u uw ambitie wilt waarmaken, dus u wilt 40 miljoen extra aangeven, dan zie ik uw voorstel bij de begroting graag tegemoet. Ik denk dat we allebei weten dat u dat voorstel niet gaat doen, dus dan is het een loze ambitie.

De voorzitter: Dank u wel, was u klaar met uw betoog.

De heer Wiedemeijer: Nee, ik had nog een aantal vragen. Want kijk, ik zou het liefste wel dat scenario willen realiseren. Dat geld is op dit moment niet beschikbaar, daarom heb ik ook gevraagd of daar subsidie voor beschikbaar is. Dat is niet het geval. Nou, daar kan dit college niks aan doen. Maar ik heb daarvoor wel een suggestie. Op 14 oktober heeft namelijk de Europese Unie de zogenaamde Renovation Wave Strategy bekend gemaakt. Dat klinkt geweldig. En als we daar goed gebruik van maken, dan is het ook geweldig. Want wat blijkt nou, het Nederlandse ministerie binnenlandse zaken heeft nog geen plan om dat geld uit te geven. Dus ik zou graag van de wethouder horen of u bij het ministerie kunt overbrengen dat u eigenlijk dat enorme gat heeft. Dat u het liefst dat zou willen realiseren, dat daar Europese fondsen voor beschikbaar zijn en dat BZK daar aanspraak over kan doen en dat dan over alle gemeenten verspreiden. Dan is het niet een loze ambitie, maar kunnen we het echt uitvoeren. Maar voor nu kiest de Partij van de Arbeid voor het kostenefficiënte scenario. En dan hebben wij ook nog een praktische vraag. Dit is namelijk de informatienota, en in de begroting wordt niet bekrachtigd hoe die 9 miljoen wordt besteed. Er staat alleen dat er 9 miljoen aan verduurzaming van vastgoed wordt besteed. Dus stel nou dat meer mensen vinden van, nou ja, eigenlijk moeten we voor dat kostenefficiënte scenario gaan, op welke manier bekrachtigen we die voorkeur?

De voorzitter: Mijnheer Bruch, VVD.

De heer Bruch: Ja, nog even een vraag aan de heer Wiedemeijer. Want in het memo dat we gisteren bij de Raadzaam hebben gekregen, daar staat dat er een bottleneck is bij de verduurzaming van 40 panden per jaar. Dat buiten de monumenten gaat het dan om 126 objecten, waarbij gemiddeld per object voor 17.000 geïnvesteerd wordt. De benodigde kosten voor voorbereiding, begeleiding en afstemming met de gebruikers staat dan niet in de verhouding tussen de uit te voeren werkzaamheden. En dan komt het er dus eigenlijk op neer dat het wel een leuk scenario is, maar dat het niet gaat werken. Wat is uw commentaar daarop?

De heer Wiedemeijer: Als ik het goed begrijp, maar dat zal de heer Botter waarschijnlijk ook wel goed kunnen uitleggen. Kijk, er zit een limiet aan hoe snel ze uitgevoerd kunnen worden. Maar dat betekent dat je die 9 miljoen, dat je dat niet vandaag en morgen kunt investeren, dus daar zit een fasering in. Maar diezelfde 9

miljoen, die rendeert in dat scenario simpelweg beter, ook als je dat trager uitvoert, omdat dat maximale scenario is gewoon relatief duur. Dus het verbaast me ook een beetje dat de VVD, ik neem aan dat u de ambitie heeft om na de volgende periode wel mee te besturen, dat u denkt, nou ja, ik kies voor dat scenario wat mij 40 miljoen gaat kosten, maar we nemen er ook geen enkele rekenschap van dat ik dat tegen die tijd moet gaan financieren.

De voorzitter: Mijnheer Krouwels, D66.

De heer Krouwels: Ja, ik vind het mooi dat de PvdA een eventuele subsidie vanuit het Rijk noemt. Denkt u dat u daar makkelijk aanspraak op maakt als u heel ambitieus bent of als deze raad alleen maar gaat voor laaghangend fruit

De heer Wiedemeijer: Ik denk dat als je aan de subsidievoorwaarden voldoet, dat de subsidie wordt toegekend, en niet dat dat afhankelijk van welke loze ambities u hier staat te formuleren.

De voorzitter: Was u klaar? Ja hè.

De heer Wiedemeijer: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Leeuwen, Actiepartij.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, anderhalf jaar geleden in mei 2019, was er in de Fabriciuszaal een raadsmarkt of een technische sessie over verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. En daar is ons een zeer pretentieuze en interessant dashboard gepresenteerd. Daarna bleef het een tijdje stil, en nu zitten we in oktober in een crisis waar de gemeentefinanciën op hol slaan, te praten over de verduurzaming van panden. Voorzitter, tegelijkertijd gaat dit college ervoor kiezen om de reserve vastgoed die wij hebben opgespaard om de verduurzaming deels te financieren, volgende week omkieperen om de begroting zo sluitend mogelijk te krijgen als dit college denkt nog te doen. Dus we hebben minder geld dan had we kunnen hebben voor die verduurzaming. Kortom, Actiepartij ziet een mismatch tussen de ambities die nu worden voorgesteld en de financiën die eraan ten grondslag liggen. Wat was ons voorgehouden. Een dashboard dat het college, en daarmee ook de raad, in de gelegenheid zou stellen keuzes te maken op objectniveau om te kijken welke euro's we per pand konden steken om het beste resultaat in de verduurzaming te krijgen. Een mond vol, maar dat was ongeveer wat het dashboard ons zou beloven. Maar waar heeft het college voor gekozen. Ze heeft gekozen voor de maximale variant op basis van de sectorale routekaart van de VNG. Als je die sectorale routekaart in Almere zou gebruiken, dan kom je natuurlijk heel anders uit dan wanneer je in een historische binnenstad als Haarlem, met monumentale panden, die routekaart gaat hanteren. Dus wat we missen, simpel gesteld, is dat er geen afwegingskader aan ons wordt geboden, om op de Haarlemse situatie en de Haarlemse financiën toegespitst, te kijken welke variant we per cluster van panden, of per pand, zouden moeten uitvoeren. We kiezen gewoon pats boem voor alles maximaal. Daar zit een afwegingskader bij, althans, dat is de nogal pretentieuze titel van bijlage 1. Ik zou eerder willen zeggen dat een staatje waar alleen een adres, een bedrag en een CO2 besparing staat, ja, dat kan geen afwegingskader genoemd worden. Ik zou het eerder het zoveelste bierviltje van Botter willen noemen. Want u legt helemaal geen relatie met de vastgoedwaarde, met de investering, met de tijdspanne, met het totaalbeeld in de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dus u doet uzelf daar te kort mee, vinden wij. Want we hadden graag meer informatie willen krijgen dan alleen dus die bedragen. Waarom zouden we gaan voor maximaal? Wettelijk hoeven we het niet. We willen het wel, maar wettelijk hoeven we het niet. En als u kiest voor een maximaal scenario, waarom heeft u ons dan een dashboard ... Of heeft u überhaupt een dashboard opgesteld? Waarom bent u niet

gewoon naar de plaatselijke aannemer gegaan om te zeggen, we willen dit pand maximaal verduurzamen, lever me een bestek aan en ik ga besluitvorming in gang zetten. Dan hadden we dat dashboard niet nodig. Dat dashboard levert namelijk nu niets op. Dat is een mooie Excelsheet waar we geen gebruik meer van maken, zo lijkt het. Ik hoor graag dat het anders is. Voorzitter, het stadhuis staat momenteel ook in de steigers. Ik heb begrepen dat we daar ook voor 3,5 miljoen willen gaan verduurzamen. De vraag aan de wethouder is of daar nu al uitvoering aan wordt gegeven of dat dat iets anders is. Ik hoop dat hij dat kan vertellen. Dan, voorzitter, vastgoed beheer is een dynamisch vak. Daarmee bedoel ik, dat wat er nu speelt, dat wisten we twee jaar geleden niet. En om een voorbeeld te geven, panden moeten natuurlijk coronaproof gemaakt worden. Er moeten looproutes komen, er wordt in de tweede kamer gesproken over de ventilatierichtlijn om te kijken of de panden goed geventileerd zijn, zodat we er weer gebruik van kunnen maken op de manier waarvoor het bedoeld was. Ik zou de wethouder willen vragen, als hij gaat verduurzamen, om alstublieft de meekoppelkansen met deze vraagstukken, de actuele vraagstukken, om die erbij mee te nemen. Want het zou zonde zijn om dan toch weer twee keer een aannemer te moeten laten langskomen. Eerst om een airco te installeren, of juist eruit te slopen, om daarna de ventilatie weer beter te maken. Voorzitter, ik zou meer willen zien. Ik neig zeer naar het verhaal van de Partij van de Arbeid, om ook echt naar de kostenscenario's te kijken, omdat we meer willen dan nu 9 miljoen omkieperen en dan elkaar glazig aankijken hoe we de rest van die panden nog gaan verduurzamen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Ja. Volgens mij zitten we hier allemaal voor hetzelfde doel. Hoe kunnen we die 9 miljoen het beste investeren om maximaal rendement te hebben als het gaat om duurzaamheid. En dan is het toch wel apart eigenlijk hoe verschillend je tegen de materie aan kan kijken en hoe je tot verschillende uitkomsten komt, terwijl je hetzelfde wil. Commissie, bij het verduurzamen van vastgoed geldt de wet van de afnemende meeropbrengsten voor iedere miljoen die je extra investeert in een pand. Dat is het nadeel van het maximaal scenario. De laatste euro's die je in een pand investeert om maximaal te verduurzamen, brengen minder op dan de eerste. Het maximaal scenario kost 53 miljoen, dat geld is er nu niet. Er is 9 miljoen beschikbaar. Hoe kan je die het beste investeren zodat de besparing op CO₂ en energiekosten het grootst het en het revolverend fonds optimaal wordt gevuld. Als je 9 miljoen investeert volgens beide scenario's, is er een groot verschil in opbrengst. 9 miljoen volgens het kostenefficiënt scenario levert €200.000 meer energiebesparing op per jaar dan bij het maximaal scenario. En de CO₂ besparing is meer dan 600 ton hoger. En het revolverend fonds wordt dus sneller gevuld. Het geïnvesteerd bedrag in monumenten is in beide scenario's ongeveer gelijk, namelijk 7 miljoen. De besparing in energiekosten en CO₂ loopt niet ver uiteen. Wel maken we bij het kostenefficiënt scenario met aanzienlijk meer monumenten, een forse stap vooruit. De resterende 2 miljoen wordt bij de niet-monumentale panden bij het kostenefficiënt scenario over 126 panden versnipperd. Bij het maximaal scenario worden slecht 16 panden maximaal verduurzaamd. Ons voorstel is toch om juist ook voor de niet-monumentale panden voor het kostenefficiënt scenario te gaan, want juist bij deze panden wordt de extra besparing op CO₂ en energiekosten gerealiseerd. Om de versnippering over die 126 panden ...

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek. Interruptie van mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, mijnheer Klaver, nu ken ik het CDA als een hele betrouwbare partij die heel stabiel altijd hun betogen doet. En nou hoor ik, ja, iets anders. Op februari 2009 geeft u de wethouder mee om het gelijk goed te doen. Zet die ambitie gelijk goed, kijk naar oplossingen voor de langere termijn, direct naar label A. u wilt zelfs versnellen. En nu hoor ik daar helemaal niks meer van terug. Hoe kan het zo zijn dat u zo veranderd bent in uw .

De heer Klaver: Nou, ik ben het eigenlijk helemaal met u eens. En dat was ook mijn reactie op de heer Krouwels van D66. Kijk, het houdt natuurlijk niet op bij die 9 miljoen. Het leven gaat door en er zullen ook nog vervolginvesteringen komen. Maar wel met de technologie van dan, wel met het inzicht van dat moment. En dat gaat er nu om hoe we die 9 miljoen nu het meest efficiënt kunnen investeren. En ik hoop dat we elkaar daar kunnen vinden. En wat betreft die versnippering over 126 panden.

De voorzitter: Nog een interruptie van mijnheer Amand.

De heer Amand: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik krijg al medelijden met de scholieren, met verduurzaming. Die moeten de ramen en deuren open zetten en die jassen aan, daar hoor ik eigenlijk helemaal niemand over. Maar gaan we dan geld verkwesten, denk nou eens aan andere dingen. Denk ik nou eens aan de hedendaagse tijd van corona waar de jeugd ook last van heeft, en die moeten we helpen. We gaan panden, willen we investeren, die misschien helemaal niet nodig zijn zolang er helemaal niks gebeurt aan de coronacrisis.

De voorzitter: Wat is uw vraag aan mijnheer ...

De heer Amand: Mijn vraag is gewoon, waarom praten we niet over de scholieren en de mensen die nou de deuren en ramen open moeten hebben? Voor een heleboel geld gaan we dan investeren waar we helemaal niks aan hebben voorlopig.

De voorzitter: Mijnheer Klaver.

De heer Amand: En dat is mijn vraag aan de heer Klaver. Hoe staat u daarin?

De heer Klaver: Nou, dat is een stelling van u, daar neem ik even kennis van. Ik houd mij even bij het onderwerp.

De heer Amand: Nou, u kunt ook antwoord geven.

De heer Klaver: Ik wil verder gaan op die versnippering, die 126 panden. Want daar wil ik de mensen die voorstander zijn van het maximaal scenario enigszins tegemoet komen. Want om die versnippering tegen te gaan, stel ik voor om nu alleen te investeren in een pand als de investering volgens het kostenefficiënt scenario hoger is dan bijvoorbeeld €10.000. Dat we niet €400-€500 in een pand gaan investeren, maar dat we ook kijken naar de hoogte van de investering. En ik denk dat ik u daarmee tegemoet kom. En dan blijven er circa 60 panden over die we kostenefficiënt kunnen verduurzamen en voor een maximaal rendement gaan in termen van duurzaamheid.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer? Mijnheer Bloem, SP.

De heer Bloem: Voorzitter, ik wil eerst even een compliment geven. Want de overzichten die ik nu zie van de afdeling vastgoed, die heb ik in mijn vorige raadsperiode was dat echt onmogelijk. En die feniks is denk ik echt wel herrezen. En nou, we kunnen geïnformeerde keuzes maken. En aan de andere kant valt het debat me wel een beetje tegen hier. Ik zie D66 de Partij van de Arbeid de maten nemen. GroenLinks doet ook nog even mee. En heel eerlijk gezegd, ik begon deze vergadering ook met van, ja, we gaan alles wat we doen, zo goed mogelijk doen en meteen. Maar als je goed nadenkt en luistert naar de argumenten, dan is dat misschien niet de meest verstandige keuze. Als we iets hebben geleerd van discussies rondom woningbouw, dat betekent dat het overduidelijk is dat je meer hebt aan een woning die morgen gebouwd wordt, dan eentje die over 5 jaar

beloofd wordt. Zie onze wachtlijsten die we nu hebben. En wat hier nou voorligt, is een belofte dat als we heel veel geld later investeren dat we dan nog veel CO₂ neutraler worden. Maar we kiezen niet voor het scenario, tenminste, dat legt het college ons voor, waarbij we zo snel mogelijk zo veel mogelijk CO₂ reduceren. En daar gaat het om, want we hebben een klimaatcrisis uitgeroepen. In een crisis moet je snel handelen, en niet alleen kijken naar beloftes, maar zo snel mogelijk zo veel mogelijk CO₂ reduceren. Dus daarom snap ik het betoog van de Partij van de Arbeid wel.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek.

De heer Klaver: En het CDA.

Mevrouw Oosterbroek: Maar, stelt u dan voor om het achterstallig onderhoud niet te doen, om dat niet mee te nemen en alleen aan de slag te gaan met de energiebesparing?

De heer Bloem: Ja, voorzitter, dat lijkt me niet zo heel handig. Als je met een pand aan de slag gaat, moet je toch ook het achterstallig onderhoud aanpakken?

Mevrouw Oosterbroek: Ja, vindt u het niet ...

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Bloem: Dus voorzitter, ik ben heel erg benieuwd hoe de wethouder hierin staat. Want ja, wij willen zo snel mogelijk zo veel mogelijk doen aan duurzaamheid, maar niet zoveel mogelijk doen aan duurzame sprookjes, maar aan concreet geld investeren om zo snel mogelijk zoveel mogelijk CO₂ reduceren. En dat is niet het voorstel van het college. En ik snap wel de argumenten die er zijn om het toch anders aan de te pakken.

De voorzitter: Mijnheer Krouwels, D66.

De heer Krouwels: Dank u wel. Ziet u ook niet, net als D66 en de VVD, dat we daar wel aanzienlijk meer panden in een hele korte tijd in één keer op de schop moeten gaan, en daar misschien nog een keertje terug willen komen. Maar daar hoor ik u helemaal niet over.

De heer Bloem: Klopt. Maar dan nog, zelfs al zijn het ronkende dieselbussen die gigantisch zijn, dan komen we nog niet aan die CO₂ besparing die er al extra sneller is door voor de andere optie te kiezen. Dus ik zie dat wel, dat kost ook CO₂, en dat kost ook allemaal moeite. Maar niet zoveel.

De heer Krouwels: Het ging mij echt meer om de praktische zin van het heel veel gefaseerd investeren in panden. Maar ...

De voorzitter: Dank u wel. U was klaar met uw betoog, mijnheer Bloem? Ja? Niemand meer vanuit de commissie? Ah, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, voor Hart voor Haarlem is verduurzaming van het gemeentelijk bezit. Het is natuurlijk niet alleen maar verminderen van een CO₂ uitstoot, maar juist ook de aanpak van achterstallig onderhoud. Want het is natuurlijk wel het tafelzilver van de stad, en we hebben de afgelopen jaren panden voorbij zien komen die gewoon echt schandalig zijn onderhouden door de gemeente. En u kunt ze zelf wel bedenken. Ik zal toch nog even terugkomen op Lange Wijngaardstraat nummer 14, totaal verkrot gebouw. Het

staat hier op de lijst, maar het wordt wel inmiddels onderhouden en geleverd. Dus er wordt wel degelijk werk aan verricht. En de vraag is natuurlijk van, ja, wat gaan we dan met het pand doen als we het nu ineens zelf gaan verven, terwijl het zou worden verkocht. Maar dat eigenlijk ter zijde. Als je het lijstje bekijkt, dan kan je natuurlijk wel nagaan, dat stadhuis dat is natuurlijk ook helemaal verkrot en verrot, dat wordt nu toch weer voor de tweede keer onder handen genomen. Namelijk de andere gedeelte van het stadhuis hier op de Grote Markt. En dat gaat natuurlijk ontzettend veel geld kosten, en dan is 9 miljoen natuurlijk eigenlijk helemaal niks. Want als je kijkt naar wat wij achterlaten, dat jaag je er zo doorheen. En dan denk ik, ja, die CO2 ambitie, dat is allemaal prima. We zien natuurlijk wel, met die warme winters zal dat sowieso vanzelf al minder worden. En wat betreft de gemeente zelf. We hebben in der tijd ook op basis van duurzaam 2030 hebben wij hier deze Zijlpoort zelf met een warmte-koudeopslag en alles gedaan. Maar wat het uiteindelijk heeft opgeleverd aan besparing, dat is mij nooit duidelijk geworden. En als je het hebt over een revolverend fonds, dan zou dat als eerste daarin moeten gaan. En dan zouden we de rest van de gebouwen van de gemeente daarmee kunnen opknappen als je in zo'n simpele redeneringen geloofd. Ik wacht nu eerst maar het antwoord van de wethouder af. Ik vind trouwens nog eventjes, want op de lijst staat ook de Kort Verspronckweg 5 en 7 bij de Lieven De Keyschool. Nou, dat is een stuk grond, dat is meer dan 12 miljoen waard, en dat gaan we dan ineens staat in de boeken dat we dat voor 2 miljoen ofzo gaan opknappen. Dus dat soort zaken vind ik ook niet heel erg logisch. En in die zin denk ik, of die afdeling vastgoed nou werkelijk uit zijn as is herrezen, daar heb ik toch nog wel mijn twijfels bij. Maar misschien kunt u mij overtuigen dat dat wel zo is.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van den Raadt. We hebben met elkaar een paar regels afgesproken, zodat we eigenlijk zoveel mogelijk proberen te zitten. En als we staan, mondkapje op doen. Ik wilde dat toch even genoemd hebben. Heeft iedereen uit de commissie het woord kunnen voeren? Want dan geef ik nu het woord aan wethouder Botter. Dank u wel, mijnheer Van den Raadt.

Wethouder Botter: Ja, ik weet eigenlijk niet heel goed waar ik moet beginnen, want er is heel erg veel gezegd. En als je hier inderdaad al wat langer zit, dan ga je toch een soort geheugen opbouwen van hoe het met die portefeuille vastgoed eigenlijk is gelopen en gesteld is. En ik hoop dat ik mevrouw Van Zetten kan overtuigen. Ik weet bijna wel zeker dat dat niet lukt, maar ik wil toch een poging wagen. Want als het gaat over de vraag van, bijvoorbeeld de Lange Wijngaardstraat, dan denk ik dat u zich heel goed kunt herinneren dat u, in het kader van het Joods erfgoed, heeft aangegeven dat we daar heel erg actief naar moesten gaan kijken. Dat we daar ook het één en andere in gang hebben gezet. Dat het pand, zoals het erbij stond, dat je dat echt op geen enkele wijze meer representatief kon hebben. Dat ik in het kader van de anti kraak met de inwoners daar in gesprek ben gegaan om te zorgen daar dat we daar ook konden kijken van hoe zij in de ontwikkelingen stonden. Volgens mij bent u betrokken geweest ook dat we met de Joodse gemeenschap gesprekken aan het voeren zijn. En we zijn nu met stadsherstel Amsterdam bezig om te kijken hoe we dat pand om een goede manier vorm kunnen geven. En als ik dan ook kijk naar een groot aantal andere panden. En u hebt het over verkrotting. Ik wil u even in herinnering roepen dat de afgelopen 20 jaar echt er helemaal geen bal is gedaan aan het stadhuis op de Grote Markt. En dat wat we nu tegenkomen bij eigenlijk hetgeen wat oorspronkelijk alleen een schilderbeurt zou moeten zijn, en waar we natuurlijk wel van te voren ons ervan hebben vergewist toen we daar een offerte voor hebben aangevraagd. Maar dat het zo ernstig was, ook weer ten opzichte van 2 jaar geleden toen we het eigenlijk zouden gaan starten, dat tart elk voorstellingsvermogen. Dus in dat opzicht denk ik dat we op de goede weg zijn. Ik heb al eerder genoemd ook in deze commissie, dat we een groot aantal andere panden ook onderhanden hebben genomen. Het pand waar het restaurant, het sterrenrestaurant Olivijn in zit. Ik zou zeggen, loop daar eens langs, ga daar eens kijken, dat is echt een schitterend pand geworden. Ook binnen en buiten. Als je kijkt naar het Noord-Hollands archief, dat is echte en plaatje. Helemaal terug gebracht in de oorspronkelijke kleuren. Dus dat zijn allemaal ontwikkelingen die de

afgelopen jaren hebben plaatsgevonden. En ik hoop dat u daar trots op bent. En dat als u daar langs loopt dat u ook daar trots op bent, want dat beeld van de verkrotte panden die u iedere keer hier voorbij ziet komen, dat is natuurlijk geen pretje. Daar ben ik ook niet trots op. Maar ik hoop wel dat u ziet dat er aan gewerkt wordt. Dan vanuit de Actiepartij. Ja, er wordt gezegd van, u kiepert de reserve vastgoed leeg. Ja, u kiepert hier een emmer leeg met allemaal onwaarheden. En u begint weer over een bierviltje. En ik denk dan bij mezelf van, ik weet niet hoe lang u dat nog van plan bent om dat voor te spiegelen.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, ik wens niet hier de framing te krijgen, keer op keer, dat als wij kritisch zijn tegen deze wethouder, niet op de persoon, maar op het werk wat hij aflevert, dat hij de bal terug legt en zegt dat hier onwaarheden worden verkocht. U kunt een verhaal geven op inhoud. Ik luister naar u, maar ik wens niet keer op keer hier voor leugenaar te worden weggezet door deze wethouder. En ik vind ook, voorzitter, dat u daar een rol in kunt hebben om dat eventjes een beetje te monitoren wat hier gebeurt. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Mijnheer Botter.

Wethouder Botter: Nou, het enige wat ik dan kan zeggen, is dat het insgelijks is. En dat we allebei misschien een beetje andere omgangsvormen moeten plegen als het er op neer komt. Ik heb in ieder geval bij de bibliotheek gehoord over bierviltje, ik hoor nu weer over bierviltje. En ik heb geprobeerd om richting de bibliotheek een uitvoerig pakket naar u toe te sturen om te laten zien hoe het onderbouwd is en hoe serieus we met een aantal zaken bezig zijn. En dat is ook hier zo. U doet net alsof er hier geen enkel stuk onder ligt. Wij hebben wel degelijk, zoals afgelopen 1,5 jaar we dat hebben laten zien, voor elk pand een heel mooi overzicht met de verschillende zeg maar modellen daarin, wat er nodig is. Wat de kosten zijn van het achterstallig onderhoud, wat de kosten zijn voor de verschillende varianten, de middenvariant, de duurste variant en de laagste variant qua CO₂ besparing. Dus het is alleen wel altijd met, de hele commissie spreek ik dan daar eens op aan, dat we misschien met elkaar in overleg moeten van, op welk detailniveau wilt u geïnformeerd worden? Want ik kan u echt overspoelen en overladen met informatie, maar ik kan me ook voorstellen dat u daar niet op zit te wachten. Dus wat wij hebben gedaan, is volgens mij een uitdraai gegeven in het overzicht wat u hebt gekregen, waarin zeg maar de meest relevante punten zijn opgenomen. Maar u bent van harte uitgenodigd, en dat geldt niet alleen voor de Actiepartij, dat geldt voor iedereen. Als u een keertje, ik denk alleen dat we moeten wachten tot na corona, maar als u een keer langs wil komen om samen met een medewerker van de afdeling door dat dashboard te lopen van wat er is, u bent van harte uitgenodigd.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, volgens mij begrijpt de wethouder vast wel als ik zeg, een bierviltje van Botter, dat dat gekscherend bedoeld is naar aanleiding van de vele QuickScans die hij zegt te hebben uitgevoerd en die al dan niet bij de stukken zitten. Dan wel, ach ja, dat hebben we gedaan, hebben we eens naar gekeken. Op het moment dat u een prachtig, dat heb ik ook gezegd, in het begin van mijn betoog, mooi dashboard heeft neergelegd waar wij allemaal in zijn geïnformeerd, een dashboard dat veel informatie kan geven, u vervolgens voor één variant kiest en een uitdraai geeft van die panden, dan noem ik dat inderdaad in mijn bewoordingen een bierviltje. Want ik denk, en ik weet, dat zegt u ook, dat er veel meer achter zit. En dat had ik iets meer willen zien om een beter afwegingskader met u vast te stellen.

De voorzitter: Mijnheer Botter.

Wethouder Botter: Maar nogmaals, dit is wel een informatienota hè. Want ik wil ook dat nog even in herinnering roepen. U hebt mij gevraagd om voor de begroting met informatie te komen over wat is er nou precies nodig, al dan niet, voor het wegwerken van achterstallig onderhoud, dan wel voor de verduurzaming. De reserve vastgoed van waaruit inderdaad, en dat gaat ook mij aan het hart, we geld onttrekken omdat we anders in ieder geval de bezuinigingen rondom de jeugdzorg nog groter moeten maken. Dat betekent dat je dus zeg maar gaat kijken van, kom ik uit, kom ik uit met de planning? En we zijn keihard bezig ook om een aantal panden te verkopen. Zoals u weet zijn er de afgelopen maanden heel veel panden ook al voorbij gekomen. En de verkoop van de panden, die gebruik ik voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud. En met de nominatie en de planning, want ook daarin zijn we gevorderd, in de planning van de verkopen blijkt nu dat wij uitkomen. Wanneer we zeg maar de verduurzaming van deze plannen die op de lijst staan matchen met het achterstallig onderhoud wat er nodig is, dat we dan financieel ook uitkomen. En daarom, zeg maar, is ook die matching gemaakt. We hebben natuurlijk, en die opmerking werd ook gemaakt, van dat het niet een tailormade, op Haarlem toegesneden, aanpak zou zijn. Nou dat is echt wel het geval. Je kunt niet, en dat blijkt ook uit de cijfers en de berekeningen, zeg maar uitgaan van een blauwdruk voor Almere en die leggen over Haarlem, met alle monumenten die we hebben en gebouwen die op een hele individuele manier moeten worden benaderd. Dan kom ik bij het punt, want waarom ... Want er wordt nu neergelegd van, ja, het college kiest voor het maximale scenario. Ik probeer altijd zoveel mogelijk, als in mijn macht ligt, om alles te doen wat u van mij vraagt. En dat betekent dat ik bij de kadernota van 2019 naar mijn idee de opdracht heb gekregen om het maximale scenario voor u uit te werken en in beeld te brengen. En dat ligt hier. Maar omdat ik het belangrijk vind dat u ook iets te kiezen heeft, is daarnaast ook het andere scenario neergelegd. Want ik kan me heel goed voorstellen, dat wanneer iemand alleen maar het ene scenario wat dan door het college wordt neergelegd, toch vragen heeft van, is dit dan ook de meest zeg maar CO2 efficiënte manier. Kun je dat niet ook op andere manieren doen? En daarom hebben we zeg maar ook dat andere deel voorgelegd. Het wil niet zeggen dat het mij heel erg veel uitmaakt of u nou het één of het ander doet, want daar zit u zelf bij. En dat wordt ook op een aparte manier nog als besluitvormend voorgelegd. Dit is een informatienota. Ik weet niet eens of de begroting wordt vastgesteld waarin deze 9 miljoen wordt vastgelegd. Dus daarom heb ik ook allerlei slagen om de arm te houden om dat zo te verwoorden in de nota. Want ik weet zeker dat als ik er in vanuit was gegaan dat die 9 miljoen nu al vanavond als gegeven zou zijn genomen, dan had ik daar weer over over mijn oren gekregen. Want ik begin ook, omdat je er wat langer zit, mijn pappenheimers wel te kennen. Dus in die zin is het dus zo dat het echt een informatienota is en dat ik ... Want we kunnen toch niet meteen morgen beginnen. Dat wij na de begrotingsbehandeling naar u toe zullen komen om te vragen van, welk scenario wordt het? Maar u hebt in ieder geval nu zicht erop. En het is denk ik ook belangrijk om te weten welke richting u op wilt. En ik ben nog steeds zelf van mening, en het college dit niet voor niks het voorstel om te kiezen voor het maximale scenario, dat wij denken dat met het maximale scenario, aangevuld met inderdaad een aantal suggesties van, ga nog eens een keertje kijken naar nieuwe subsidiemogelijkheden, ga nog eens praten met de provincie, en misschien komen er in de nabije toekomst wel subsidies verder vrij van het rijk. Want we willen allemaal veel meer verduurzamen. Misschien is er straks bij het regeerakkoord een mogelijkheid dat gemeenten verder ondersteund worden daarin. Nou, dat is een goed idee. Maar ik zou echt willen aanbevelen, juist ook zoals D66 en GroenLinks aangeven, het is geen weggegooid geld. Sterker nog, je hebt in ieder geval een groot aantal panden dan heel goed onder handen genomen. En je weet dat die panden in ieder geval voor een aantal jaren mee kunnen.

De voorzitter: Ja. U had een interruptie van mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik heb even niks gezegd, want in geen enkel scenario is er wat ons betreft sprake van weggegooid geld. Zo zien we het ook niet. Maar even voor de duidelijkheid, want dit is een

collegestuk, dus het is ook een collegebesluit. U zegt nu dus, na de begroting zal er een raadsstuk aan u voorgesteld worden waarin u dus concreet voorstellen kunt ... Nee, een keuze kunt maken als raad. Klopt dat?

Wethouder Botter: Nou ja, ik denk dat het niet anders kan. Want er staat niet als een zeg maar een regel in de begroting, of misschien moet die dan ...

De heer ...: '...' (buiten de microfoon).

Wethouder Botter: Jawel, voor het verduurzamen van vastgoed. Dat is het voorstel. Maar er staat niet in voor welke variant gekozen moet worden.

De heer Aynan: Voorzitter, daarom. Die 9 miljoen is gereserveerd, dat is prima trouwens. Het hoe ... Want ik hoor de wethouder zeggen, over het hoe kom ik naar de raad na de begroting met een concreet voorstel. Nou, dank u wel. Dan zal ik ook in de tweede termijn helemaal niks zeggen. Helder.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Botter, kunt u tot een afronding komen? U hebt ... Ja.

Wethouder Botter: Ik heb nog een ...

De voorzitter: Dat zeg ik wel. Maar kijk is, mijnheer Wiedemeijer heeft nog een vraag.

De heer Wiedemeijer: Ja, voorzitter, ik lees het even als een toezegging om inderdaad een pleidooi te maken voor het additionele fonds vanuit het Rijk of vanuit de Europese Unie. Ik ben alleen wel benieuwd van, het kan zeker zo zijn dat er in de toekomst additionele fondsen beschikbaar komen. Maar vindt u het scenario waarin nu wordt gekozen door het college van 53 miljoen, acht u dat met de huidige financiële middelen een reële ambitie die, nou dit college kan dat sowieso niet waarmaken, want de verkiezingen zijn al over een jaar, maar een toekomstig college kan waarmaken.

Wethouder Botter: Ja. Maar kijk, dat is dus afhankelijk van de keuzes die je wel of niet maakt. Op het moment dat er ... Kijk, het heeft ook te maken met wat kun je fysiek aan. Op het moment dat je naar deze lijst kijkt, is dit iets wat je in die 3 jaar kunt doen. Je kunt allerlei zaken verder nog wel doorrekenen, maar dan ga je echt inderdaad over je graf doorregeren. En ik ben ervan overtuigd dat in de toekomst, welk college er ook komt te zitten, dat er middelen worden vrijgemaakt voor verduurzaming. En het is iedere keer ook wel de vraag en de afweging die moet worden gemaakt van, is het reëel om het op deze manier tegen elkaar af te wegen. Kijk, dit weegt mee in het mandje om CO₂ neutraal te worden voor Haarlem. Maar als er iets anders zich op een gegeven moment voordoet, en het rendement wat je bij bepaalde gebouwen hebt, is zodanig laag, of zodanig klein, dan is het de vraag of je dat werkelijk op die manier moet doen. Dat is ook een antwoord op de vraag van de ChristenUnie. Er zijn sommige gebouwen die onderaan het lijstje staan, waar je je van af moet vragen of de investering ten opzichte van wat het opbrengt, of je dat wel zou moeten doen.

De voorzitter: Mijnheer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Nou, dat vind ik eigenlijk heel erg goed hoe nu de heer Botter het nu uiteen zet. Want volgens mij kom je er dan op neer dat je op een gegeven moment moet zeggen. Nou ja, het ene scenario is 40 miljoen meer. Hoe kan ik met die 40 miljoen zoveel mogelijk CO₂ reduceren? En dat moet je wegen bij elke investering die je hebt. Dus stel nou dat je op een gegeven moment zegt, ik kan beter voor 40 miljoen bomen gaan planten, dat levert mij meer CO₂ reductie op dan voor 40 miljoen relatief monumentale panden afwegen.

Dan zou je toch ... Dan moet je dat toch in zijn integraliteit bekijken en je niet vastleggen aan een scenario wat misschien helemaal niet het best rendeert. Hoe ziet u dat?

Wethouder Botter: Ja, maar laten we daar ook eerlijk in zijn. Ik ben van dat scenario, van dat maximale scenario ook uitgegaan. En dat heb ik ... Dat vind ik nog steeds het beste scenario. En dat vond u aanvankelijk ook het beste scenario, want die opdracht heeft u mij gegeven. U hebt op een gegeven moment bij de kadernota 2019 of '20 aangegeven dat ik het maximale scenario moest gaan uitwerken.

De voorzitter: Mijnheer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Ja, u zegt, we moeten het kunnen behappen. En daar ben ik gevoelig voor, voor de versnippering van het aantal panden. En we moeten het kunnen behappen. En daarom heb ik het voorstel gedaan om een bodem te leggen in de investering per pand, zodat pakweg 60 niet-monumentale panden overblijven. Dat zou behapbaar moeten zijn denk ik. En is het als je het op die manier oplost, is het dan niet heel erg jammer om zoveel geld en zoveel ton CO₂ te laten liggen wat je volgens die kostenefficiënt scenario zou kunnen verzilveren. Dat is toch ontzettend jammer?

Wethouder Botter: Ja, zoals u het stelt is het heel erg jammer. Maar ik kan alleen maar zeggen, dat natuurlijk met alle input die ik vanavond ook krijg in de commissie, daar natuurlijk heel erg snel eens over ga praten verder met mijn collega's, want ik vind het ook een plausibel verhaal. We hebben het daar ook wel over gehad. Maar uiteindelijk hebben we toch met zijn allen de voorkeur gehad om dit scenario als referent scenario aan u voor te leggen. Juist ook om dat wat mevrouw Oosterbroek aangeeft, er sprake is van dat je veel minder doet op het terrein van bewegingen. Dat het veel efficiënter is om daar met een groep mensen binnen te komen en dat in één keer gewoon te regelen. En ja, ik vind het gewoon echt vanuit dat oogpunt ook veel efficiënter om het gewoon meteen allemaal mee te nemen en te regelen in één keer.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: '...' (buiten microfoon).

De heer ...: Microfoon.

Mevrouw Oosterbroek: Oh. Dat we een raadsstuk krijgen, maar dat verbaast me een beetje. We hebben hier zijn we goed geïnformeerd, in de kadernota heeft het al gestaan. U hebt input gekregen over dit stuk, we kunnen het vaststellen bij de begroting. Ga aan de slag, weet je. De klimaatcrisis die is nu, die is niet ... Over een jaar is die er nog steeds. We kunnen nu regelen. En ik wil echt zeggen van, pas op met het efficiënte en de details er helemaal uithalen, want voor je het weet zetten we geen stappen op duurzaam doen, zetten we geen stappen op die klimaatcrisis. We moeten nu gewoon snel aan de gaan. En wat GroenLinks betreft hebben we niet nog een onderzoek nodig, en dan kan de heer Botter gewoon lekker aan de slag gaan.

De voorzitter: Dank je wel. Ja, ik merk dat dit debat oproept. Maar ik wil toch ook een beetje de tijd in de gaten houden. U bent allerlei vragen nog aan het stellen. Maar het begint ook zo langzamerhand op een tweede termijn te lijken, dus houdt dat ook in de gaten met elkaar. Mijnheer Bruch, VVD.

De heer Bruch: Ja, even heel kort. Want de klimaatcrisis is nu, dus het betekent wel dat we dus nu wel de meest efficiënte oplossingen moeten nemen en niet de snelste oplossing. Dus daar zie ik een klein nuance in wat mevrouw Oosterbroek net aangaf.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Mijnheer Botter, want die ging afronden namelijk.

Wethouder Botter: Bij de lijst die we hebben opgenomen van de eerste panden zit geen sloop-nieuwbouw. Dus daar was ook een vraag over, zit daar sloop-nieuwbouw bij? Nee, er zit geen sloop-nieuwbouw bij. Het is inderdaad ook heel erg raar dat je eerst panden zou gaan opknappen en dan vervolgens zou gaan slopen, dus daar is ook geen sprake van. Ja, en als het gaat over een aantal zaken die, ja, nu nog worden gezegd over het stadhuis. Ja, moet het stadhuis wel of niet bij de eerste panden zijn die worden verduurzaamd? Volgens mij hebben we in het eerste debat over verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen echt gezegd met elkaar dat het stadhuis het paradepaardje zou moeten worden, en dat dat zeg maar als eerste zou moeten worden aangepakt. Nou, vanwege de bewaking van de burgemeester is dat destijds niet meteen ter hand genomen, want dat kon toen niet. Maar daar zouden we nu heel graag mee aan de slag willen gaan. Dus het is zeker de bedoeling om de verduurzaamheid van het stadhuis ter hand te nemen, en dan tegelijkertijd in combinatie met de toegankelijkheid.

De voorzitter: De heer Visser.

De heer Visser: Even ter verduidelijking, ik wil hem ook zo snel mogelijk aanpakken. Het ging me er alleen maar om dat er inderdaad de toegankelijkheid speelt, maar ook andere functionele wensen rondom het stadhuis. En dat bedoelde ik met, in één keer goed doen. Dat we dat echt breder moeten kijken, ook gezien het bedrag.

De voorzitter: Ja. Was u aan het einde van uw betoog gekomen?

Wethouder Botter: Het laatste punt. Ik ben heel erg gevoelig voor de oproep van mevrouw Oosterbroek. Ik heb alleen natuurlijk wel de vraag van, hoe kijken de andere raadsleden, de commissieleden, daar tegenaan? Want ik vind dat het nu een beetje dwars door de, hoe heet het, ja, commissie gaat van, de ene helft wil graag voor de ene variant, de andere helft weer voor een andere variant. En er is ook nog een tussenvariant. Het is officieel, heb ik me inmiddels laten informeren, een collegebevoegdheid om deze, hoe heet het, dit besluit te nemen. Maar bij zo'n, ja ... Bij zo'n belangrijk onderwerp als dit, en ook het feit dat we volgens mij heel dicht bij elkaar zitten allemaal, lijkt het me toch verstandig om na de begrotingsbehandeling nog een keertje bij u terug te komen. Gewoon met een heel duidelijk besluit, waarin u ook uw voorkeur kunt geven.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, is dat echt nodig, mijnheer Visser? Ga uw gang?

De heer Visser: Ik vraag me af of het nodig is, want u kunnen toch gewoon kredieten aanvragen? En volgens mij is er een ruime meerderheid voor uw scenario. Ik telde al 21 zetels, en ik denk dat het er meer zijn.

De voorzitter: Goed, de wethouder ...

De heer ...: Helemaal eens, voorzitter.

De voorzitter: Ja, en nou gaan er allemaal handen weer omhoog. Dit is wel wat de wethouder al een paar keer heeft toegezegd vanavond. Ik zie mevrouw Van Zetten. En dan ...

Mevrouw Van Zetten: Nou, ik voel wel wat voor het voorstel van de wethouder.

De voorzitter: Mijnheer Wiedemeijer.

Mevrouw Van Zetten: Want ik zou best wel meer informatie willen hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Wie...

De heer Wiedemeijer: Ja, volgens mij ... Kijk, als de raad één keer beslist over het gehele pakket, welke kant dat ook opvalt, heeft de wethouder daarmee mandaat voor het hele pakket, en dan hoeven we niet per individueel puzzelstukje daarnaar ... Nee, ik hoop sowieso niet dat we elkaar de tent uit vechten. Maar dan hebt u in wezen ook een mandaat voor het hele stuk. Dus volgens mij bent u dan veel sneller.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij is dit punt nu wel afdoende besproken in de commissie. Het is allemaal aan de orde geweest. En dat komt dus terug na de begroting, heeft de wethouder toegezegd. Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, ik had de wethouder een aantal keer is horen zeggen over het stadhuis. Ik heb hem alleen nog niet expliciet de vraag horen beantwoorden of er nu gewerkt wordt aan de verduurzaming van het pand nu het pand toch in de steigers staat. Eerder is namelijk ook meegekoppeld op andere locaties.

Wethouder Botter: Nee, dat is nog niet gebeurd. En dan zou ik ook buiten mijn boekjes gaan, want u hebt nog niet uw toezegging gegeven voor het bedrag wat er is beschikbaar gekomen voor het stadhuis. Ik ga dan ook kijken nog naar hetgeen wat er bij de kweektuin aan de hand is. Want ik was zelf wel ook verrast over hetgeen wat er werd ingebracht. Als inderdaad voor €15.000 het huisje van het gas af kan, dan zal ik dat in de plannen ook opnemen, en dan zal ik ... Maar als het meer wordt, dan is het een ander verhaal. En het NME gebouw gaan we niet opnemen, want daar hebben we echt heel goed naar gekeken en een hele goede berekening voor gedaan. Dus ik wil dat meteen even afkaarten dat we dat niet gaan doen, want anders gaan we daar weer een hele aparte discussie over krijgen in de volgende commissie. En dat lijkt me niet zo zinvol.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Oosterbroek?

Mevrouw Oosterbroek: Wethouder, als je het een goed idee vindt, dan kunt u het van mij gewoon direct uitvoeren. U zit op die stoel en u hebt ook die bevoegdheid.

De voorzitter: Ja. Dank u wel. Dan sluiten we dit agendapunt in ieder geval voor dit moment af.

9. 20.00 uur Spreektijd voor de belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen)

De voorzitter: Dan gaan we naar de spreektijd voor belangstellenden, en er hebben zich twee sprekers aangemeld. Of die ... Ja? Oké. Dat is mijnheer De Bruin en mijnheer Stui. Ik wil u verzoeken ... Komen ze? Of is het digitaal?

Griffier Blaauboer: ...' (buiten de microfoon). Ja, die heb ik opgeschreven. Oh, had ik die naam nog niet opgeschreven.

De voorzitter: Zijn de twee insprekers ... Ja, die komen eraan. Komt u maar. U mag gaan zitten. Ja, wie is dat?

Griffier Blaauboer: Tweede of derde tafeltje.

De voorzitter: Maar hoe heet die meneer?

De heer Everduin: Everduin.

De voorzitter: Everduin. Welkom beiden. U spreekt allebei in met betrekking tot de Domus Plus locatie die het college voornemens is te realiseren. Wil ik als eerste het woord geven aan mijnheer De Bruin. Als u de microfoon aanzet, heeft u 3 minuten, ga uw gang.

De heer De Bruin: Ja. Geachte voorzitter en commissieleden samenleving. Ontwikkeling, sorry. Mijn naam is Henk de Bruin, bewoner Nieuweweg 4, en vertegenwoordig de bewoners van de Nieuweweg. Vandaag zijn de vier locaties bekend gemaakt, waarvan twee in de Zuiderpolder. Sinds lange tijd bent u op zoek naar geschikt onderkomen voor Domus Plus en Skeave Huse. Uw woorden als transparante democratie, wij merken er weinig van. U dramt gewoon door en trekt zich weinig aan van de inbreng van de bewoners die gebruik maken van dit gebied. Recentelijk is dit raadsstuk overgaan van samenleving naar ontwikkeling. Waarom? Afgelopen weken liepen er op de Nieuweweg twee landmeters rond, en volgens ons bent u al verder met uw plannen dan wij weten. De omschrijving in het rapport van 14 april 2019 van de heer Esseling aangaande de doelgroep Domus Plus is, blijvend op zoek naar middelen voor hun verslaving. Gedragsstoornissen zorgen voor veel overlast voor de omgeving. Verstandelijke beperking en veelplegers. De criteria voor de locatie is 100 meter van bewoning van kwetsbare ruimtes zoals scholen, kinderopvang, sportaccommodaties, speeltuinen en locaties waar veel kinderen komen. Het Reinaldapark, een park gebruikt voor recreatie uit de vier omliggende wijken, zo ook de bewoners van de Nieuweweg. Fietsen, sporten, wandelen, de speeltuin, het Pannenkoeken Paradijs met de tennisbanen en kinderactiviteiten, ruiters, enzovoorts. Kinderen vanuit de omliggende wijken willen heen en weer naar de scholen toe. En hoe kunt u stellen dat dit geen kwetsbare locatie is, of gebied is. Hoe haalt u het in uw hoofd om dit gebied als woonvoorziening voor kwetsbare groepen als Domus Plus of Skeave Huse te willen inrichten? Dit terwijl de veiligheid van de bewoners en bezoekers in het geding is. Hoe wilt u ons beveiligen? Helaas al veel overlast, drugsoverlast, koeriers en duistere praktijken. Recentelijk de drugsstort langs de Ringvaart. Politie laat weten weinig te kunnen doen, hebben geen bewijs en mogen dan de voertuigen niet doorzoeken. Geachte voorzitter en commissieleden, u kunt van onze kant veel weerstand verwachten. En de komst van deze locatie aan de Nieuweweg zullen wij proberen te voorkomen met juridische bijstand, en als het moet gaan wij door naar de Raad van State. De leeuw is los. Het kan toch niet zo zijn dat 24 blijvende verslaafde mensen ons gebied gaan beheersen en overnemen? Denk alleen al aan de zoektocht naar verslavingsmiddelen bij het winkelcentrum Beatrixplein, het pannenkoekenhuis en de wandelende richting de stad. In Wehl, nabij Doetinchem, is de boel ook geëscaleerd en heeft het Leger des Heils voortijdig de stekker eruit getrokken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Bruin. Dan het woord aan mijnheer Everduin.

De heer Everduin: Goedenavond.

De voorzitter: Als ik het goed zeg, ga uw gang.

De heer Everduin: Namens het Pannenkoek Paradijs, ik ben eigenlijk sedert gister pas op de hoogte gebracht van wat er allemaal gaat gebeuren. Wij zijn 1,5 jaar bezig om daar een mooi paradijs van te maken voor kinderen. Wij worden continu geconfronteerd door alle drugsproblematiek die beneden aan de weg plaatsvindt en waar op geen enkele mogelijke manier iets aan gedaan wordt. Er wordt gezegd van wel, ik maak het in ieder geval niet mee. Nu de komst ... Stel dat de komst er is van de opvang van 24 uitbehandelde drugsverslaafden, denk ik dat het voor ons een heel raar gezicht is dat je aan de achterkant de drugsproblematiek probeert aan te pakken, en aan de voorkant de drugs volop te krijgen is. Wij zijn 1,5 jaar bezig, we hebben 8 inbraken gehad en een bomaanslag. Afgelopen weekend nog een brandstichting. Wij

vinden 's ochtends mensen in containers aan de achterkant van het Pannenkoeken Paradijs die daar liggen te slapen. Ja, ik weet niet wat ik hiermee aan moet. Dat was het eigenlijk.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er vragen vanuit de commissie aan deze twee sprekers? Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Ja, zowel mijnheer De Bruin als Everduin, hartelijk dank voor het inspreken. Ik wil even zeggen, ook moedig dat u hier langs komt. Toch eventjes, u hebt het over veiligheid. En mijnheer De Bruin die zegt, ja, u kunt heel veel weerstand van ons verwachten. Dat is uw goed recht. Maar mijn vraag is, bent u ook bereid om met ons mee te denken om juist vorm te geven aan die veiligheid.

De heer De Bruin: Ja, mijnheer Aynan. Nou ja, wij zijn natuurlijk overal in bereid, maar dit gebied is een kindergebied. En u hebt zelf gezegd, die 100 meter afstand van locaties, kwetsbare locaties. Het Reinaldapark is een kwetsbare locatie. En wij vinden dat daar dan ook op de Nieuweweg de locatie niet door moet gaan, en dat u een andere keuze moet maken. En ja, ik denk niet dat u de veiligheid kan handhaven. Er komen bewakers op 24 mensen. Ik heb met Ede en met Wehl weer gesproken, en nou ja, de problematiek is er nog steeds. Want ook daar zitten ze nog steeds dat ze het niet helemaal het te pakken krijgen. Hoe gaat u op een gegeven moment de bewegingen naar de stad tegenhouden? Hoe gaat u rondom het Beatrixplein de veiligheid brengen, en ook bij het pannenkoekenhuis, die nu al overlast heeft.

De heer Aynan: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: Dat zijn wat mij betreft allemaal terechte vragen, die we in de loop van het proces ook echt, het liefst samen met u, vorm willen geven. En ja, mijnheer Everduin, geloof ik? Ja, u lijkt al een beetje ervaring te hebben met, ja, laten we zeggen, wat onguere types, misschien kunt u ook met ons meedenken.

De voorzitter: Dat is een handreiking. Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, eigenlijk aan beiden de vraag. Want nou, dit proces is natuurlijk ... Verdient geen schoonheidsprijs hoe het begonnen is, om maar een understatement te gebruiken. Jullie geven aan dat er echt ... Ik hoor jullie letterlijk zeggen, er gebeurt echt helemaal niks aan de overlast die er nu al is. Is dat echt zo sterk? Is er echt geen handhaving daar? Is er geen hulp? Geeft de gemeente echt niet thuis?

Mevrouw ...: Vraag hetzelfde.

De heer Everduin: Op dit moment krijgen wij ook van de politie te horen, en zowel hetzelfde als de handhavers, ja, wij zijn met handen gebonden. Afgelopen zaterdag ga ik om 19:30 ga ik de weg naar beneden, staan er ik denk rond de 40 jongeren met helium tanks en drugs en de hele bende te feesten. Er staat één iemand op de Prins Bernhardlaan die een seintje geeft dat de handhaving aan komt rijden. Ze stappen in de auto. Ja, en wij kunnen niks doen. Ik heb personeel lopen wat van hun ouders niet meer mogen werken bij ons na zonsondergang. Ik heb moeders die gewoon hun dochters komen ophalen omdat ze bang zijn met hetgeen wat beneden gebeurt. Ik geef dit al ruim 1,5 jaar aan, vanaf 1 april vorig jaar. Er wordt gewoon ... Ja, er wordt gezegd, ja, misschien zouden we een hefboom kunnen plaatsen. En misschien dit, en misschien dat. 8 inbraken verder, een brand verder, een bomaanslag verder. Ik weet niet, ik zit niet echt te wachten op een hefboom, maar ik zit ook niet te wachten dat er dus de problematiek van de uitbehandelde drugsverslaafde aan de

achterkant ligt, en ik in het midden zit, en aan de voorkant dat ze het kunnen ophalen. Dat klopt in mijn hoofd niet helemaal. Of je pakt het ene aan en zorgt dat dat weg is, voordat je met wat anders gaat beginnen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Voorzitter, misschien een beetje buiten orde, maar ik schrik hier een beetje van. Als er 1,5 jaar al meldingen worden gedaan van zulke heftige gevallen van overlast, dan wil ik daar heel graag een reactie van de portefeuillehouder, of te wel, de burgemeester, op hebben.

De voorzitter: Ja. Of die moet hij ... Die vragen kunnen dan gesteld worden aan de burgemeester in de commissie bestuur of tijdens het vragenuurtje.

De heer Aynan: Bij dezen, of misschien kan een vervangend wethouder daar antwoord op geven. Want dit vind ik wel ernstig.

De voorzitter: Het is wel speci... We kunnen kijken. Het is wel natuurlijk specifiek handavingsportefeuille. Mijnheer de Raadt. Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, Van den Raadt. Mijnheer Everduin, als u nu aangeeft hè, en het is schrikbarend wat u nu allemaal zegt. Gelukkig wist Trots Haarlem in het verleden al te vertellen dat daar een hele tippelzone en drugsindustrie is, maar dat werd allemaal ontkend door hier op het gemeentehuis. Dus navragen aan ... Maar u zegt, wij hebben dus al problemen met personeel te krijgen, want die durven er niet voorlangs. Als u straks die problemen aan de achterkant krijgt, denkt u dat u überhaupt nog personeel gaat krijgen dan?

De heer Everduin: Ik denk dat het krijgen van personeel voor ons niet echt het probleem is. Ik denk alleen, de manier waarop het personeel naar het werk moet en van het werk weer terug naar huis moet, dat daar gewoon iets aan gedaan moet worden.

De heer Van den Raadt: En als u deze ...

De voorzitter: Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Dank u wel. En als u deze problemen al meemaakt. Bij dit soort plannen is het vaak, dan wordt er gezegd, er komt een veiligheidsplan en dat komt allemaal goed in orde. Maar hebt u enig vertrouwen, met uw achtergrond en wat u heeft meegemaakt, er vertrouwen in dat dat dan überhaupt mogelijk is?

De heer Everduin: Ja, ik ga er vanuit dat als er een veiligheidsplan komt en daar ook op gehandhaafd wordt en dat het ook nageleefd wordt. Kijk, ik sta nergens negatief tegenover. Dat die mensen geholpen moeten worden vind ik allemaal prima. Alleen zorg wel dat je het ergens neerzet waar het klopt en waar niet duizenden kinderen aan het spelen zijn. En ik denk dat daar de problematiek eerst opgelost moet worden bij hetgeen wat er fout gaat, voordat je iets goeds kan gaan doen.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: De laatste aan mijnheer De Bruin. U hebt het over dat daar al mensen op dat terrein van de Nieuweweg ... Ja, ten eerste bent u eigenlijk nog verbaasd dat u nu ... Bij die aankoop van de Nieuweweg werd nog gezegd dat het niet de bedoeling was dat de Domus Plus per se zou komen. Nou bent u

toch weer bij de laatste vier gelukkigen geëindigd. Bent u daar nou nog een beetje verbaasd over? Of verbaast u dit eigenlijk niet zo veel?

De heer De Bruin: Nou, dat verbaast me eigenlijk niet zoveel, want ik heb al langere tijd de indruk dat dit gewoon doorgezet wil worden op die locatie. U stelt ook als voorwaarde dat de locatie eigendom van de gemeente moet zijn. Dat is het. En ik heb geen bewegingen gezien of gehoord van, we gaan ergens anders ook nog kijken. Ja, er zijn nu een paar locaties bijgekomen. Van die zestig locaties, ik neem aan dat we daar nog informatie ook krijgen wat dat was. Tenminste, dat is toegezegd in de vorige vergadering. Er zijn er twee afgevallen in de afgelopen vergadering. En vanmorgen zijn we geïnformeerd, de wijkraad en ook ik, van waar de locaties komen. En ja, er zijn bij mij nog een paar locaties. Waarom twee in de Zuiderpolder? Ik heb wel begrepen dat als er eentje komt, bijvoorbeeld bij Spa... Hoe heet dat, bij het station. Dat er dan niet een locatie komt op de Nieuweweg of omgekeerd. Er zou maar één locatie in de Zuiderpolder komen. Zo is het door wethouder Meijs vanmorgen verteld aan de wijkraad. Dus ...

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog vragen vanuit de commissie. Mijnheer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Ja, ik heb alleen nog een opmerking. Want alle locaties zijn nu beschikbaar gesteld, dus ik kan me voorstellen dat als u nog vragen heeft nadat u gelegenheid heeft gehad om die allemaal te bestuderen, dat u ons dan ook nog natuurlijk kunt benaderen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer De Bruin: Prima.

De voorzitter: Dan wil ik beide heren hartelijk danken namens de gehele commissie, voor uw komst vanavond. Ja, u kunt mij niet zien, ik zit achter u. Voor u komst vanavond en uw bereidheid uw verhaal te delen met de commissie. Alle informatie is op dit moment openbaar, ook van de andere locaties, die kunt online vinden. Het proces is net gestart. Dus ook voor alle vier de locaties zal er contact worden opgenomen en het participatietraject starten. De bode begeleidt u eventjes. We moeten allemaal netjes. U hebt mooie Haarlemse mondkapjes zie ik.

De heer ...: Mooi hè?

De voorzitter: Heel mooi.

10. 20.15 uur Concept Raadsjaaragenda 2021 commissie Ontwikkeling (College)

De voorzitter: Dan gaan wij naar het volgende agendapunt, agendapunt 10. Dat is de concept raadsjaaragenda 2021. Nou even heer kort. Zijn er onderwerpen die de commissie wil toevoegen? Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Nou, een puntje van de orde eigenlijk. Ik begrijp dus nu dat iedereen geïnformeerd is over die locaties. Dan neem ik aan dat de geheimhoudingsplicht voor de raad per nu vervallen is?

De voorzitter: Ja, die is er af.

Griffier Blaauboer: Nou, dat ...

De heer ...: Nee.

De voorzitter: Ja. Ja, misschien dat dat nog even. Ik wil er vanaf zijn of dat precies nu is.

De heer ...: Het persbericht is verspreid. Dus ...

De voorzitter: Ja, het persbericht is er uit. De stukken staan op de website, die zijn openbaar. Maar ...

Griffier Blaauboer: Oké. '...' (buiten de microfoon).

De voorzitter: Ja, de stukken zijn ook openbaar. Dus ja, ik zou denken van wel. En we hadden ook een week afgesproken. Een week na de raad, dat is wel nu.

De heer Van den Raadt: Ja, oké. Dank voor de informatie.

De voorzitter: Maar morgenochtend ... Ja.

De heer ...: Kan je een referendum aanvragen.

De voorzitter: Raadsjaaragenda. Zijn er nog punten die de commissie graag wil toevoegen? Eenmaal, ander maal. Even kijken. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ik mis de Egelantier, de voortgang. Of heb ik verkeerd gekeken. Dat we eens een keer wat horen.

De voorzitter: Die staat al op de jaarplanning. Ja, dit zijn twee overzichten. Er is een jaarplanning, en dit zijn de nieuwe stukken.

Mevrouw Van Zetten: Oh.

De voorzitter: De nieuwe onderwerpen. Dus Egelantier staat erop. Het is goed dat u het zegt. Zijn er nog anderen?

Mevrouw Van Zetten: En wanneer komt die dan aan die orde?

De voorzitter: Ik moet even nakijken. Dat is niet bij de hand nu. Zijn er nog andere onderwerpen? Nee? Nou, dank u wel.

Ter advisering aan de raad

11. 20.25 uur Coördinatieverordening ruimtelijke plannen gemeente Haarlem (FR)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 11. Ter advisering ontvangen, de coördinatieregeling ruimtelijke plannen voor Haarlem. De wet Ruimtelijk Ordening, de WRO, biedt de gemeente de mogelijkheid efficiëntere, meer inzichtelijke besluiten te nemen over projecten in de ruimtelijke ordening. Met de coördinatenregeling kan de voorbereiding, vaststelling, bekendmaking en beroepsgang van tal van besluiten gebundeld worden in één overzichtelijke en samenhangende procedure. Dit zorgt voor een overzichtelijk en transparant geheel voor belanghebbenden zoals bewoners, de wijkraden en de ondernemers. Voorliggende coördinatieverordening maakt het mogelijk om de coördinatieregeling toe te passen op de ruimtelijke projecten in Haarlem. En het

college stelt dus voor deze verordening vast te stellen. Misschien dat ik mevrouw Kok gewoon even als eerste doe, dan kan ik haar ook niet vergeten. Mevrouw Kok?

Mevrouw Kok: Dat is heel vriendelijk van u, voorzitter.

De voorzitter: Ga uw gang.

Mevrouw Kok: Dank u wel, voorzitter. Ik had slechts één korte vraag. Want we zijn helemaal akkoord met deze coördinatieverordening. Eén vraag, kunnen ... Als we dit besluiten, kunnen er dan nog uitzonderingen gemaakt worden? Bijvoorbeeld zo'n heel groot project als De Koepel. Daarvan zou je kunnen zeggen, laten we hier de procedures apart doorlopen. Dat was eigenlijk mijn enige vraag. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kok. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Van Leeuwen, Actiepartij.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. We hebben natuurlijk al een aantal keren met deze regelingen te maken gehad met het ontbreken nog van een verordening. De tekst suggereert echter dat met afdelingen ambtelijk noodzakelijk is om te bepalen of er überhaupt een tijdswinst valt te behalen, om dan te beoordelen of een verordening van toepassing wordt verklaard. Wat de Actiepartij zich afvraagt is, wat is dan eigenlijk nog het verschil op het moment dat je eigenlijk bij een projectbesluit diezelfde afdeling moet vragen wat tijdswinst zou zijn. Dus wat maakt het voor u operationeel handiger om er een verordening aan te plakken. En belangrijker, op het moment dat u als ambtenaar uw organisatie zegt, er is helemaal geen voordeel te behalen. En de projectontwikkelaar roept, ja hoor is, u hebt die verordening, ik wil dat u hem van toepassing verklaart. Hoe pakt dat juridisch dan uit? En dan bedoel ik vooral van, is het dan zo dat wij mee moeten met die wens van die ontwikkelaar? Of kunt u dan zeggen, nou we doen het niet. Daar was ik even benieuwd naar. En we zijn er overigens niet op tegen, maar dit zijn gewoon wat vragen.

De voorzitter: Mijnheer Blokpoel, VVD.

De heer Blokpoel: Ja, de VVD kan zich goed vinden in deze coördinatieverordening. Het geeft meer duidelijkheid. Inderdaad zowel voor de ontwikkelaars als voor de bewoners, en ook een duidelijk richtlijnen daarin. Eigenlijk wel dezelfde vraag als de heer Van Leeuwen. Wie is er aan zet en wie kan er nog keuzes maken of er nou gecoördineerd gaat worden of niet. En wie kan dat stop zetten?

De voorzitter: Mevrouw Van zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, in diezelfde lijn. Bij de Koepel hebben we gezien dat er eenzijdig een coördinatieregeling werd afgesproken aan de kant van de gemeente, en dat HBB het voorbehoud had om daar vanaf te wijken. Dus de vraag is, het kan toch niet zijn dat het alleen maar in het voordeel zou zijn van ontwikkelaars als het hun belijft, en voor de burgers in Haarlem een nadeel. Want het is natuurlijk wel efficiënt, maar we hebben wel gezien dat er een soort rechtsgang tussenuit wordt gehaald. Dus de inspraak van burgers, als je niet alert bent, wordt echt minder. En dan is het de vraag, willen we dat met zijn allen? Dus graag daar een commentaar op.

De voorzitter: Dank u wel, wie nog meer? Het hoeft niet hoor. Nee? Dan is het woord aan wethouder Roduner.

Wethouder Roduner: Dank u wel, voorzitter. Ja, het is een kanbepaling, noem ik het maar even zo. Dus het is een ... Het kan. En uiteindelijk ligt de afweging bij het college of wij willen meegaan als daar een wens vanuit de ontwikkelaar komt. Dus in dat punt, dan kijk ik even naar ... Ik kan haar niet zien, maar mevrouw Kok van OPHaarlem. We kunnen daar dus ook een keuze in maken en ook besluiten dat we zeggen, bepaalde projecten willen we niet doen. Ik verwacht er wel iets van toch een versnelling op te hebben. Het zal niet groots en meeslepend zijn, dat wil ik ook weer niet zeggen. Maar u moet zich wel voorstellen dat wij vooralsnog, stel, voor elk coördinatiebesluit een apart raadsbesluit moeten nemen. Nou, dat valt er in ieder geval uit. Dat levert in ieder geval ook wat minder druk op in het proces. Uiteindelijk ook minder druk op deze vergadering. Dus op die manier proberen we dat toch te doen. En uiteindelijk het gevolg is natuurlijk ook dat aan de achterkant eventuele gerechtelijke procedures ook weer wat sneller verlopen. Nou ja, ik zie het ook wel als een voordeel voor de inwoners, want het is ook nu overzichtelijk. Alles is in één overzichtelijk pakketje. Het zijn niet losse ... Dan een bestemmingsplan, vergunningen, et cetera. Het is gewoon één overzichtelijk besluit om een project verder te helpen. Nou, dat is dan ook duidelijk voor de bewoner wat daar in zit en waar hij dan ook eventueel ook zijn juridische rechten wil laten gelden.

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Dank u wel, voorzitter. Even nog een interruptie voor de wethouder. Er staat onder risico's, kanttekening van, nou, het is wel efficiënt om deze coördinatieverordening in te voeren, maar we krijgen ook een nieuwe omgevingswet. Het is de wens van de gemeente, als ik het dan interpreteer, dan krijgen we hem dus twee keer. Dus ik zou aanraden te wachten, weliswaar is dat tot 2022, januari 2022, met deze coördinatieverordening. Of ziet u dat anders?

De voorzitter: Mijnheer Roduner.

De heer Roduner: Nee, wij denken juist dat het verstandig is om het wel te doen. We verwachten in 2021 dat er nog een aantal coördinatieverzoeken zullen langs komen. Hebben we nog niet zoveel ervaring mee, maar we verwachten er toch een aantal. En vanuit dat oogpunt is het gewoon efficiënt om een verordening te hebben, en dat we daar niet elke keer een apart raadsbesluit over hoeven te nemen. Dus dat is inderdaad ... Het was mooier geweest als we nog langer hadden tot de omgevingswet. Dus daarna zal er weer een aanpassing zijn, maar voor het komende jaar is het heel handig en bevorderlijk om dit te hebben.

De voorzitter: Ik moest even niesen. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Dan toch even. Want de raad krijgt uiteindelijk toch weer minder te zeggen. Welke projecten voorziet u dan die binnenkort deze coördinatieregeling nodig hebben?

Wethouder Roduner: Ik kan u niet op dit moment een lijstje projecten geven. Maar ik geloof niet dat u minder te zeggen heeft. Want op zich op dit moment krijgt u ... De omgevingsvergunning gaat niet langs bij u als er al een bestemmingsplan is vastgesteld. En nu krijgt u nog steeds het bestemmingsplan, maar daar zit dan ook de omgevingsvergunning bij. Dus vanuit perspectief van de raad is dat volgens mij niet dat u minder te zeggen krijgt, behalve het besluit tot coördineren. Dus dat is dan uiteindelijk ... Daarvan stelt u nu een verordening vast, en het college zal dan binnen die kaders van de ordening verder kunnen handelen.

De voorzitter: Mijnheer Blokpoel, VVD.

De heer Blokpoel: U noemt de kan-verordening. Kunt u nog een keer duidelijker schetsen wanneer iemand nou dat kan coördineren en wanneer niet. Mevrouw Van Zetten noemde een goed voorbeeld over dat de ontwikkelaar de voorwaarden hadden opgenomen dat zij konden stoppen met coördineren wanneer het niet meer uitkwam. Blijft dat bestaan? Of wordt dat eruit geschrapt?

Wethouder Roduner: Volgens mij is dat nog steeds zo. Dus die procedure wordt in principe voor de coördinatieverordening niet anders. Kijk, het initiatief in eerste instantie, moet denk ik liggen bij de ontwikkelaar. Het is ook voor een ontwikkelaar kan het ook risicovoller zijn om alle vergunningen en alle momenten tot één punt samen te wallen. Want als dan één van de elementen in een beroep of rechtszaak onderuit gaat, dan heeft het ook al effect op de rest. En het kan ook voor ontwikkelaarsperspectief juist prettig zijn om gewoon netjes de procedure te volgen in de zin van, eerst bestemmingsplan, de vaststelling daarvan af te wachten, en dan verder te gaan met de vergunning. Dus zoals het nu is, het initiatief, want de ideeën moeten komen vanuit de ontwikkelaar, die moet aangeven dat hij daar meerwaarde in ziet en dat hij dat ook in zijn proces goed kan regelen. Nou, dan is het denk ik aan ons om te kijken van, zien wij daar ook de meerwaarde van in, vinden we dat dit voor dit project ook wenselijk. En dan kunnen we daarin besluiten meegegaan. Nou, het type afwegingen dat aan de orde komt, heeft u natuurlijk hier ook gehad toen we het hebben gehad over de Blauwe Wetering en De Koepel. Nou, volgens mij was daar iedereen uiteindelijk ook positief over, dus dat gaf ook ons het vertrouwen om met deze verordening verder te gaan.

De voorzitter: Dank u wel. Geen vragen meer vanuit de commissie? Hoe mag dit stuk dan naar de raad?

De heer ...: Hamerstuk.

De voorzitter: Ik zou toch denken als hamerstuk, met deze behadeling.

De heer Aynan: Nee, met stemverklaringen, voorzitter.

De voorzitter: En waarom met stemverklaring, ik heb u vanavond heel weinig gehoord allemaal.

De heer ...: U hebt geen termijn '...' (buiten microfoon).

Mevrouw ...: Hamerstuk zou kunnen hoor, denk ik.

De voorzitter: Hamerstuk?

Mevrouw ...: Ja.

De voorzitter: Maar wilt u misschien nu nog wat zeggen?

De heer Aynan: Ik moet dit ook met mijn fractie kunnen bespreken.

De voorzitter: Prima. Hamerstuk, en dan kunt u het nog opwaarderen als u daar behoefte aan heeft. Dan gaan wij even pauzeren. We lopen iets voor, 5 minuten voor, dus tot 20:55 uur schors ik de vergadering.

12. 21.00 uur Ontwikkeling OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid (FR)

De voorzitter: We gaan naar de behandeling van agendapunt 12. En daarvoor schuift ook wethouder Berkhout aan, begrijp ik. Of is dat bij het volgende agendapunt? Ook bij deze. Dat is de ontwikkeling van het OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid. Om de groeiende stad bereikbaar te houden, de kwaliteit van het stationsgebied en de leefbaarheid in de binnenstad te verbeteren, is verkennend onderzoek uitgevoerd naar locaties voor een OV-knooppunt aan de rand van de binnenstad. In overleg met stakeholder zijn diverse locaties beoordeeld, en dat resultaat dat het zoekgebied is teruggebracht tot een deel van de Schipholweg, tussen de Buitenrustbruggen en de Europaweg. Het resultaat van deze gebiedsverkenning is dat het OV-knooppunt op deze locatie met diverse aanpalende ontwikkelen de kans biedt om tot een stedelijk knooppunt uit te groeien. Het college stelt aan de raad voor het OV-knooppunt Haarlem-Zuid te ontwikkelen. Haarlem Nieuw-Zuid te ontwikkelen. Hiervoor een deel van de Schipholweg tussen de Buitenrustbrug en de Europaweg als zoekgebied aan te wijzen. En ten derde, om samen met de provincie Noord-Holland, op basis van de OV locatieverkenning en een gebiedsverkenning een vervolgonderzoek te starten naar de mogelijkheden voor een ruimtelijke inpassing en faseerbaarheid van het OV-knooppunt in dat zoekgebied. Daarvoor heeft zich één inspreker aangemeld, en die zit hier nog niet. Dat is mijnheer Tebbens. En die wordt ...

Griffier Blaauboer: ... (buiten microfoon).

De voorzitter: Kijk. Ja, gaat u zitten. Mette Tebbens van Rover. Dat klinkt als een ervaren inspreker, maar misschien heb ik het mis. Als u het lichtje aan drukt, dan doet de microfoon het en heeft u 3 minuten. Ga uw gang.

De heer Tebbens: Oh, oké. Goedenavond allemaal, leuk om hier weer eens te zijn. Het is ook een beetje een soort uitje voor mij als corona-thuiswerker.

De voorzitter: Dit is hem.

De heer Tebbens: Nou, ik hier mijn autocue voor me, dus ik ga beginnen. Want ik wil het vandaag hebben over de tram. Want wij als reizigersvereniging Rover vinden dat beide wethouders eigenlijk heel goed bezig zijn. Toch had ik liever niet alleen hun foto's in het raadsstuk gezien. Liever had ik daar een foto gezien van de beide wethouders in een tram. Want de tram is volgens ons de grote uitdaging waar we voor staan de komende 10 jaar. Want het bussysteem in Amsterdam bereikt namelijk zijn grenzen. Er rijdt nu al elke 2 minuten een dubbeldekker of een gelede bus, en het groeit met 5% per jaar. En die groei is eigenlijk het probleem. Je kunt niet nog veel meer bussen door de stad laten rijden, en ook het stationsplein kan het niet aan. Dus volgens ons is die oplossing dus die tram. En eigenlijk is dat geen verzinsel van Rover, het staat ook gewoon in de vastgestelde raadsstukken van de startnotitie van het stationsplein. Een tram is op lange termijn urgent, staat daar. En een tram is onontbeerlijk. Laten we even 20 jaar terug gaan. Toen was ik ook al actief bij Rover en toen werd de Zuidtangent, tegenwoordig lijn 300, bedacht en gebouwd. En daar is toen iets heel moois gebeurd, want vanaf het begin is daar ontworpen vanaf de tram. Dus op het hele traject waar de vrije baan ligt, dus vanaf Schalkwijk tot Schiphol, kan zo een tram gaan rijden. De fundering is geschikt, de haltes zijn geschikt voor de lange voertuigen. Het is een kwestie van gleuven slijpen, rails erin en klaar is Kees. Rijden maar. Een vooruitziende blik, want ook op lijn 300 begint het bussysteem aan zijn grenzen te raken. Nou, terug naar vandaag. In de raadsstukken van vandaag ontbreekt eigenlijk zo'n vooruitziende blik eigenlijk volledig. Geen foto's van trams. Ik weet niet of u opgevallen is. Geen ontwerpeisen, niets, nada, noppes. Best

verrassend eigenlijk. Nou ja, er staat dan toch wel één echt zinnetje in. Dat er een kans is op termijn van doorpakken op een tram. Maar stel jullie is voor hoe mooi het zou zijn als we nu, net als 20 jaar geleden, ook vandaag ontwerpen vanuit de tram. Want dan krijg je een heel ander OV-knooppunt. Een tramstation heeft namelijk lange recht trajecten en flauwe bochten. Tramperrons zijn lang en breed, vanwege de lange voertuigen en de vele reizigers. Kortom, een tramstation wordt dus heel anders dan een busstation, wat er nu dreigt te gaan komen. Mijn verzoek aan u is dan ook om geen busstation te laten ontwerpen, maar een tramstation.

De voorzitter: Dat was het belletje van uw tijd.

De heer Tebbens: Nou, nog een klein stukje. Waar dan ook bussen kunnen stoppen op dat tramstation. En daarbij is het dan ook ... En ook de hele Schipholweg eens te bekijken vanuit de tram, dus van Spaarne tot de Ringvaart. Waar kan die vrije busbaan en trambaan komen? Wat betekent dit voor de kruising met de Amerikaweg en voor het woningplan in het Verre Oosten. Ik sluit nu af. We zijn op het punt de openbare ruimte in te delen voor de komende 30 jaar, dan kunnen we dat maar beter goed doen, lijkt mij. Gezien de grenzen van het bussysteem, hoort een tram ontwerp daar nu in. Ik wens u veel tramwijsheid toe.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er vragen vanuit de commissie? Mijnheer Drost.

De heer Drost: Ja, dank u. Ja, ik deel helemaal uw liefdesverklaring voor de tram, om daarmee te beginnen. Ik had wel vragen. Ik zag op zich in het rapport Goudappel Coffeng wel een aantal keer de tram terug komen. Ik zag ook dat een aantal stakeholders hadden aangegeven dat de tram onmisbaar is. Ik kan me zo voorstellen dat u daar een hand in hebt gehad. Er worden een aantal locaties ook voorgesteld, van A, B tot C. Zijn daar dan locaties bij waarvan u zegt van, nou dat maakt de tram wel echt heel erg lastig.

De heer Tebbens: Nou, als je bedoelt van de voorkeursgebied waar we het nu over hebben, dan zou het kunnen zijn dat als je dan het station op de sportveldenplek legt, dat dat ongunstig is, omdat de tram dan vanuit de stad eerst de Schipholweg over moet steken, waar een heel druk kruispunt is. En dan later nog een keer over moet steken, omdat de vrije baan naar richting Amsterdam eigenlijk alleen aan de noordkant mogelijk is of logischer lijkt gezien de ruimte. Want aan de zuidkant liggen allemaal gebouwen en woonwijken.

De voorzitter: Nee? Mijnheer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Mijnheer Tebbens, dank voor het inspreken. Aan u de vraag, u heeft echt de wens, maar heeft u ook de overtuiging bij ons neer te leggen ... Heeft u een idee als Rover als geheel wat dat mag kosten?

De heer Tebbens: Daar heb ik geen idee van, daar ga ik uit van specialisten. Het lijkt me verstandig om het in ieder geval te laten onderzoeken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, ook voor de SP de liefde voor de tram. Hoewel het altijd moeilijker lijkt te realiseren dan het te willen, al 20 jaar lang. Waar de SP zich altijd wel een beetje zorgen mee maakt als het gaat om knooppunten, als het gaat om hoogwaardig openbaar vervoer, gaat dat straks niet ten koste van juist die kleine buslijnen inderdaad die er nog zijn? Hoe ziet Rover het risico voor het fijnmazig netwerk wat we nog gedeeltelijk hebben.

De heer Tebbens: Ik denk dat dat twee verschillende dingen zijn. Dit gaat echt over het woon-werkverkeer in Amsterdam. En wat we eigenlijk gaan doen met die tram, is de huidige bussen die door de binnenstad gaan, vervangen door een tram, omdat de stad niet meer bussen aan kan. Dus ik denk dat dat helemaal onafhankelijk van elkaar is.

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: En als het dan gaat om zo'n OV-knooppunt. Uit allerlei studies blijkt natuurlijk dat als je een overstap hebt, dat je altijd reizigers verliest en die dan toch voor anderen kiezen. Hoe verhoudt zich dat de strategie om tot zo'n OV-knooppunt te komen?

De heer Tebbens: Nou, het grappige is dat dat punt precies staat in dat onderzoek van het stationsplein. Daarom is het zo belangrijk dat er een tram blijft rijden door de binnenstad. We kunnen niet alle bussen weghalen uit de binnenstad, want dat gaat heel veel reizigers kosten. Want de overstap, of helemaal naar het knooppunt toe fietsen, dat kost zoveel reistijd dat mensen dan langer dan drie kwartier onderweg zijn naar Amsterdam, en dat is een beetje de afknagrens zeg maar. Dan gaat men toch maar liever met de auto.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag. Voor welke bestemming vindt u dit idee het meest waardevol? Is dat Amsterdam-Zuid, Schiphol, hoe ziet u dat?

De heer Tebbens: Eigenlijk beiden. De meeste groei zit nu richting Amsterdam-Zuid, en wat minder richting Schiphol. Daarom zie je ook dat de huidige buslijnen naar Amsterdam-Zuid zo hard groeien. En de Zuidtangent die rijdt om de 5 minuten, en deze bussen rijden om de 2 minuten. Dus dat maakt het verschil. Als je kijkt naar het provinciale OV toekomstbeeld, dan zie je eigenlijk dat het plan is om deze route aan te laten sluiten op de doorgetrokken Noord/Zuidlijn, tussen Amsterdam-Zuid en Schiphol, en dan bedienen ze eigenlijk alles.

De voorzitter: Verder nog vragen vanuit de commissie? Nee? Dan was u ... Verder bent u helder geweest. Hartelijk dank namens de commissie voor uw komst vanavond. Geniet nog even wat dit uitje. Wij vonden het fijn dat u hier was. U wordt door de bode begeleid. Of u daar ... Ja, dat mag ... Nou, dat wordt even geregeld. Dat komt helemaal goed. Wij gaan dat agendapunt behandelen. Wie mag ik als eerste het woord geven? Mijnheer Wiedemeijer, PvdA.

De heer Wiedemeijer: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn vanwege twee punten wel erg enthousiast. Ten eerste omdat het de mogelijkheid inderdaad biedt om andere verkeersstromen in de toekomst beter af te ronden. Maar wat ook belangrijk is, in de directe omgeving van het knooppunt, zowel wel aan de noordkant richting de Slachthuisbuurt als richting de Zuidweg bij de ontwikkeling Europaweg, komen er heel veel nieuwe bewoners. Heel veel mensen die met plezier in Haarlem moeten gaan komen. En juist als we op deze plek kiezen voor een OV mobiliteitshub, betekent dat dat we echt kiezen voor duurzame mobiliteitsvormen. Dus dan kunnen we bij die nieuwbouwprojecten kiezen voor OV en minder voor auto. Dus dit knooppunt is echt faciliterend aan alle mooie ontwikkelingen die in oost en Schalkwijk gaan plaatsvinden. Ik heb nog wel een praktische vraag. Het college heeft een definitief ontwerp vastgesteld voor de Amerikaweg-Schipholweg, en we zijn benieuwd hoe dat zich chronologisch tot elkaar verhoudt. En dan resteert eigenlijk niets anders dan ons enthousiasme hiervoor uit te spreken en u veel succes te wensen met de verkenning. Er zijn een aantal locaties in het gebied genoemd. En ja, daar geniet u wat ons betreft de vrijheid in om dat op te pakken. En nou ja, nogmaals, we zijn er erg blij mee dat u hiermee verder aan de slag kan.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Krouwels, D66.

De heer Krouwels: Dank u wel, voorzitter. Ja, het OV-knooppunt bij dit gebied heeft eindelijk een naam, Haarlem Nieuw-Zuid. En er is echt stevig doorgewerkt om dit hier op tafel te krijgen, waarvoor dank. Ik wil even niet ingaan op welke opties D66 Haarlem het hardst van gaat kloppen. Want een OV-hub op deze plek lijkt echt wel heel erg wenselijk. Maar het is heel erg ingrijpend en heel erg bekeken stedenbouwkundig. Moeten wij niet eerst in de commissie beheer een mobiliteitsplan vaststellen? Want er worden heel veel keuzes worden wel daardoor ook gesloten en uitgesloten. We isoleren hier een ontwikkelplan, waardoor er heel veel vragen onbeantwoord blijven. Bijvoorbeeld, hoe gaan de OV-lijnen lopen tussen dit Nieuw-Zuid en het station. Welke impact heeft dit op overstapmogelijkheden in het centrum? En denk bijvoorbeeld aan Haarlem Oost. Daar hebben we echt nog heel veel ... Daar hebben we ook een station liggen. Daar is heel veel ruimte, maar wordt een beetje geïsoleerd in deze plannen. Echt omdat het stedenbouwkundig wordt ingefietst. Ik ... Het is wel wenselijk hier iets te doen. Maar het wordt heel erg vanuit één richting bekeken. Wethouder, kunt u ook wat vertellen over de haalbaarheid? Want uit de stukken proef ik een beetje alsof haast lijkt geboden, maar heel veel opties zijn echt wel financieel heel ingrijpend. Kunt u iets vertellen over een verdeelsleutel? Het kwam bij de vorige behandeling al natuurlijk aan bod en net ook bij de inspreker van Rover, de rode draad om het station te ontlasten, kan nog wel eens de terugkeer van de blauwe tram zijn in Haarlem. Waarom komt dat weinig naar voren. Dit is heel erg bedacht vanuit de bus. Is er ook een tram first optie mogelijk die ik heb gezien van Rover. En als er een wens is bij de raad, moeten we daar niet alle ruimte voor reserveren? Wij hebben bij het stationsgebied een hele mooie tijdlijn gekregen, wanneer er besluiten moeten worden genomen. Waar zit de deadline van de tramlijn. Graag een reactie.

De voorzitter: Mijnheer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Voorzitter, ik word enthousiast van dit document. De varianten zijn heel inspirerend. Eigenlijk meer nog dan ik had verwacht. Maar ik heb wel een nadrukkelijke voorkeur voor één locatie, en dat is de locatie A++. Waarom? Deze studie is heel erg stedenbouwkundig aangevlogen, maar je moet ook vervoerkundig kijken. En alle bussen moeten uiteindelijk naar de noordzijde, of naar de Schalkwijkerstraat of naar de Rustenburgerlaan, en dat is heel gek om de Schipholweg twee keer te kruisen. En ook als je richting het oosten, is er aan de noordzijde veel meer mogelijk dan aan de zuidzijde. En we sluiten ons aan bij de pleidooien van de inspreker en net ook van D66, ontwerpen vanuit de tram. Misschien komt het eerste jaar de tram niet, maar ontwerp wel die hele baan en het hele ontwerp vanuit de tram. En daarom onze sterke voorkeur voor locatie A++ en ook de combinatie met de ontwikkeling op de hoek van de Schalkwijkerstraat. Want je moet natuurlijk wel met de draaicirkel van de tram rekening houden, en dat zie ik ook nog niet echt terug in het stuk. Maar dit blijft een verkeersknoop. En hoe gaan we die knoop ontwarren? En daar vind ik dus dat het stuk nog wat diepgang nodig heeft. Er wordt nu gezegd in verschillende varianten, er is ruimte voor maximaal vijf rijstroken voor de Schipholweg. De vraag is, heb je die vijf rijstroken nodig? En zo ja, waarvoor? Die heb je vooral nodig voor het afslaande verkeer. Maar als er geen afslaand verkeer richting of vanuit de Schalkwijkerstraat is, dan wordt die knoop heel erg ontward. En ik denk dus dat we in ons mobiliteitsplan nog eens even heel goed moeten kijken, willen we nog wel afslaand verkeer, autoverkeer, naar de Schalkwijkerstraat. Kunnen die auto's niet omrijden via de inrikker en een stukje verderop richting de Slachthuisbuurt of via de Prins Bernhardlaan. Want als je knoop ontward en je laat alleen nog maar bussen de Schalkwijkerstraat op dat punt oprijden, dan kan dat knooppunt veel anders op worden gezet. Dan heb je misschien maar twee of drie autorijstroken nodig. Heb je heel wat verkeer dat moet gaan ritsen vlak na de brug, heb je niet meer. Ze kunnen de auto's ook veel sneller doorrijden. En heel belangrijk, je hebt veel meer openbare ruimte over om dat knooppunt echt kwaliteit te geven. Niet alleen voor OV, maar vooral ook voor

fietsers en voetgangers. Dus wij willen echt nog een nadere vervoerkundige studie met meer kwaliteit, dus niet alleen stedenbouwkundig, maar ook vervoerkundig, en vooral vanuit de openbare ruimte gedacht. En dan zien wij hele mooie kansen voor een betere doorstroming voor de auto's, maar ook echt een toekomstgericht OV-knooppunt wat helemaal klaar is voor de tram. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Bruch, VVD.

De heer Bruch: Ja. Dank u wel, voorzitter. Het zal u niet verbazen dat de VVD iets minder makkelijker afstand neemt van autoverbindingen dan de ChristenUnie. Het viel ons op dat bij de stakeholders ook geen automobilist aanwezig is geweest. En andere stakeholders vonden een auto ook niet zo belangrijk. Maar goed, onze eerste gedachte was toch nog wel om misschien te kijken of er een P&R knooppunt kan komen voor de mensen die de stad in komen met de auto. Die daar hun auto achter laten en met het openbaar vervoer verder gaan. Maar uit het stuk wordt duidelijk dat we daar niet op hoeven te rekenen. Wat we dan wel krijgen, ik las een betere verbinding van Schalkwijk met het centrum. Dat verbaasde me dan weer, omdat het verkeer vanaf het OV-knooppunt met de fiets het centrum in moet, en ik weet uit ervaring dat fietsen tussen centrum en Schalkwijk nu ook al heel prima gaat. Maar wat er nou wel over blijft, en dat is mooi, is een verbinding met Amsterdam, en dan met name voor mensen voor wie een verbinding via Sloterdijk niet erg fijn is. Overstappen op Sloterdijk is geen feest. Naar de zuid-as is dat nodig, naar Schiphol is dat nodig, en daarom denken wij dat dit knooppunt zeker een aanvulling kan zijn voor Haarlem. Dan komen we toch weer even terug op de auto, want met de koffer op de fiets is niet fijn. Dus we zouden toch willen pleiten voor, kijk in ieder geval naar een behoorlijke kiss and ride zone. Dat mensen die met die bus naar Schiphol gaan toch ook even weggebracht kunnen worden met hun koffers. En eigenlijk kan ik samenvattend zeggen, we kunnen ons vinden in het ontwikkelen van dit knooppunt. Maar zijn nog niet zover als de ChristenUnie, dat we al precies weten waar het moet komen. Hoewel de noordzijde iets logischer lijkt dan de zuidzijde. Wij vragen om toch vooral ook naar een tram te kijken, want dat zou helemaal mooi zijn. En als dat enigszins inpasbaar is, denken ook wij dat een tram misschien wel veel fijner kan zijn dan een bus. En ja, samenvattend kunnen we dus zeggen van nou, we kunnen akkoord gaan met het verder ontwikkelen van het knooppunt. We zien wel een paar gemiste kansen, met name voor de automobilisten, dat betreuren we. Maar verder, ga vooral door.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Drost, GroenLinks.

De heer Drost: Ja Dank u wel, voorzitter. Ja, u kunt zich misschien wel voorstellen dat een GroenLinks-er wel enthousiast wordt van dit soort stukken. Ja, we heten misschien toevallig GroenLinks, maar we hadden ook net zo goed Openbaar Vervoer Vooruit of ... Nou ja, verzin een alliteratie met bus of tram. En ook zeker worden we enthousiast van de kwaliteit ook van de stukken. Waar ik wel enthousiast van werd, is dat er niet alleen vanuit een soort harde infrastructuurblik is gekeken, maar ook juist ook naar, maak er een mooie verblijfslocatie van. Sociale veiligheid, zet de mensen centraal. Zeker de ... Nou ja, PvdA die zei het net ook al terecht, er zijn daar veel ontwikkelingen, en het is voor GroenLinks echt ook van belang dat die plek daar in samenhang met al die ontwikkelingen wordt ontwikkeld. Een paar aandachtspunten. Nou ja, kijk, op het gebied van duurzaamheid echt 360 graden naar dat thema. Dus dan gaat het niet alleen over CO2 reductie, maar ook bijvoorbeeld de circulaire economie, om maar een thema te noemen. Het sociale aspect noemde ik net al. En dan heb ik het niet alleen over materialen, enzovoorts. Dat komt natuurlijk wat later in het proces. Maar ook juist modulair adaptief ontwerp. Wat er nou vaak niet gebeurt bij infra, is dat, wat hebben we over 10 jaar, over 15 jaar, over 20 jaar nodig? Ik zie dat ook best wel goed in dat stuk ook terug komen overigens, maar dat is voor GroenLinks gewoon een belangrijk thema. Qua locaties hebben we niet elke locatie goed doorgesproken. Anders dan dat we wat enthousiaster waren van de A locaties. Voornamelijk C, ook omdat dat

inpandig was. Nou ja, busstation Amstelveen zegt u misschien wel iets. Als ik daar bij de bus uitstap, ik word daar niet heel vrolijk van. Dus die zou ik misschien wel mee willen geven, G\ga daar niet direct voor. Dus houdt het vooral bij die A locaties. En inderdaad, de noordzijde is misschien er wat logischer in. En ook wel complimenten, want ik denk dat het ook wel gewoon ... Er is in korte tijd veel gebeurd, we zien bestuurlijke commitment van de vervoerregio tot de provincie. Ik denk dat het knap werk is, dus nou, zet hem op en succes daar verder in dit hele verhaal.

De voorzitter: Mijnheer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Ja. Het CDA gaat mee in het enthousiasme en de complimenten van verschillende partijen in deze commissie. We zijn blij met wat voor ligt. Het ontlast de binnenstad, het geeft meer mogelijkheden voor de ontwikkeling van de stationslocatie waar we het straks over gaan hebben. Schalkwijk wordt bij de stad beter betrokken, en de verbinding met de regio. Het is ook heel goed dat we samen optrekken met de provincie, dat is een belangrijk gegeven. En als het dan gaat om de beslissingen, dan zijn wij akkoord met het ontwikkelen van dit OV-knooppunt, beslissing 1. Beslissing 2, het voorgestelde zoekgebied. En beslissing 3, het vervolgonderzoek samen met de provincie, allemaal akkoord. Twee aandachtspunten. De missie van de inspreker is niet voor niks geweest. Want u krijgt gehoor, u krijgt ook gehoor van het CDA. Zoals de ChristenUnie het zo mooi zei, ontwerp vanuit de tram. En het tweede aandachtspunt is, ja, het is wel de slagader van het autoverkeer Haarlem in. Dus hoe dat matcht en in elkaar grijpt, daar geeft het stuk nog niet zo'n antwoord op, maar er moet natuurlijk wel goed aandacht voor zijn.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen, Actiepartij.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel. Een aantal aandachtspunten bij onze fractie vandaan. We misten nog een langzaam verkeer bereikbaarheid vanaf de oostkant in de scenario's, of in de locaties. Daar zouden we graag aandacht voor vragen. Het is inderdaad wat ons betreft iets te veel geredeneerd vanuit de bus, en niet voldoende gekeken naar alle andere modaliteiten. Als het gaat om de opmerkingen van D66 en ChristenUnie, daar kunnen wij ons grotendeels wel in vinden. En bij de risicoparagraaf staat een interessante, dat het namelijk een ... Dat de ontwikkelaars, HBB, Greystar, New Cheese, dat die een stedenbouwkundig programma van eisen willen opstellen om die plots te ontwikkelen. Wij hadden eigenlijk graag als stedenbouwkundig programma van eisen meegegeven hoe om te gaan met deze OV opdracht die er eigenlijk ligt, om vervolgens dan een goed SPV op te stellen. Dus misschien een andere volgorde, en verder zijn we benieuwd naar de uitkomsten. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ja. Dank u wel, voorzitter. Eén van de speerpunten van Jouw Haarlem is een bereikbare stad, en dat zien we gelukkig goed terug in dit stuk, al is het eigenlijk maar een startnotitie. Zo lezen we het in ieder geval. Bij het pleidooi van Rover kan ik me in ieder geval volledig bij aansluiten. Behalve tram, missen we echt, het woord mist ook in het stuk, metro. Terwijl we ook hier in de raad breed aangenomen moties daarover hebben, aansluiten bij de Noord/Zuidlijn. Mijnheer Visser van de ChristenUnie heeft daar ook een variant op. We hebben een vervoerregio MRA motie voor aangenomen. Nee, vervoerregio Amsterdam MRA. Goed dat er wel verbinding wordt gezocht met de provincie, Rijk en wat ons betreft ook Brussel. En ook de fysieke verbinding die mogelijk wordt gemaakt door deze ontwikkeling tussen Schalkwijk en de rest van Haarlem, dat is allemaal positief. En inderdaad, mijnheer Visser van het CDA, dit is een slagader voor het autoverkeer. Maar wat ons betreft mag hier ook hiermee met deze ontwikkeling een mokerslag toegebracht aan die totaal zinloze tunnel die nog steeds gepland staat. Twee dingen, voorzitter. Dus we missen die metro, die willen we

graag terug zien. Wat ons betreft kunnen we daar dus ook een amendement of motie over indienen. Dan weet u ook meteen hoe we dat in de raad behandeld willen hebben. Twee vragen aan de wethouders. Hoe verhoudt dit stuk zich tot het aanstaande stads brede mobiliteitsonderzoek? En de toch ook snel op de agenda staande Prins Bernhardlaan, waar ook behoorlijk wat geld voor gereserveerd is. Ook daar zijn moties op aangenomen wat tram en metro betreft. Dus graag een reactie daarop. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Van wie zie ik de hand daar ach... Oh, mevrouw Otten, Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Ja, Liberaal Haarlem vindt het goed om dit knooppunt te gaan ontwikkelen. Maar onderzoek dan ook hoe we met kleinere bussen de stad in kunnen gaan, en bouw ook grote parkeergarages, zodat bezoekers in ieder geval voor een redelijke prijs kunnen parkeren en ook de binnenstad kunnen bereiken. Een tram vind ik op zich een mooi idee, maar ik kijk er ook wat cynisch naar. Volgens mij is onder Zuidtangent, ik hoorde net 20 jaar, maar al veel langer geleden dat plan ook ontworpen, en ligt daar inderdaad een bak waar een tram in zou kunnen rijden. Maar daar is nog steeds niks mee gebeurd. Inmiddels zijn er natuurlijk andere vormen, zoals lightrail, metro. Dus ik zou niet per se aan tram willen vasthouden. Ik ben even benieuwd naar de reactie van de wethouder daarop. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. De plannen van Rover zijn natuurlijk fantastisch. Jammer dat er niet een prijskaartje aan zit. De Haarlemmers die willen natuurlijk een schone stad, en dat willen we natuurlijk allemaal. Leefbaarheid staat voorop. Dus wij zien dat wel zitten. Enkelt, net wat wij al zeggen, de bebouwing in Haarlem neemt toe, dus het verkeer neemt toe, dus we moeten toch wat geregeld hebben, voor de nazaten ook. Ik stam nog uit de trein dat de tram bij het Soendaplein reed, maar dat hebben de meesten niet meegemaakt. Dus dat is natuurlijk een pluspunt dat dat misschien wel weer gaat gebeuren. Dus wij kunnen dat voorlopig wel steunen, mits we natuurlijk zo meteen wel de cijfertjes erbij gaan krijgen, wat het allemaal kost. Want we weten natuurlijk niet wat deze tijd van corona ons gaat brengen in de toekomst. Dus het plan is prachtig, maar laten we ook eens even kijken naar de realiteit. En dat is misschien voor de wethouder ook iets, cijfertjes te zoeken als hij een vrije middag heb, om dat eens even te bedenken.

De voorzitter: Dank u wel. Ah, mijnheer Bloem, SP.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, ook de SP wordt erg enthousiast als ze deze mooie plannen ziet voor het gebied. Niet alleen als het gaat om OV, maar ook alle ontwikkelingen daar omheen. En ik hoop dat mijn cynisme een beetje weggenomen kan worden, want we hebben heel veel mooie plannen gezien, en daar hadden al twee tunnels en zes trams gelegen als het aan de plannen lag. En ik wil het enthousiasme niet temperen, maar ik wil wel vraag aan de wethouder vragen van, als u in die doorontwikkelingen komt, kom dan ook echt met realistische plannen, het liefst met tram. En soms kan dat ook zijn, maak de tram niet onmogelijk als het nu niet lukt om de tram te realiseren. Maar laten we elkaar niet voor de gek houden. Of het echt zo mooi kan worden als de plaatjes zijn, dat valt nog maar zeer te bezien als u ...

De voorzitter: U hebt een interruptie. Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Die tunnel hè. Wat vindt u daar nou van?

De heer Bloem: Nou, voorzitter, dat tunnelplan mag in het water wat mij betreft. Wat mij betreft investeren we dat liever onder water inderdaad. Wij investeren liever gewoon in dat OV-knooppunt. Dat is in ieder geval realistischer. Maar goed, die vraag staat, kom ook echt met iets wat ...

De heer Aynan: Voorzitter, ik had het eigenlijk over die OV-tunnel, weet u nog?

De heer Bloem: Ja, prachtig. Maar ook compleet onhaalbaar natuurlijk. En zeker niet naar De Kamp. Dan nog even de tram, heb ik genoemd. De haalbaarheid, dat is vooral erg van belang. En ja, we maken ons wel zorgen over ... Dit is een knooppunt, maar ja, de afwikkeling van alle OV richting centrum, dat is belangrijk. Al die lijnen die er op aansluiten, die moeten we wel behouden. Dus niet ten koste van alles dit realiseren, maar juist investeren in fijnmazigheid en dit er dan bovenop zetten. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Iedereen in de commissie geweest? Dan is het woord aan wethouder Roduner.

De heer Roduner: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de complimenten ook die zijn gegeven voor de kwaliteit van het stuk en het werk wat er ligt. Dus dank daarvoor. Ik zal een algemene aftrap doen en dan zal de heer Berkhout denk ik nog een aantal verdiepende antwoorden geven op, denk ik ook al, hoe het zich verhoudt, de ontwikkeling van de tram of het toekomstbeeld en het mobiliteitsplan. Ik vond het wel grappig. D66 vond het te veel stedenbouwkundig en te weinig mobiliteit, en GroenLinks die vond het juist te veel infrastructuur en te weinig ... En die vroeg weer aandacht voor dat andere deel. Ik denk, we zitten hier allebei, wethouder mobiliteit en de wethouder ruimtelijke ontwikkeling, het gaat volgens mij hand in hand. Ik denk dat er een goede mobiliteitsstudie aan ten grondslag ligt, die laat zien hoe de bus eigenlijk hier gaat groeien in de stad. Wat dat voor ruimtebeslag is, wat dat uiteindelijk vraagt van onze verbindingen. Nou, we hebben met elkaar de keuze gemaakt om het busvervoer door de binnenstad heen eigenlijk niet verder te laten groeien, het ruimtelijk beslag niet verder te laten groeien. En dan die ruimte op het andere vlak, andere plek, in te vullen. En dat is denk ik dit knooppunt geworden. We hebben ook gekeken naar andere knooppunten. Oostpoort, onder andere. Van wat zou dat een logische plek zijn? Maar eigenlijk vanwege de samenkomst van verschillende bestaande lijnen is dit het ideale punt om zo'n OV-knooppunt te laten landen. Dus ik denk dat dat ... En dan is wel natuurlijk de vraag van, hoe zorg je dat dat daar land. Er zijn inderdaad, zoals de Partij van de Arbeid zegt, veel woningbouwontwikkelingen ook omheen. En dan is het eigenlijk meer ... Dan ontstaat de vraag, hoe ontwikkelen we niet alleen het OV-knooppunt, maar hoe ontwikkelen we hier een mooi nieuw stukje stad. Hoogwaardig stukje stad waar straks heel veel nieuwe inwoners met heel veel plezier gaan wonen en werken en hopelijk ook wat recreëren. Dus dat is de opgave die hier voorligt. Dan zijn denk ik nog een paar specifieke punten hoe het zich verhoudt tot de Amerikaweg, Schipholweg, het DO. Nou daar hebben we naar gekeken, maar we hebben geconstateerd dat de huidige ingreep die voorligt, het is een relatief kleine ingreep, dat dat een no regret is. Sorteert ook al een beetje voort op eigenlijk de versmalling van de Europaweg op wat langere termijn, en is gewoon nu nodig om de, nou ja, de doorstroming op niveau te houden van deze ontzettend belangrijke verbinding in Haarlem. Slagader, is hij genoemd. Ik denk niet dat het heel verstandig is om hier nou een grote P&R neer te zetten. Als mensen graag in de binnenstad willen zijn, dan zou ik hen adviseren om gewoon naar de KAM te rijden, of het Houtplein garage of eventueel de Dreefgarage. Maar niet om hier de auto te parkeren en dan het laatste stukje verder met de bus of tram te gaan. Ik denk dat als je echt de binnenstad in wil zijn, dan zijn er volgens mij betere parkeerplekken. Maar een kiss and ride, zoals de VVD zegt, dat lijkt me een uitstekend punt om mee te nemen. Een adaptief ontwerp, komt natuurlijk allemaal een paar keer terug. Nou, dat is volgens mij ... Nee, dus ook aandacht vragen, naast ... Ook aandacht vragen voor dat die tram er op termijn kan komen. Nou, ik ... Volgens mij hebben we u duidelijk gehoord, dat gaan we expliciet meenemen. Het idee was altijd al om iets te ontwerpen wat ook robuust genoeg is om uiteindelijk de

tram te faciliteren. Maar daar zullen we in het vervolgstuk gewoon wat explicieter op terug komen hoe die dan ook echt in te passen is. Ja, dus er zit inderdaad wel ... De Actiepartij had nog een vraag over het langzaam verkeer van de oostkant. Dus nou, er komt ook in ieder geval bij de Europaweg, is de bedoeling, ook een fietspad aan de oostkant. En ik denk, even los van het langzaam verkeer, maar dit punt is wel een heel lastig kruispunt waar we inderdaad ook moeten kijken naar eigenlijk weer de verbinding maken tussen, nou ja, de Schalkwijk en de rest van de stad. Dus de huidige weg die is toch wel heel zwaar belast, de oversteekbaarheid van de weg is op punten ingewikkeld. Het zou mooi zijn als dit kruispunt, of dit knooppunt, kan bijdragen om uiteindelijk die twee stukjes stad wat meer aan elkaar te verbinden. En hoe we dat dan precies gaan doen, nou, dat gaan we nu verder uitzoeken. D66 had nog een vraag over de haalbaarheid. En er zit veel haast op. Ja, dat heeft u denk ik goed geconcludeerd. En ik denk dat dat op zich vanuit ons perspectief positief nieuws is. Haarlem is één van de 7 gemeenten om Amsterdam heen die in het samen bouwen aan bereikbaarheid-programma bereikbare steden zit. Dus dat zijn een aantal steden waarvan gezegd, daar speelt veel ook op het gebied van woningbouwontwikkeling, daar zou je iets extra's moeten doen om die steden goed bereikbaar te houden. Dat is een programma waarvan in ieder geval de hoop is vanuit de MRA dat dat op niet al te lange termijn ook in het MIRT kan landen, dat daar in ieder geval met het Rijk afspraken kan worden gemaakt over het door ontwikkelen van die programma's. Zelf ben ik samen met gedeputeerde Loggen van de provincie Noord-Holland daar ook toevallig bestuurlijke trekker van, dus dat helpt ook al wel weer om het Haarlems belang over het ... te brengen. Al ben ik natuurlijk vanuit mijn voorzi... Nou ja, is mijn opdrachtgeverspet natuurlijk volledig onafhankelijk. Maar het helpt in ieder geval voor het begrip. Maar dat betekent wel dat we hier ... Volgens mij, de provincie ziet, en de MRA zien dit ook als een hele kansrijke ontwikkeling die we graag aan het Rijk zouden presenteren. Waar we dus ook graag financiering voor zouden krijgen. Maar dat betekent wel dat we daar dit komend jaar echt snel stappen moeten zetten om in kaart te brengen wat het kan, wat het kost en wat er voor nodig is om dit te realiseren. Dus dat is eigenlijk wel een hele leuke ontwikkeling. Ik denk dat ik dan ...

De voorzitter: Ja.

Wethouder Roduner: Wel de meeste punten heb behandeld.

De voorzitter: Heel mooi. Mijnheer Berkhout, ga uw gang.

Wethouder Berkhout: Ja, dank u wel. Ja, om daar maar meteen mee te beginnen. Dat maakt dit project wel mooi hè. Ik heb ... Vaker spreek met u in de andere commissie trouwens, als het gaat om mobiliteit en de infrastructuur en eigenlijk wat we daarvoor nodig hebben, en dat is vaak gewoon geld. En daar worden we niet altijd even goed in bediend in deze kant de MRA, de westflank. Maar dit project, dit gaat de goede kant op, en dat is best wel interessant. We hebben hier vanuit de SOR middelen voor gereserveerd. We zijn vanaf het begin af aan met de provincie en de VRA hiermee aan tafel. Nou, wethouder Roduner zit op een interessante positie. Alle ... Dit gaat de goede kant op. Dus wat het realistische gehalte betreft, mijnheer Bloem, nou we zijn dichterbij dat we in jaren zijn geweest. En dat betekent ook dat we tempo willen maken. Dit past ook precies in de geest van het mobiliteitsbeleid wat op u af komt. We hebben het over drie knooppunten in de stad. D66, als u dan zegt van, pas op dat u Oostpoort niet vergeet. Nee, dit is echt ... U moet het zien als een driehoek, gewoon station Spaarnwoude, stationsplein en deze mobiliteitshub Nieuw-zuid. Maar deze, ja, we gaan wel echt ervoor om dit op een BO MIRT tafel te krijgen. Voor het eerst in jaren een Haarlems project op die tafel. Dus dat eventjes, ik wil u daar wel echt wel in meenemen. Daar zit volgens mij vanuit ons energie op, vanuit de organisatie, maar ook vanuit de gezamenlijkheid met de andere instanties VRA en provincie. En dan nog ... En dat past ook bijvoorbeeld binnen het regionaal OV toekomstbeeld, waar nu

ook op wordt doorgepakt. En ik zat er nog eventjes naar te kijken, maar er is ook wel een interessant onderzoek vanuit de provincie en de VRA, eigenlijk de partijen die de concessies aansturen. Die hebben gekeken naar de HOV corridors tussen Haarlem en de zuid-as en Haarlem en Schiphol, en daar is dit wel een missing link. Dus ook daar vinkt hij wel weer iets aan. Dus dat. Eventjes, er zijn wel een aantal dingen die ik even mee wil nemen. Even kijken, de ChristenUnie heeft het ook gezegd over het ontwarren van de knoop. U hebt het dan ook eigenlijk over de Schalkwijkerstraat, en u schetst daar, ik kan daar ook wel in mee als ik ... Ik droom bijna met u mee als we zo langs het Spaarne kijken. Dus ik wil zeker wel in de verdiepingsslag hierop kijken hoe we dat mogelijk kunnen maken. Maar dan kom je dus wel in die verhouding met het mobiliteitsbeleid. Een ander haakje met het mobiliteitsbeleid is dus ook het herrouteringsonderzoek voor de buslijnen. Er wordt ook vaak over geklaagd, de 346 en al die lijnen die via de Tempelier zo op die drukke route gaan. Dus ook daar samen met de provincie bezig voor een herrouteringsonderzoek. En daar kan dit een mooie locatie voor zijn hè. Trouwens, wilde ik nog wel eventjes ingaan op wat de VVD, de heer Bruch, zei. Want die verbinding tussen het centrum en Schalkwijk is helemaal niet zo heel slecht hoor. Je kunt prachtig ... Voor de fiets bedoel ik hè. Je kunt prachtig langs het Spaarne fietsen, eigenlijk nauwelijks met stoplichten. Dus wat ik ook vooral zou willen meegeven, dat willen we ook behouden. Want er gaat hier nog wel het één en ander gebeuren, maar dat stuk dat zit al goed erin.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, ik heb nog even een vraag. Gaat het ook iets opleveren voor het Houtplein, dat dat wat minder aangedaan wordt door bussen? Gaat het daar verlichting geven, en kunnen we daar al op koersen?

Wethouder Berkhout: Nee, zo zie ik dat niet. We zullen het straks over het stationsplein ... In ieder geval niet op de korte termijn. Er moet echt nog wel wat verdiepend werk op komen. Ik kan ook niet voorsorteren op zo'n herrouteringsonderzoek.

Mevrouw Van Zetten: Het Houtplein.

Wethouder Berkhout: Ja, dat weet ik. Maar ik ... Dat hoorde ik van u. Maar kijk, we gaan het straks over stationsplein hebben. Daar ziet u de samenhang, wat we zeggen, als we hier een OV-knooppunt doen, wat dat met een eventuele stop op het aantal toegenomen bussen daar zal doen. Maar ik zou graag willen dat ik al verder kan kijken wat die uitkomsten van het herrouteringsonderzoek zijn voor bijvoorbeeld een andere OV-locatie als het Houtplein. Kan ik nog niet, wordt er natuurlijk wel bij betrokken.

De voorzitter: De heer Bruch, VVD.

De heer Bruch: Ja even, wat de wethouder zei, dat gaf ik ook al aan. Ik weet dat, je kunt prima fietsen van Schalkwijk naar het centrum. Alleen er stond in dit stuk dat door dit knooppunt er een betere verbinding van Schalkwijk met het centrum zou komen. En ik zag die verbetering niet zo. Volgens mij is die ook niet zo nodig, maar ik vroeg me af wat daar dan het idee achter was.

Wethouder Berkhout: Nee, dus langs de Spaarne is die goed voor de fiets, en willen we dat behouden. Maar in algemene zin moet je wel zien als dus ... De Schipholweg is ook wel een barrière, heeft wel een barrière werking op dat vlak. Dus dat kan wel verbeteren als je het ongelijkvloers maakt. Ik denk in die geest moet u het zien. Dan nog eventjes door. GroenLinks heeft het over circulair. Niet alleen materialen, ook al kijken we ook op die manier ernaar. Houtbouw zou hier wel heel interessant kunnen zijn. Maar ook modulair adaptief,

zeker. Maar sterker nog, ik kreeg ook net nog even mee dat ook de architect die hier mee bezig is ook vanuit een klimaat adaptief perspectief hiernaar kijkt. Dus ja, die andere ambities die u en wij als stad hebben, die worden daar zeker ook in meegenomen, omdat je daar eigenlijk van scratch kan beginnen. Dus daar zit alleen maar winst op die terreinen. En nou, volgens mij heb ik dan ongeveer wel het meeste gezegd. Oh ja. Nee, nee, Jouw Haarlem nog eventjes. Want als het om mobiliteit gaat, en regionale mobiliteit, dan gaat het ... Dan heeft ... Dan hoorde ik de heer Aynan.

De heer Aynan: Ja. Altijd.

Wethouder Berkhout: Ja, toch? '...', ja. Dus wij denken ook altijd in dat regionale verband. Maar wat ik u net zei, we hebben al die partijen nodig om dit mogelijk te maken. Echter een metro wil ik u wel mee... Ik had trouwens eigenlijk willen vragen of u die vraag aan de heer Tebbens had willen stellen. Want die had u kunnen uitleggen wat het verschil is tussen een tram en een metro. Een metro is zwaarder, duurder en daarmee ook, ja, onnodig. Een tram is eigenlijk een betere optie. Ik zie geknik. Maar laten we ... Ik snak altijd om dat soort dingen ook zelf te kunnen zeggen.

De heer Aynan: Voorzitter, mag ik daarop reageren?

De voorzitter: Ja hoor.

De heer Aynan: Kijk, regeren is vooruit zien. En we hebben hier verschillende moties aangenomen. Het kan natuurlijk en-en zijn hè. Ook vooral omdat Schiphol en Hoofddorp bezig zijn met het doortrekken van de Noord/Zuidlijn, en het zou zomaar kunnen zijn dat die naar Schalkwijk wordt doorgetrokken. En dan is dit natuurlijk een heel logisch aanknopingspunt.

Wethouder Berkhout: Ja, hoe wij dat zien, is dat die route wordt doorgetrokken. Maar welke vorm dat dus heeft vanaf hoofddorp naar Schalkwijk, dat kan dus ook in een tramvorm. Zo moet u dat zien.

De heer Aynan: Prima en zo. Weet je, het ...

Wethouder Berkhout: Oké. Nee ...

De heer Aynan: Het gaat erom dat we dat gewoon op de agenda zetten.

Wethouder Berkhout: Nou ja, en daar zijn we dus nu mee bezig. Daar begon ik mee, dat we daar voor het eerst in tijden wel serieus kansen maken. En als je eenmaal een OV-knooppunt hier hebt, dan is het ook veel makkelijker praten om dat resterende stuk nog even aan te sluiten bijna. En nou, dan en je er al bijna.

De heer ...: '...' (buiten microfoon).

De heer ...: Nog 20 jaar.

Wethouder Berkhout: Ja.

De heer ...: Dan hebben we het alvast neergelegd.

Wethouder Berkhout: Nee, ik denk dat dat ongeveer ... Dat is het eventjes, voorzitter.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn in de commissie? Nee? Ik zie iemand zo doen. Wat betekent dat? Is het een hamerstuk?

De heer ...: Nee.

De voorzitter: Wat betekent dit dan? Ik zie iemand zo doen, dat is een hamerstuk.

De heer Aynan: Minimaal stemverklaring, voorzitter.

De voorzitter: Hamerstuk met stemverklaring.

De heer Aynan: Dit is een veel te mooi te stuk om zomaar een hamerstuk van te maken.

De voorzitter: Hamerstuk. Even ...

De heer ...: Ja, met stemverklaring.

De voorzitter: Oké, hamerstuk met stemverklaring. Prima.

Overige punten ter bespreking

13. Concept visie stationsgebied vrijgeven voor inspraak (FR)

De voorzitter: Dan, laatste agendaonderwerp vanavond. En daar hoeft u dan echt niet tot 23:00 uur over te doen. Dat is agendapunt 13, concept visie stationsgebied vrijgeven voor de inspraak. Er is een concept integrale toekomstvisie 2020-2040 voor het stationsgebied gemaakt. Nu geven de gemeente en de provincie gezamenlijk handen en voeten aan de transformatie van het stationsgebied door de concept visie ter inzage te leggen. De inwoners van Haarlem, de reizigers en andere belanghebbenden kunnen vervolgens zienswijzen indienen die zullen worden betrokken bij het definitieve voorstel aan de raad. Dit is ter bespreking naar de commissie gestuurd. Ja. Nou, daarvoor heeft weer één inspreker zich aangemeld. Bij u wel bekend, hij zit al op zijn plek, mijnheer Tebbens. Ga uw gang.

De heer Tebbens: Ja, hallo alweer. Ik wil even vooraf zeggen dat het stationspleinplan zeker geen slecht plan is, maar er ontbreekt nog wel één en ander, en daar wil ik het even over hebben.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Tebbens: Want ik wil aan u graag vertellen hoe het stationsplein het warme OV-hart van de stad en de regio kan zijn. Want dat ontbreekt eigenlijk. Want een OV-knooppunt is wat het stationsplein altijd al geweest is en ook zal moeten blijven. En dat zeggen niet alleen wij van WC eend, of ik bedoel eigenlijk Rover. Maar dat zegt ook de Metropoolregio, de provincie en Haarlem zelf in de SOR. Drie dingen zijn nodig voor een stationsplein als warm OV-hart. Gezondheid. Trein, tram en bus dienen dicht bij elkaar te liggen, dat gaat dus over loopafstanden, over gemak. Ten tweede, trein, tram en bus dienen zichtbaar en comfortabel te zijn. Dat gaat dus over overzicht en dat mensen zich welkom voelen op het OV-knooppunt. En ten derde, de tram wordt de hoofddrager van het OV. Als het niet volgend jaar is, dan is het wel in de jaren daarna. En wat we zien in het ontwerp wat nu voorligt, is dat de stedenbouwkundige opgave eigenlijk al deze zaken een beetje wegdrukt. Ten eerste, de loopafstanden. In vijf van de zes varianten ligt het busstation ver weg. Ofwel helemaal aan de andere kant van het plein, ofwel in een gebouw of helemaal bij de Jansweg. En het

stedenbouwkundig ontwerp mag natuurlijk nooit ten koste gaan van de OV-functie, dat is een heel slecht idee. Dus volgens ons heeft eigenlijk alleen variant 4 wel de korte loopafstanden. En dat is die variant met de overkapping op het plein voor de hoofdingang van het station. Ten tweede, de zichtbaarheid en comfort. Het huidige stationsplein vinden mensen lelijk, stenig en Oost Europees, las ik in de krant. Dus daarom staat ook in de startnotitie dat het stationsplein wel een fijne plek moet worden. Ik denk niet dat het echt is gelukt. We zien, bijvoorbeeld op bladzijde 55, juist foto's van busstations met veel steen en beton. En dat komt ook omdat in vier van de zes varianten de bus in een gebouw zal gaan stoppen. Dat is niet echt gezellig, zegt mijn vrouw dan. Ons advies is om te kijken naar het busstation Heerlen en naar het nieuwe tramstation van Amsterdam-Zuid. Daar wordt veel groen gebruikt en veel zachte materialen. Nou dan als laatste, het stationsplein als tramstation. Want de startnotitie zegt dat ook een tram onontbeerlijk is, want het busstation bereikt zijn grenzen, daar hebben we het net over gehad. En ja, dat zien we eerlijk gezegd ook hier niet terug. De tram lijkt weer bijzaak. Want ...

Griffier Blaauboer: De tijd ... (buiten microfoon).

De heer Tebbens: Dank je. Onduidelijk is hoeveel tramperrons er nodig zijn, en hoeveel ruimte dat in gaat nemen. Onduidelijk is ook waar reizigers prettig kunnen gaan wachten.

De voorzitter: Uw tijd is op, kunt u afronden zo langzamerhand?

De heer Tebbens: Ja. Komt er een overkapping of staan mensen gewoon in weer en wind te wachten? En onduidelijk is of het dak van de fietsenstalling die tram wel kan dragen. Wij adviseren dan ook om ook hier de tram op één te zetten. De tram dient weer leidend te zijn in de ontwerpen. Ontwerp een plein niet als busstation, maar als tramstation. Samengevat. Wij willen als Rover zeker wel doorgaan met dit plan, maar dan wel met die variant 4 en mits dit ontworpen wordt als tramstation. Hartelijk dank weer.

De voorzitter: Dank u wel. Dat roept gelijk vragen op. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nou, ik wil nogmaals vragen. Of tenminste, nogmaals ... Iemand anders heeft ook al ... Hoeveel gaat zo'n tram kosten? Want ik vind het wel heel makkelijk hier gezegd. En bij het OV-knooppunt kon u daar geen antwoord op geven, maar ik vind toch wel dat u als Rover wel daar een gedachte over kunt hebben, over aan hoeveel miljoen we moeten denken. Want er zijn overal voorbeelden van steden waar het gebeurd is. U bemoeit zich met al het openbaar vervoer in heel ons land. Dus graag een indicatie waar we op moeten rekenen als we hier voor een tramstation gaan.

De heer Tebbens: Nou, ik heb het bedrag niet meer paraat, maar het stond in de startnotitie stationsplein. Dus daar kunt u het zelf nalezen. En er is eigenlijk geen alternatief, want ook Utrecht zag op een gegeven moment dat het bussysteem gewoon aan zijn grenzen raakte.

Mevrouw Van Zetten: Ja, daar ... U hoeft mij daarvan ...

De heer Tebbens: Op een gegeven moment is het dan gewoon een zaak van Haarlem, de provincie en de landelijke velden om dat voor elkaar te krijgen.

Mevrouw Van Zetten: Nee, dat begrijp ik wel. U hoeft me wat dat betreft niet te overtuigen. Maar ik vind het wel prettig als mensen hier inspreken, u komt heel vaak hier, u pleit heel erg voor de tram, dat u dan

misschien toch wel een stuk ergens heeft gelezen op wat voor bedrag we dan moeten rekenen, gezien de voorbeelden overal in het land en in Europa.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Zijn er nog andere vragen vanuit de commissie?

De heer ...: '...' (buiten microfoon).

De voorzitter: Nee, mijnheer Amand.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij dat mijnheer zijn uitje geslaagd is vandaag. Enkelt ... Ja, Trots heb altijd goede opmerkingen. Wij willen natuurlijk nog ook eens zien de kostenberekeningen. En onze vraag is natuurlijk, gaat onze prins natuurlijk ook meebetalen? Onze rijke vastgoed prins die daar ook een belangrijke panden bezig op het stationsplein, of heeft u daar geen contacten mee? Dat zouden we wel eens willen weten.

De voorzitter: Verder nog vragen vanuit de commissie? Dan was uw bijdrage helder. Nogmaals bedankt namens de hele commissie voor uw komt vanavond. De bode zal u eventjes netjes begeleiden. Of blijft u zitten? Ja, van mij mag het hoor. Ik ... Goed, wij gaan ... Dat regelt zich vanzelf. Wij gaan dat agendapunt behandelen. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. We zijn akkoord met het vrijgeven van dit plan voor inspraak. Na de zienswijze van Rover, die we net hebben gehoord, zijn we ook heel benieuwd naar wat de rest van Haarlem hiervan vindt. Dus akkoord.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Wiedemeijer, PvdA.

De heer Wiedemeijer: Nou ja, inspraak sowieso geweldig. Maar nog even wat bigger picture. Er worden eigenlijk drie scenario's uiteen gezet. Eentje gaat van goed huwelijk en de ander gaat tot goede vrienden. Nou daar zitten dat soort reikwijdte van intensiteit. Bij goed huwelijk is het belangrijk dat inderdaad met de ontwikkelaar Pinnacle goed wordt samengewerkt in de meest intensieve variant. De Partij van de Arbeid denkt dat in het scenario goed huwelijk er ook de meest hoogwaardige kwaliteit gerealiseerd kan worden, waarbij de toekomstige OV-modaliteiten samen gebracht kunnen worden in een gebouwde vorm. En wat is daar nou het voordeel van? Dan heb je dus op het stationsplein, heb je nog meer ruimte over voor, nou ja, waar je kunt recreëren, misschien wel een leuk terrasje. Dan wordt het echt een warme entree. We zijn ook heel erg blij met het vele werk wat er tot dusver in is gestopt. Eigenlijk is het leukste van het raadswerk is allerlei prachtige plaatjes kijken waarvan 99% nooit het daglicht zal vinden, maar dat is toch erg leuk. En zeker als het ook nog erg mooie plaatjes zijn. En toch gaat één van die plaatjes hoe dan ook het daglicht vinden. En we hebben nog een opmerking. Ik zou vooral inzetten op kwaliteit, dus bekibbel daar vooral niet op. Kijk ook goed met, nou ja, we zijn niet echt groot fan van de vastgoedbranche, maar u bent nou eenmaal afhankelijk van Pinnacle om hier tot een succes te komen. Dus ja ... Nou, laat ik maar niet te veel mijn gevoelens over de personen in kwestie uitspreken. Ik hoop dat u het tot succes weet te brengen. Ik heb nog wel een praktische vraag. De Lange Heerenstraat, daar hadden we een motie over aangenomen, op weg naar een groene Lange Heerenstraat. Dat lijkt toch wel een beetje een project wat misschien pas over een jaar of 5 het daglicht kan vinden. En wij ontvangen eigenlijk nog steeds relatief veel klachten van hardrijders door die bocht die daar aan het eind zit. Dus ik ben toch benieuwd of u op een gegeven moment, u zult waarschijnlijk nog wel meer inspraakreacties ontvangen, of u misschien met de bewoners daar wonen een plan kan maken hoe dat

misschien eerder dan 5 jaar weg kunt nemen. En voor de rest, gaat u vooral door met de uitvoering. Nog meer mooie plaatjes ook geweldig. En wij zien er enorm veel potentie in, en harstikke veel succes.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: ik wil wel wat zeggen. Ja.

De voorzitter: Nee, maar zij was wel eerder. Ja, ik onthoud wel eens dingen.

Mevrouw Van Zetten: Was ik eerder? Nou ik dacht, iemand anders is eerder.

De voorzitter: Nee, u was net eerder.

Mevrouw Van Zetten: Maar ik wil best een paar dingen zeggen. Ja, persoonlijk heb ik al woeste avonturen beleefd met het stationsplein in de jaren dat ik hier zit. Ja, er is gewoon echt al meer dan 35 miljoen uitgegeven, zeker wel, om het een prachtig verblijfsgebied hier in Haarlem te maken. En dit is uiteindelijk het resultaat geworden. Dus ik wens het college enorm veel succes. Ik vind wel, ja, die relatie met Pinnacle is natuurlijk wel heel erg belangrijk. En ik ben benieuwd of u er uit gaat komen. Want ik ben jaren geleden al daar eens op bezoek geweest om hun mooie ideeën over het stationsplein aan te horen. Maar ja, dat is echt geloof ik al zeker 5 jaar geleden. Ik zou het nog na kunnen kijken. Dus ik ben wel heel benieuwd wat er uit gaat rollen, en ik houd het in de gaten.

De voorzitter: Mijnheer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Ja, over dit stuk ben ik wat meer teleurgesteld dan het vorige stuk. Omdat voor mijn gevoel we te weinig stappen hebben gezet sinds de vorige keer dat we over het stationsplein spraken. Er staan wel hele mooie foto's in, maar erg veel varianten. En eigenlijk vind ik geen een variant er uit springen. Want er is te weinig ontworpen vanuit het openbaar vervoer, maar ook vooral vanuit de openbare ruimte. En er staan zelfs echt hele vetgedrukte citaten in als van, het busstation groeit niet. De omvang van het huidige busplein is het uitgangspunt voor deze visie, en het kan mogelijk zelfs kleiner. Ja, dat is als die tram er komt, en ik hoop dat die tram er komt. Maar het kan ook nog wel 10-20 jaar duren voordat die tram er komt en dan hebben we ook een leefbaar stationsplein nodig wat een OV-knoop is. Het huidige busstation is gewoon te klein. Ik zeg niet per se dat er extra bus perrons bij moeten komen, maar ook de huidige perrons zijn gewoon veel te smal. En je hebt er geen beschutting. Dus ook als je alleen al de perrons wat breder zou maken, heb je een grotere busstation nodig. En dus moet je met Beresteijn kijken, dus kom je al gauw bij scenario huwelijk. Overigens is er nog een ander scenario, dat is het scenario overkopen. Dan heb je zelf de regie, en dat is misschien best wel een interessant scenario. Maar wij vinden dat er uiteindelijk echt vanuit het OV, vanuit de fiets en vanuit de voetganger moet worden ontworpen. En dat betekent dus, zeker als je weet dat die tram echt nog wel eventjes duurt, dat er ook meer vierkante meters voor dat busstation moet komen. Voorzitter, ik zie een interruptie.

De voorzitter: Interruptie, mijnheer Klaver.

De heer Klaver: Ja, u legt de nadruk op de tram. Maar we hebben het net over station, over OV-knooppunt Nieuw-zuid gehad. En die willen we juist realiseren om te zorgen dat de groei op het stationsgebied beperkt kan blijven.

De heer Visser: Ja, maar zelfs als de groei beperkt blijft en we nieuwe buslijnen krijgen, en ik heb daar best wel wat ideeën over, nieuwe buslijnen die niet bij het stations komen. Maar dan nog houd je de huidige omvang van het OV, en dat is al te veel op het huidige te krappe plein. En ik ben ervan overtuigd dat dit plein heel veel kansen biedt, ook voor meer vastgoed, zeker weten. Maar je moet wel ontwerpen vanuit de primaire functie van dit gebied, en dat is een mobiliteitsfunctie. Dat is allereerst OV, maar vooral ook daarnaast de fiets en de voetganger. En ik word wel heel enthousiast over wat er in het plan staat over fietsenstallingen. Dat vind ik echt wel een verbetering ten opzichte van het vorige plan. Maar als je bedenkt van, hoe moet er een tram in dit plan gaan rijden. Heb je meerder sporen nodig, ook daar heb je perrons voor nodig. Er ontbreekt totaal visie op die hele verkeerskundige kant in dit verhaal, ook als we die tram willen. Dus dat moet echt veel beter, en daar is echt nog een verbetering nodig. En dan hebben we wat dat betreft bij Nieuw-Zuid het afgelopen jaar veel grotere sprongen gemaakt dan bij het stationsplein. Dus ik hoop echt dat we nu het komend jaar bij het stationsplein wel die sprongen gaan maken. En één uitdaging is dan ook de N200 aan de Noordkant, de barrièrewerking die wordt goed benoemd. Ja, een tunnel is daar natuurlijk heel erg duur. Dus ik ben heel benieuwd naar de ideeën in het mobiliteitsplan, van hoe kunnen we meer verkeer om de stad heen leiden, zodat het op de N200 rustiger wordt en daar die barrière werking weggaat. Voorzitter, voor dit moment houd ik het hierbij.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Een prachtplan, ik zei het net al. Ik hoop dat onze prins diepe zakken heeft om mee te betalen. En vergroening zou natuurlijk ook wel eens heel erg goed wezen. We hebben jaren geleden ook die mooie tegels allemaal gehad, dat heb miljoenen gekost. Trots zou willen dat ook natuurlijk de bus of tram of wat er komt, ook liefst onder de kap zou landen. Dat we daar dus opstaphavens maken. Dan hebben we het plein helemaal vrij. We kunnen ook met de horeca wat daar zit een beetje schuiven. Ik krijg het net nog appje van oudere mensen die zeiden, kan Ekesto niet terug komen in Haarlem. Dat zou natuurlijk ook iets wezen voor het stationsplein. Een sociëteit die er altijd in mijn jonge jaren was. Dus dat is natuurlijk wel een dingetje wat speelt. Dat zal voor de ouderen die meekijken ook wel weer even een lachertje worden, maar dat was een leuke tijd. Dus wij zouden willen, ga door zo, maar probeer het wel te vergroenen. Niet deze stenen massa die er nu is, daar moeten we nou eens een keer vanaf. En nu hebben we de kans. Iedereen heeft belangen. De prins heeft belangen, laten we dat nou goed samen doen. En misschien wordt het een heel goed huwelijk en zonder scheiding. Dus we kunnen wel zeggen, ga door. En we horen wel van de plannen. Als het allemaal goed gaat, vergroenen met een groenparagraaf. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Krouwels, D66.

De heer Krouwels: Dank u wel, voorzitter. Ik sloot de vorige behandeling af met, voor D66 Haarlem staat bij het stationsplein OV op prioriteit 1, 2 en 3. Het betoog van de ChristenUnie is dan ook erg aan ons hart gegrepen. Wij zien het niet overal terug, en we zien best wel een verschuiving naar stedenbouwkundige prioriteiten. En station Haarlem ... Ik zie een vinger ...

De voorzitter: De heer Aynan, interruptie.

De heer Aynan: Naar mijn weten heeft D66 uit volle overtuiging voor gestemd voor SOR, en daarin staat de voetganger op 1, de fietser op 2 en OV op 3. En nu hoor ik dat OV op 1 staat, op 2 en op 3.

De heer Krouwels: Misschien heb ik het een beetje verkeerd verwoord. Laat ik zeggen dan, bereikbaarheid op nummer 1, 2 en 3, als het gaat om het ontwikkelen van het stationsplein. Dank u wel dat u mij even verbetert.

De bus, trein en eventueel tram moeten in de toekomst dicht bij elkaar liggen. Ja, in deze plaatjes blijft er eigenlijk dan nog maar één optie open. Ja, ga hier verder mee. We zijn ook heel benieuwd wat Haarlem hiervan vindt, daarom mag het echt wel de inspraak in. Wat ik nog een beetje mis in deze notitie is, ja, commissieleden, dit stationsplein ligt er nog niet zo lang. Dus wat hebben wij geleerd vanuit het verleden, dat zou ik echt heel graag een beetje terug willen zien. Want dat dit weer op de schop moet, is erg jammer. Had ik al gezegd, bereikbaarheid op 1, 2 en 3 voor D66 Haarlem.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen, u steekt uw hand op. U hebt nog maar een paar seconden overigens, weet u dat? Echt ... Oké, heel, heel erg kort.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel. Op 1A, 1B en 2A en 2B komt ook wat ons betreft de plaats functie, de verblijfsfunctie te staan. Dus ook de functies rondom het plein zijn voor ons van belang. En de noordkant blijft voor ons een struikelblok. We hebben het de vorige keer over een tunnel gehad, en daar zijn we nog niet helemaal uit hoe we dat voor ons zien. Maar de noord ontsluiting van het plein is ook van ons ... Van het station, is van belang. We zijn erg benieuwd wat de Haarlemmers van deze visie vinden. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Blokpoel, VVD.

De heer Blokpoel: Ja. Dank u wel, voorzitter. Een goed huwelijk is belangrijk natuurlijk, maar in deze context blijven we liever goede vrienden. En dan wel goede vrienden waarbij de oude stadstructuur voorop staat. Oftewel, de VVD kiest voor het laatste scenario uit de visie. Dat heeft onze warme voorkeur. En waarom dan? Want juist daar benut je alle ruimte, de ruimte die de VVD al eerder in de behandeling heeft aangehaald om juist Beresteyn te benutten, juist het pand van Rijksvastgoedbedrijf ook te benutten. En niet alleen maar te focussen op de plot recht voor het station. Het biedt ook tegelijkertijd de ruimte om juist te gaan schuiven. Ik hoor D66 zeggen van, ja, het wordt een beetje stedenbouwkundig. Ja, mijnheer Krouwels, heel fijn juist, want dan wordt het ook meer een leefgebied dan alleen maar meer een transfergebied. Dan wordt het meer een gebied waar Haarlemmers ook willen verblijven, en niet alleen maar heen komen om de stad in te komen of weg te vluchten. Het is juist een plek waar ook gewerkt kan worden, waar mensen kunnen wonen en ook waar Haarlem weer mee vooruit kan en ook de bus en eventuele tramverbinding, die er ooit gaat komen, goed kan faciliteren. Waarbij in de variant waar de VVD een voorkeur voor heeft, mensen rechtstreeks vanuit het busplatform het station binnen kunnen wandelen. En dat die verbinding beslecht wordt, en dat men niet meer een heel plein over hoeft.

De voorzitter: Interruptie, mijnheer Krouwels.

De heer Krouwels: Is de VVD dan ook van mening dat voor al die ambities, dat hier echt genoeg ruimte ligt om dit allemaal te bewerkstelligen?

De heer Blokpoel: Ja. Want ik ben geen stedenbouwkundige, en ik neem aan dat stedenbouwkundigen dit hebben ontworpen, hiernaar hebben gekeken en hier de mogelijkheden toe zien. Anders lagen deze varianten er niet. En als dat niet zo is, ja, dan horen we het graag van de wethouder. Toekomstgericht dus, maar zeker met een historiserend karakter. Er staan enkele foto's in, beelden van 1915, eentje van 1867 zelfs, en daar zien we ook juist die structuur terug die onze warme voorkeur heeft. Het voegt kwaliteit toe, het voegt woonklimaat toe en uiteindelijk, ja, mogen we ook wel zeggen, gaan die verschrikkelijke panden die er nu staan, worden gesloopt en er wordt nieuw gebouwd. Dat we kwaliteit toevoegen aan de stad, kwaliteit die hard nodig is en ook echt bijdraagt aan het gebied. Fietzers die moeten de ruimte krijgen van zowel vanaf noord komend. Er staan meerdere varianten. Ja, laat de inspraak zijn werk doen. Tunnels vanaf noord zo de

fietskelder in. Prachtig, maar uiteindelijk moeten mensen ook naar het centrum. Het liefst linksom, rechtsom van het station. Maar goed, als de Jansweg benut wordt als busstation of als busstraat, ja, dan vervalt linksom, dat begrijpen we ook wel weer. Maar zorg dan dat de Kruisstraat, die biedt dan alle ruimte, want de bussen zijn er dan niet meer, dat dat een brede fietsstraat en wandelstraat wordt. Bijna een promenade de stad in. Het biedt heel veel potenties. De tunnels, wie g... Ja, hoe gaan we dan financieren? Uiteindelijk is Alma et Albert één grote uitruil en wordt één grote financieringsopgave. Kunt u daar al een tipje van de sluier over oplichten hoe we dat denken te gaan doen? De auto's aan de noordzijde en natuurlijk N200, elke zomer staat het dagen achter elkaar vast. Ja, we pleiten eerder voor een tunnel vanaf het Spaarne zo door richting Bloemendaal. Nou ja, dat was iets te ambitieus, dat begrijpen we ook. Uiteindelijk kunnen we ook nog aan de zuidkant van Haarlem, bij Schalkwijk, kunnen we ook nog een mooie tunnel leggen. Maar ja, ik hoor daar niet hele enthousiaste geluiden over eerder vanavond. Dus dat zeggen we nu maar even verder niet. Anyways, het is een probleem aan de noordzijde vanaf het station, dat zien wij ook. We zien daar niet direct een oplossing voor. Ja, de ring moet voltooid worden aan de noordkant van Haarlem. Wellicht biedt dat de oplossing om het verkeer om de stad heen te leiden en niet dwars door de stad heen. We kijken uit naar de inspraak. En nou, nog meer eigenlijk naar de uitvoering hiervan. Al weten we ... Beseffen we ons ook dat we hier nog een aantal jaren op moeten wachten.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Ja, het CDA vindt het wat voorligt rijp voor de inspraak. We vinden het heel creatief, we vinden het toekomstgericht en out of the box. Dus wat dat betreft zijn we heel blij met het stuk. We worden blij van de scheiding tussen stadsplein en busstation. We worden blij van de meer levendigheid, van de noord-zuidverbinding voor fietsers. Dat het aantrekkelijker wordt voor fietsers en voetgangers. De herontwikkeling van Beresteyn en Beijnes. Die uitstraling is nu natuurlijk belabberd. We zijn benieuwd naar de oplossing die er, ja, nog moet komen voor de N200. Want ja, die is nu wel ondergeschikt in de visie, maar is in feite voorwaardelijk voor de realisatie. En ook in dit geval zouden we zeggen, ja, neem de ... Hoe zei de ChristenUnie dat, ontwerp vanuit de tram. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Bloem, SP.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, het is denk ik niet helemaal duidelijke benoemd. Ook ik heb me best wel vaak in het verleden met dit stationsplein moeten bemoeien. Het is op dit moment natuurlijk niks anders dan een spekladde Chinese natuurstenen lelijkheid die onze stad ontsierd. Mensen staan er in de kou en in de regen, bussen kunnen er niet keren. Elk ontwerp is eigenlijk al beter. Ik hoor weinig debat. Dus verbetering is zeker welkom, ruimte voor verbetering. De varianten zijn er, en daar mag de stad een uitspraak over doen. Het zal denk ik wel een moeilijke inspraak worden, want ook de vorige keer, zeker als het gaat om de verkeersstroom van de bussen, zijn er wel veel mensen die echt wel een goed belang ook hebben als het gaat om de Parklaan, de school die daar de vorige keer een belangrijke rol heeft gespeeld. Dus dat wordt spannend. Ook de variant huwelijk die misschien wel het mooiste is. Maar ja, een goed huwelijk, weet ik uit ervaring, kun je niet afdwingen. Dus ik ben erg benieuwd hoe zich dat gaat ontwikkelen. We geven het vrij voor de inspraak, en ja, we realiseren ons ook dat het lang gaat duren voordat we dit kunnen realiseren. Maar we hopen dat dit weer een stap is naar een mooier, beter stationsplein.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ja. Bedankt voorzitter. GroenLinks is voor een groen stationsplein. We hebben een paar punten die we de wethouder alvast willen meegeven. GroenLinks zou graag in deze visie een specifieke

baan voor het OV willen zien, zodat we wanneer we klaar zijn voor de lightrail of tram, deze simpelweg ook kan worden toegevoegd op basis van deze stukken. Dus houdt daar rekening mee. In de visie wordt gesteld dat er een onderzoek komt in 2025 over de mogelijkheden voor het verbeteren van de fiets- en wandelverbinding. Ja, dat lijkt mij rijkelijk laat. Ja, kunnen we dat niet eerder doen? Bijvoorbeeld dat het dan kan worden meegenomen in het mobiliteitsplan. En nog een vraagje, is er rekening gehouden met oplaadpunten voor e-bikes. Want dan wordt het misschien mogelijk om zonne-energie van het stationsdak te laden voor de gestalde e-bikes in het station. En dan een leuk idee voor bij de '...' stationsplein.

De voorzitter: Mijnheer Blokpoel, VVD.

De heer Blokpoel: Ja, mevrouw Oosterbroek, we hebben het hier over een visie voor het stationsplein voor de komende 20 jaar, en u begint over laadpalen?

Mevrouw Oosterbroek: Ja nou, ik ben heel concreet. Kijk, we hebben het hier over het stationsplein. Ik heb ideeën voor het stationsplein. En dit zijn de ideeën voor het stationsplein, en wellicht kunnen we het alvast meenemen, kan het morgen worden gerealiseerd of volgende week. Maar ik heb wel de mogelijkheid nu om die ideeën mee te geven, dus dat doe ik dan ook graag.

De heer Blokpoel: Oké, maar ... Voorzitter.

Mevrouw Oosterbroek: En een leuk idee voor het stationsplein.

De heer Blokpoel: Oké, maar u wilt dus een visie vaststellen voor het stationsplein voor de komende 20 jaar, waar het hele plein en de omgeving mogelijk op de schop gaat. En het gaat u om dat er binnen nu en een aantal maanden laadpalen komen midden op het stationsplein? Of waar ziet u die dan, als u toch zo concreet wil zijn?

Mevrouw Oosterbroek: Nou, goeie. Maar, wacht even. En mijnheer Blokpoel, daar wil ik echt wel ook serieus op ingaan. Er wordt daar heel veel gesteld in deze visie, en dit is iets wat er nog niet wordt gesteld in deze visie. Dus ik kijk 360 graden naar dat stationsplein, en ik zeg, houd ook rekening met die e-bikes. En als u niet 100% die input nu wilt leveren aan het college, maar dat pas op het laatste moment doet. Ja, dan realiseert u uw plannen niet. Dus het is juist handig om nu alvast je ideeën mee te geven. En ik heb ook met veel, ja, interesse geluisterd naar uw ideeën over het huwelijk en de vriendschap van de herontwikkeling van Beresteyn en Beijnes. Want GroenLinks wil graag inzetten op dat daar ook maatschappelijk vastgoed komt. En, nou ja, wij vinden dat in deze ontwikkeling misschien wel wat culturele en duurzame parels kunnen huisvesten op die A locatie. Juist omdat we het hier hebben over die lange termijn. En juist omdat cultuur, ja, dan dicht bij die werkende en dynamische plek kan komen, zodat het ook een leefbare plek wordt. Dus ja, wellicht is dit te realiseren in een goed huwelijk, of wellicht is dit te realiseren met een goede vriendschap. We willen het de wethouder in ieder geval meegeven om bij het verder verdiepen van de relatie te verkennen of er vruchtbare grond is voor maatschappelijk vastgoed voor cultuur en duurzaamheid.

De voorzitter: U hebt een interruptie van mijnheer Amand.

Mevrouw Oosterbroek: En dus dat is de vraag aan de wethouder.

De voorzitter: U hebt een interruptie van mijnheer Amand.

De heer Amand: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wilde vragen aan mevrouw Oosterbroek, eigenlijk, hoeveel grondpositie heeft de gemeente Haarlem daar op het stationsplein? Gaat u dat nou is mij vertellen. Dat wil ik wel eens horen van u. Ik denk enkelt de tegels.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, ik weet dat niet uit mijn hoofd.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Amand: Ik vraag het aan u.

De voorzitter: Ja. U krijgt geen antwoord, ze weet het ... Mevrouw Otten, Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Ja, deze keer ben ik het enigszins eens met mijn linkse vriend, mijnheer Bloem, van de SP. Ook ik geloof niet in goede huwelijken.

De voorzitter: Was dat uw linkse hobby? En ook de heer Bloem?

De heer Aynan: Spreekt u uit ervaring?

De heer Bloem: Voorzitter, inmiddels geloof ik in een heel goed huwelijk. Ja?

De voorzitter: Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Inderdaad, ik spreek uit ervaring. En het stationsplein, het huidige stationsplein vind ik een lugubere plek. Ik was er vandaag nog. Nou ja, je glijdt inderdaad uit, de bussen draaien bijna over de stoepen heen. Ik voorzie eigenlijk in alle opties gewoon problemen, want we hebben echt een aantal problemen. Bij de Parklaan, bij de Janstraat, gewoon de ruimte tussen het station, voor het station. Dus ik kijk cynisch naar de plannen, en ik denk dat het inderdaad een buitengewoon moeilijke inspraak gaat worden. En ik blijf ervoor pleiten dat we meer buiten de stad de grote bussen houden, en met kleinere bussen de stad in gaan.

De voorzitter: Dank u wel. Niemand meer vanuit de commissie? Dan is het woord aan mijnheer Roduner, als eerste.

Wethouder Roduner: Dank u wel, voorzitter. Ja, misschien toch nog even terug te halen wat we eerder hierover besproken hebben. Want we hebben eerder natuurlijk een uitgebreide analyse gehad over het ruimtegebruik in dit gebied. Wat er nodig is voor de bussen, hoe we daarmee omgaan. Nou, daar dan ook de knip gemaakt, en daardoor is ook het knooppunt Nieuw-Zuid nadrukkelijk naar voren gekomen. Dus volgens mij, in mijn beleving, hebben we de discussie over mobiliteit op 1, 2 en 3 gehad. En dan gaan we nu de draai maken naar ook een stedenbouwkundig plan, waardoor het een aantrekkelijke en prettige plek wordt. Volgens mij heeft de VVD dat ook goed gezegd. Dus het gaat inderdaad ook om van, nu uiteindelijk de stap vooruit zetten. Een stap verder zetten, en niet alleen nadenken hoe dit een OV-knooppunt kan zijn waarin de mobiliteit centraal staat. Maar het moet iets meer worden dan alleen een busplatform, maar het moet ook een prettige plek zijn waar mensen graag willen verblijven en willen overstappen.

De voorzitter: Mijnheer Visser.

De heer Visser: Voorzitter, natuurlijk moet het een prettige plek zijn, en we hebben inderdaad die keuze gemaakt mobiliteit knooppunt centraal, maar dat blijkt nog niet uit deze notitie. Er wordt heel nadrukkelijk

gesproken over, het busstation mag niet groter worden. Het liefst moet het zelfs kleiner worden. Er is zelfs een hele pagina aan gewijd met een hele vette kop. Dat is een verkeerd uitgangspunt. Als je nog geen 100% zekerheid hebt dat die tram er komt. We willen natuurlijk dat die tram er komt, maar als die er niet komt, dan is er een ruimer busstation nodig dan nu. Zelfs als je heel veel buslijnen uit plaatst naar Oostpoort, naar Schalkwijk, weet ik veel. Want uiteindelijk ... Kijk maar naar de huidige perrons, die zijn toch veel te smal. En hopelijk is de wethouder het met mij eens, dat dat niet het plaatje is wat we in de toekomst willen hebben, zulke smalle perrons.

Wethouder Roduner: Nee, volgens mij bouwen we voort op de studies die we al gedaan hebben. En daar hebben we volgens mij goed ingezoomd op wat er nodig is om uiteindelijk de bussen goed te faciliteren. Hoeveel ruimtebeslag er nodig is, daar is ook gekeken naar de platforms en de perrons. Dus volgens mij is dat goed gedaan. En nu is volgens mij, gaan we een stap vooruit. En dan gaan we proberen dat op een goede manier in te passen. En volgens mij in de vorige studie hebben we in ieder geval geconcludeerd dat het niet groter moet worden. Dus dat dit, de omvang zoals het nu ongeveer is, liever nog iets beter ingedeeld dan het nu is. Want er zit ook wel veel loze ruimte op bepaalde punten. Nog beter ingedeeld. Dat dat de ruimte is die we nodig hebben voor het OV. En dan is nu de stap verder, hoe gaan we de rest van het gebied ontwikkelen. En hoe zorgen we dat het OV gebied ook een prettige plek wordt. Dus volgens mij zetten we nu een stap verder. En volgens mij kunt u zich goed vinden in de eerdere stukken, en dat is op een gegeven moment ook waar we op verder bouwen.

De voorzitter: De heer Visser, u bent bijna door uw tijd heen. Overigens net als het college.

De heer Visser: Voorzitter, bij de eerdere discussie hebben we het steeds over remmen van de groei gehad, maar werd er steeds erkend dat er ook op stationsplein nog een lichte groei zou zijn. We hebben steeds dit voorbehoud gemaakt. En echt waar, zoveel loze ruimte is er niet, en die perrons zijn bizar smal. Ga maar eens met een rolstoel dat perron op en probeer een bus in te komen.

De voorzitter: Uw punt is helder. Mijnheer Roduner.

Wethouder Roduner: Ik verwacht ook niet dat we ... Volgens mij in alle scenario's gaan de perrons op de schop. Het product wat nu voorligt, is vrij gegeven voor inspraak. Dus dat gaat de inspraak. Al uw bijdragen, hoe klein en groot ook, zullen worden meegenomen als inspraakbijdrage. En nou, daarvan zullen we kijken hoe we dat op een goede manier terug kunnen laten komen in de volgende periode, de volgende versie. Ik herken wel de opmerking van de VVD, dus ook de vraag over, hoe gaan we dit financieren? Wat is het perspectief? Misschien nog niet met de harde euro's, maar wel al, wat is het zicht op hoe deze ontwikkeling gerealiseerd moet worden in financiële zin. Ik kan me voorstellen dat we daar in een volgende versie wat explicieter op terug komen. Daarbij is het goed om nog een keer hier expliciet te melden dat de huidige eigenaar het complex te koop heeft gezet. Dus de huidige eigenaar heeft gezegd, ik wil het complex verkopen. Er zijn ook volgens mij al gesprekken geweest met de huidige eigenaar. Nee, met potentiële nieuwe kopers. Wij hebben ook deze concept visie gepresenteerd aan geïnteresseerde, zodat zij kennis konden nemen van de ambities en de plannen van de gemeente, onder voorbehoud natuurlijk van definitieve besluitvorming door de raad. Maar dat mensen wel weten van, let op, dit is de koers die de gemeente en de provincie lijken te varen. Dus ben je daar ook bewust van als je geïnteresseerd bent om dit complex te kopen. En als het complex eenmaal echt verkocht is, dan komt het uiteindelijk ook bij de gemeente langs, omdat wij nog een eerste recht van kopen hebben. En dat is dan uiteindelijk ook iets wat we moeten afwegen of wij denken dat dat meerwaarde heeft of niet. Dus dat is ook nog wel iets.

De voorzitter: Mijnheer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Ik wilde eigenlijk vragen, overweegt u zelf ook te kopen. En toen zei u, nou we hebben nog eerste optie tot koop. Werkt u daarin ook de voor- en nadelen van uit tegen die tijd, voor ons?

Wethouder Roduner: Ja. Dus ik denk dat we daar ... Daarvan zullen we een soort plus en min analyse moeten maken. Ik weet niet hoe grondig die gaat zijn. Hangt denk ik ook af van wie de koper is, wat de prijs is, et cetera. Kijk, wij kopen geen stukken vastgoed puur om te kopen. Het moet voor ons ook een strategisch belang hebben. Wij moeten daarin met elkaar constateren dat dit voor Haarlem zo van strategisch belang is om dit te verwerven van, nou, misschien ook een bepaalde variant mogelijk te maken. Maar we zijn geen ... We kopen het niet om te beleggen en te ontwikkelen, dat is uiteindelijk niet de positie van de gemeente. Daarvoor ... Dat is niet onze rol in deze samenleving. Dus ook in de financieringsopgave, dat is misschien nog wel goed richting GroenLinks. U vraagt aandacht voor maatschappelijk vastgoed, cultureel vastgoed. Het is een ingewikkelde ontwikkeling, daar moeten we denk ik eerlijk over zijn. De ambities worden hoog gestapeld, er moet veel gesloopt worden. Er is ook niet eindeloze hoeveelheid ruimte om te herontwikkelen, omdat de plek natuurlijk ook maar beperkt in omvang is. Dus we moeten denk ik wel op gaan letten dat we niet heel veel wensen in gaan stoppen, maar wij kunnen er in ieder geval op terugkomen. Ook in de volgende versie, van hoeveel ruimte is er nou uiteindelijk om uiteindelijk ook maatschappelijke en culturele functies toe te voegen. En hoeveel behoefte is daar uiteindelijk ook over bij de stad. En de motie van de Heerenstraat. Die is niet van het netvlies verdwenen. Er is best wel ook een goede analyse gemaakt over de verkeersstromen in de Heerenstraat, ik weet niet of u die gezien heeft. Volgens mij hebben we daarmee uiteindelijk ook de motie proberen af te doen. Als u nou vindt dat die onvoldoende is afgedaan, dan hebben we daar een discussie over. Maar volgens mij, uit die analyse blijkt dat de Heerenstraat niet een, nou, vanuit die cijfers niet per se een probleem is. Je zou nog maatregelen kunnen nemen, maar dat is dan uiteindelijk een vervolggesprek.

De voorzitter: U was klaar met uw betoog? Dan is het woord aan mijnheer Berkhout. Ah, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Wanneer werd eigenlijk bekend bij het college dat Pinnacle van het gebouw af wilde? Want echt goed nieuws was dat natuurlijk niet.

Wethouder Roduner: Nee, al een tijdje geleden. En het staat ook in de visie. Het staat in het raadsstuk opgeschreven hè. Dus we hebben het ook netjes in het raadsstuk opgenomen. Dus dat is al een paar maanden geleden.

De voorzitter: Mijnheer Berkhout. Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Wat doet het recht van de eerste koop nog iets met de prijs?

Wethouder Roduner: Nou, niet direct. Maar dat is dan ook een beetje voer voor economen denk ik, om daarover te speculeren. Volgens mij is ons recht van eerste koop op deze manier vormgegeven dat wij het recht hebben om het bedrag, een eventuele koopprijs, te matchen. Dus wij mogen als er een biederronde is geweest, en er heeft zich een koper aangediend voor het complex, dan hebben wij het recht om het te matchen. En als wij bereid zijn dat te matchen, dan mogen wij het ook hebben tegen die prijs. Maar het is niet zo dat wij tegen, nou ja, dat wij eerste koop hebben en dan zelf de prijs mogen bepalen.

De heer Aynan: Niet voor een symbolisch bedrag van €1.

Wethouder Roduner: Nee, ik denk dat het wel meer dan €1 is. Ja.

De voorzitter: Een paar euro's. Mijnheer Berkhout.

Wethouder Berkhout: Ja, ik denk nog een paar puntjes. Kijk, we gaan nu natuurlijk wel, ik hoorde daar ook wel wat complimenten voor, ook natuurlijk inzetten op het fiets parkeren. En ik denk dat dat ook iets is, mijnheer Bloem. U zei van, dit gaat natuurlijk nog jaren duren voordat hier iets gebeurt. Nou, we zijn wel voornemens om met een startnotitie over dat fiets parkeren, die fietsenstalling, wel relatief snel naar u toe te komen. Dus dat we ... En dan nog eventjes op de ChristenUnie. Laat duidelijk zijn dat er ... Er moet meer comfort voor de reizigers terug komen in de eindvariant. Dat betekent ruimere perrons en overkappingen. Dat wil ik toch wel even duidelijk gezegd hebben. Dat is echt wel de insteek waar we voor gaan. We denken ook dat dat kan met een efficiëntere inrichting dan dat er nu is. Dat er zelfs nog mogelijk gekeken kan worden hoe je beperkte groei daarmee kan opvangen. En dan eventjes, een aantal van u hebt ook gesproken over de barrièrewerking van de N200. Nou, dat is zeker waar. Tegelijkertijd, en dan even naar de VVD. Kijk, we hebben natuurlijk eigenlijk met de investering van de spoorse maatregelen, als u het had over het zomerverkeer wat daar altijd dan dagen vastzat, ingezet op frequentieverhoging naar het strand. Dus dat zal niet alles oplossen, maar dat is wel een manier om op die manier daar ook aan te werken. Tegelijkertijd moeten we dat inderdaad in groter verband zien. En zo'n tunnel, ja, je zou kunnen zeggen, gelijk aan ... U begon ook een beetje te dagdromen en alle tunnels in de stad in de afgelopen jaren erbij te pakken. Maar je zou kunnen zeggen, nou, daarvoor moet je altijd de provincie lief aankijken. Tegelijkertijd inderdaad is dat lastig en niet vandaag op morgen geregeld. Dus moet je altijd kijken, hoe kan je die toestroom daar verminderen, en dat zal ook in breder verband gekeken moeten worden. U had het zelf al ... Mogelijk kan zelfs zo'n Velser boogconstructie daar om te stad heen het verkeer leiden daarin een oplossing bieden. Dus dat zijn echt wel van die dilemma's die ook bij het mobiliteitsbeleid naar voren kunnen komen. Nou, ik denk dat wij nog even ... Oh, nou, dan toch nog eventjes GroenLinks over die e-bikes. Ja, dat vind ik dan toch nog leuk om op in te gaan. Nee, kijk, je ziet natuurlijk dat de verkoop van fietsen schieten nu inmiddels zover door dat de e-bike eigenlijk de meest verkochte fiets is. Is ook duurder. Dat betekent dat we ook meer in die trant gaan kijken hoe we daar met de fietsenstallingruimte rekening mee houden, en ook dus de bewaakte fietsenstalling rekening mee houden. Op die manier denken we daarin mee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Is er nog behoefte aan een tweede termijn in de commissie? Mijnheer De Groot, D66.

De heer De Groot: Ja, slechts een korte vraag. Maar ik weet even ... Ik denk dat hij voor wethouder Roduner is. Wethouder, er is een aantal keer ook genoemd, dit stationsplein is niet 20 jaar geleden of 30 jaar geleden opgeknapt, het is 10 jaar geleden opgeknapt. En ik zie in dit stuk niets terug over lessen die geleerd zijn uit het geld wat we er destijds ingestoken hebben. En ik heb ook u beiden niet in uw bijdrage daarover gehoord. Zou u toch kunnen aangeven welke lessen wij geleerd hebben van dit plein?

De voorzitter: Mijnheer ... Mijnheer Roduner.

Wethouder Roduner: Nou, bij het stationsplein kun je natuurlijk ook uiteindelijk een discussie hebben over de uitvoering. Dus laten we inzetten op een goede uitvoering van dit plan. Maar ook volgens mij hoe we het nu insteken met elkaar, heel zorgvuldig. Zorgvuldig kijken naar de mobiliteitsvraag. Zorgvuldig kijkend naar hoe kan je dan die verschillende functies op een goede manier inpassen met elkaar. Ik heb er veel vertrouwen in dat dat uiteindelijk gaat leiden tot een toekomstbestendig stationsgebied wat er niet 10 jaar is. En daarvoor heeft het ook niet heel ... Ik ken ook al twee of drie varianten van het stationsplein. Dus laten we hopen dat de

variant die uiteindelijk hieruit komt, dat dat een variant is die wij ook nog vol trots aan onze kleinkinderen kunnen vertellen.

De voorzitter: Andere vragen nog? Tweede termijn. Nee? Dan gaat dit stuk kan de inspraak in volgens de commissie. Ja? Dan neem ik aan dat dat voldoende besproken is verder. Dan heeft mijnheer Roduner nog twee mededelingen voor de commissie.

Wethouder Roduner: Excuus, kort.

De voorzitter: Mijnheer Roduner.

Wethouder Roduner: Nou, misschien ... Er zijn van die projecten die dan hier geweest zijn in de raad en dan uiteindelijk toch verder gaan in de uitvoering, en dan is het leuk als er een paar in dezelfde week een stap zetten. Dat geldt voor het Slachthuisterrein, dat geldt voor de Tempelierstraat. Dus de vierhoek, heet dat tegenwoordig. En de torens bij het Aziëpark, daarvan hebben wij in deze periode allemaal ... Komt het zover dat wij de grond gaan leveren. Dus dat zijn denk ik ook hele mooie momenten in het project waar wij de grond overdragen. Ook het geld krijgen, dat is natuurlijk ook belangrijk voor ons. En dan, nou, dat geeft ... Dus dat is mooi om ook hier even nog te melden. En ik wilde u even informeren over het project het 50 café station. Dus dat is eigenlijk het project bij Schoteroog in Haarlem-Noord, van ontwikkelaar Wibaut. Dat is hier recentelijk nog in de startnotitie geweest. Daar wordt nu hard aan gewerkt, en de conclusie is eigenlijk dat de SPVE-fase wel zo goed als overgeslagen kan worden, omdat het ontwerp al zo ver is. Dat zou betekenen dat we onmiddellijk doorschieten naar een stedenbouwkundig plan, en daarna bestemmingsplan. Het voorstel van het college is om het stedenbouwkundig plan, het formeel collegebevoegdheid, wel hier naar de commissie te sturen ter bespreking, zodat u daar ook uw mening over kunt geven. En ook over de stedenbouwkundige kwaliteiten uw oordeel kunt geven. Dat kan dan ook uiteindelijk in de inspraak worden gebracht naar de stad, zodat ook bewoners daar hun inspraak kunnen geven. Maar dan weet u dat we de SPVE-fase dus bij dit project overslaan om ook een versnelling te realiseren.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Kunt u er zorg voor dragen dat de verkoopopbrengst voor de grond in de bestuursrapportage terecht komt?

Wethouder Roduner: Nou, het is wel geprognostiseerd in de grondexploitatie, voor zover het grondexploitaties betreffen.

De heer Aynan: Als het geëffectueerd is.

14. 23.00 uur Sluiting

De voorzitter: Vind ik dat wij in een unieke situatie zijn beland, dat wij toch 5 minuten voor tijd klaar zijn met deze vergadering. En dan sluit ik hierbij de vergadering. Dank u wel.